Begroting gemeente Beesel
2020- 2023

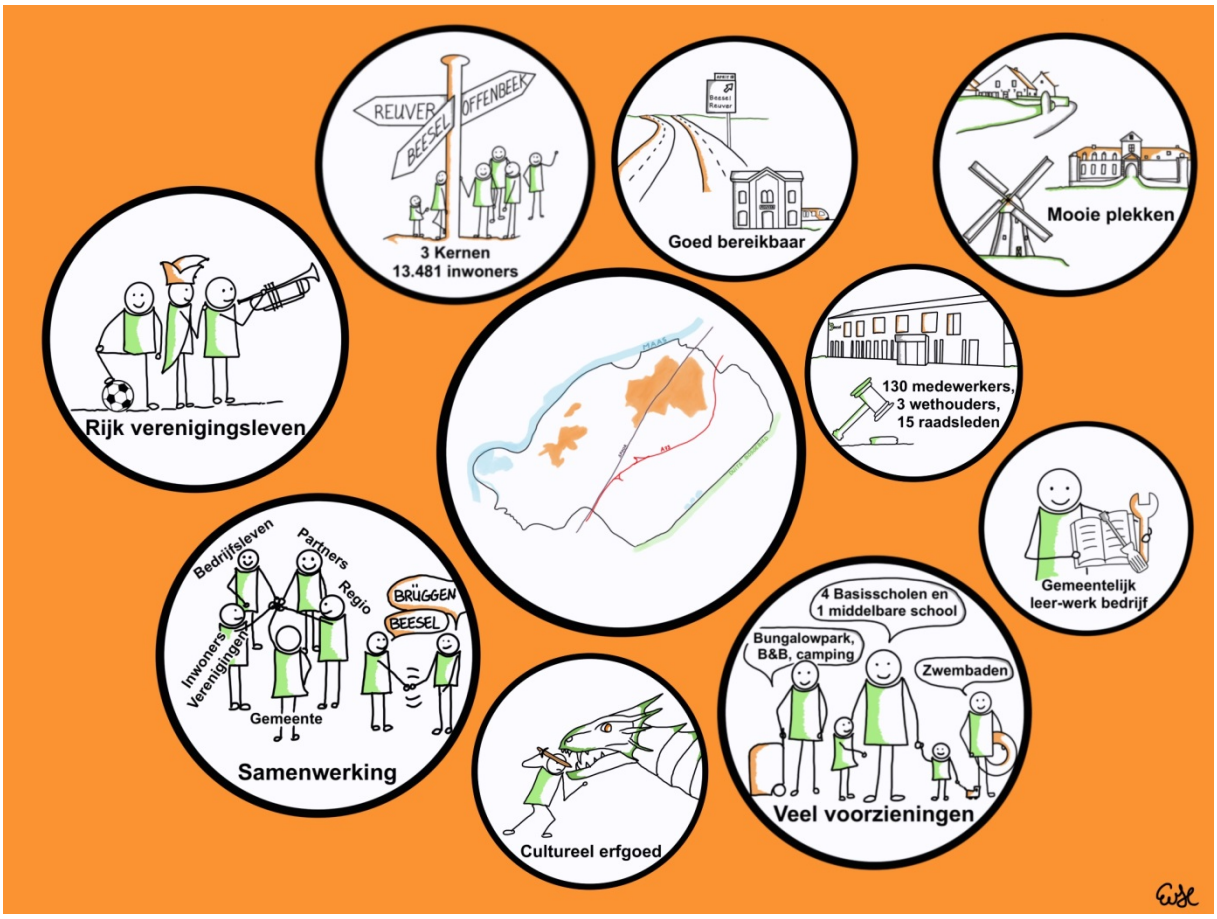

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
Algemeen 4
Programmaplan 12
Programma 1. Beleven 14
Programma 2. Samenkracht 20
Programma 3. Fijn wonen en bedrijvig 31
Programma 4. Veilige en dienstverlenende Gemeente 45
Algemene Dekkingsmiddelen 51
Overhead 53
Vennootschapsbelasting 59
Bedrag voor onvoorzien 60
Mutaties Reserves 61
Financiële positie 62
Paragrafen 66
A Weerstandsvermogen en risicobeheersing 67
B Kapitaalgoederen 76
C Financiering 81
D Bedrijfsvoering 84
E Verbonden partijen 86
F Grondbeleid 95
G Lokale heffingen 96
H Duurzaamheid 102
Bijlagen 107
Brondocumenten 108
Geprognotiseerde balans en EMU-saldo 115
Staat van Reserves en voorzieningen 116
Beleidsindicatoren 121
Baten en lasten per taakveld 124

Voorwoord

Aan de leden van de gemeenteraad,

Samen aan de slag

We zijn anderhalf jaar ‘Samen aan de slag!’ met de gezamenlijke Ambitie Agenda 2018- 2022. Hierin staan ambities van de vier raadspartijen CDA, VLP, Beeselse Lijst en Samen verder, met als basis de gemeenschapsvisie 'Blij in Beesel, vandaag, morgen en overmorgen' (2017).

Met onze inwoners, bedrijven en partners zetten we de schouders onder onze wettelijke taken en ambities om Beesel te (blijven) maken tot een bloeiende, levendige, saamhorige en duurzame gemeenschap waar we trots op zijn. Voor ons is samen een werkwoord; we zetten met veel energie in om de ervaring die we op dit vlak al hebben, continu te blijven opbouwen.

Daarnaast staan wij voor het zijn van een betrouwbare partner richting mede-overheden. We nemen daarin onze verantwoordelijkheid en zijn in staat om naast onze lokale belangen ook regionale, euregionale of provinciale belangen te behartigen.

De piketpaaltjes voor de huidige college- en raadsperiode zijn met de Ambitie Agenda geslagen. De eerste twee jaar van de coalitieperiode staan in het teken van nadere uitwerking van de ambities, voorbereiding en planvorming. Het derde en vierde jaar kunnen ambities volledig tot ontwikkeling komen. Dit ziet u in diverse begrotingsvoorstellen terug.

Dit jaar hebben we als gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie intensief gezamenlijk opgetrokken bij de totstandkoming van de begroting. We hebben naast het perspectiefgesprek gewerkt met een informatiemarkt, een Week van de begroting en twee ateliersessies met de raad.

We hadden in deze sessies een duidelijk gedeeld beeld: de begroting staat onder druk. We zitten in een tijd van transities, nieuwe taken en nieuwe of andere behoeften vanuit de samenleving. Daar moeten we beleidsmatig én financieel op inspelen. Dat doen we met de nu voorliggende structureel sluitende begroting 2020- 2023. En daar mogen we als gemeente trots op zijn!

We bedanken alle deelnemers (vanuit jullie raad en onze organisatie) voor het mee vormgeven van het nieuwe begrotingsproces en voor hun constructieve inhoudelijke bijdragen. En natuurlijk ook de externe partners en gemeenschap die ons informatie en inzicht verschaften. We denken met deze begroting een afgewogen voorstel aan de raad voor te leggen en zijn benieuwd wat u ervan vindt.

Beesel, oktober 2019

Burgemeester en wethouders van Beesel,

Ellen Janssen,
secretaris

Wil Rutten,
wnd. burgemeester

Algemeen

In het hoofdstuk Algemeen vindt u informatie terug hoe we tot de keuzes in deze begroting zijn gekomen. Dit hoofdstuk is als volgt opgebouwd.
In de inleiding staat omschreven dat we de inhoud leidend maken, waarbij we een structureel sluitende meerjarenbegroting opleveren. Vervolgens gaan we in op onze acties met betrekking tot realistisch begroten. Ook benoemen we kort de nieuwe begrotingsindeling en de waarden die begrotingsbreed gelden.
In het onderdeel beleidsmatige ontwikkelingen vindt u een korte samenvatting van wat we per programma en de paragraaf 'Duurzaamheid' willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. Gevolgd door wat we daarvoor nodig hebben: een sterk team Beesel.
Tot slot staan we uitgebreid stil bij de financiële ontwikkelingen.

Inleiding

Inhoud voorop én een structureel sluitende meerjarenbegroting
Tijdens de verschillende sessies in het begrotingsproces was het uitgangspunt voor iedereen dat we een goede én efficiënte uitvoering van onze overheidstaken, ambities en gemeenschapsontwikkeling voorop zetten: de inhoud is leidend, financiën zijn volgend. Om op inhoud onderscheidend te kunnen zijn, is het noodzaak dat onze bedrijfsvoering op orde is en dat we beschikken over een sterk team Beesel.

Ook hebben we met elkaar een financieel kader afgesproken. Om Beesel financieel gezond te houden is het een must dat er evenwicht zit tussen structurele lasten en structurele baten. We kiezen in deze begroting dan ook een richting waarbij we kunnen bouwen op een meerjarig structureel evenwicht in uitgaven en inkomsten. Een gezonde toekomst vereist immers een stevige financiële basis.

We hebben een aantal jaren doelbewust risicovoller begroot vanwege de jaarlijkse overschotten in de jaarrekening. Door risicovol begroten hebben we het teveel aan 'lucht' uit onze begroting gehaald. Omdat de jaarrekening 2018 en de eerste bestuursrapportage 2019 een structureel tekort laat zien, moeten we een beroep doen op onze reserves om de tekorten aan te vullen. Deze incidentele middelen zijn daar echter niet voor bedoeld. Nu is het dan ook tijd om over te gaan van risicovol begroten naar realistisch begroten.

Realistisch begroten

Efficiënt
Realistisch begroten begint met zo efficiënt mogelijk werken. We houden al jaren onze processen en taken tegen het licht en voeren noodzakelijke verbeteringen door. Dit jaar kunt u in de begroting onder andere zien, dat door nu in te zetten op het project 'Basis op orde', er meerjarig vanaf 2020 een efficiency voordeel ontstaat. Dit geldt ook vanaf 2022 voor onze inzet op het gebied van informatiebeheer (DIV). Ook het weer in eigen beheer uitvoeren van de backoffice van sociale zaken (2021) levert efficiency voordelen op.

Prioritering
Bij realistisch begroten hoort ook een afweging wat wanneer kan. Door priortering kan voor de kortere termijn noodzakelijke ruimte in de begroting ontstaan. Daarbij moet altijd worden afgewogen of dit ook meerjarig de goede keus is. Op deze wijze hebben we in de nu voorliggende meerjarenbegroting naar onze taken en ambities gekeken.

Risico's onderkennen
We onderkennen risico's en bereiden ons daar zo goed mogelijk op voor. Daarom vinden wij het realistisch om in de begroting een post onvoorzien op te nemen om eventuele tegenvallers op te vangen. Hiermee volgen we tevens het advies van de provincie in het verdiepingsonderzoek van 2019 op.
Ook nemen we een post op voor vervanging van menskracht. Het is immers realiteit, dat ondanks een laag verzuimpercentage medewerkers door omstandigheden tijdelijk geen werk kunnen verrichten. Een budget voor vervanging is noodzakelijk om toch de nagestreefde ambities te realiseren.

Verder is er sprake van voorzienbaarheid op diverse dossiers: daar waar we weten dat er meer geld nodig zal zijn, is dit ook geraamd, zodat we minder een beroep doen op incidentele middelen.
We houden meerjarig rekening met 2% loon- en prijsstijging in het sociaaldomein en 2% op onze eigen salariskosten. Voor de overige budgetten maken we een individuele inschatting van de indexering.

Realistisch begroten wil niet zeggen dat de begroting 2020 zonder financiële risico's is; we constateren dat er spanning op de begroting staat. De gemeente staat midden in een dynamische veranderende wereld die kansen en bedreigingen biedt. De gemeente heeft beperkt of geen invloed op deze ontwikkelingen. We zien het ook om ons heen: gemeenten moeten alle zeilen bijzetten om de wettelijke taken uit te voeren. Nieuwe taken komen op de gemeente af en de ontwikkeling van baten uit het gemeentefonds is (vrij) onvoorspelbaar. Terwijl wij voor onze grootste inkomstenbron (ruim € 20 miljoen, zijnde 2/3 van onze totale baten) afhankelijk zijn van het Rijk. De ontwikkelingen op Rijksniveau hebben daardoor direct financiële gevolgen voor de gemeente Beesel. In deze begroting hebben we gebruik gemaakt van de meest actuele informatie uit de september circulaire 2019.

Doorontwikkeling Ambitie Agenda: vitale voorzieningen
Samen met onze inwoners, bedrijven, verenigingen, (maatschappelijke) partners en mede-overheden, spelen we in op nieuwe vragen en behoeften vanuit de samenleving. De Ambitie Agenda is daarom geen vaststaand gegeven maar continu in ontwikkeling. Nieuwe ideeën zitten dan ook al in de pijplijn. Ideeën die nog verder overleg vergen, meer vorm moeten krijgen en daarom nog niet met specifieke bedragen zijn opgenomen in deze begroting. Voor deze nieuwe ontwikkelingen hebben we een budget vitale voorzieningen opgenomen (zie hiervoor programma 4 'Veilige en dienstverlenende gemeente').

Het gaat hierbij veelal om voorzieningen die voor de leefbaarheid en vitaliteit van onze dorpen van groot belang zijn. U kunt daarbij bijvoorbeeld denken aan het verder vormgeven van de centra in onze gemeente. En de vraagstukken rondom diverse accommodaties die we samen met alle betrokkenen op een duurzame manier willen vormgeven. Of de plannen die voortkomen uit de nu op te stellen strategische Regiovisie Noord-Limburg en de in 2019 vastgestelde Investeringsagenda. Dit budget vitale voorzieningen stelt ons in staat vooruit te denken, alert te reageren en kansen te grijpen waar deze zich voordoen.

Nieuwe programma- en paragraaf indeling

In maart 2019 hebben we een nieuwe programma- en paragraaf indeling met elkaar afgesproken, waarbij de gemeenschapsvisie Blij in Beesel de leidraad is. De nieuwe indeling clustert taken en ambities. Hierdoor werken we steeds meer opgavegericht. Crossovers in beleid worden zichtbaar. Dit zorgt voor meer ontschotting tussen beleid en budgetten in de begroting. Minder programma's leidt ertoe dat het beleidsmatige en financiële volume per programma toeneemt. Zo kan de raad perspectieven in samenhang bezien en daarop sturen en controleren. Voor het college en organisatie geeft dit meer uitnodiging tot integraal werken.

De vier programma's zijn 'Beleven', 'Samenkracht', 'Fijn wonen & bedrijvig', 'Veilige & dienstverlenende gemeente'. Het thema duurzaamheid raakt alle programma's. Daarom is ervoor gekozen in een paragraaf 'Duurzaamheid' een integraal beeld te schetsen van het beleid op de vijf duurzaamheidsthema's. De financiële vertaling van de diverse duurzaamheidsmaatregelen- en-projecten is in de betreffende programma's opgenomen.

Waarden begrotingsbreed

In alle programma's en paragrafen passen we de volgende waarden toe. Hierbij merken we op, dat deze waarden geen vanzelfsprekendheid zijn. Het zijn waarden die een forse inspanning vergen van alle betrokkenen. Het betreft complexe processen en inbedding ervan heeft tijd nodig.

- We zijn nadrukkelijk samen aan de slag. De verhouding tussen samenleving, partners en overheid ontwikkelt zich in een continu proces. Een steeds vernieuwend samenspel, waarbij wij op zoek gaan naar de juiste verbanden, sterke verbindingen en crossovers met en tussen inwoners, ondernemers, verenigingen, (maatschappelijke) partners en mede-overheden.
- Eigen kracht en verantwoordelijkheid van inwoners, bedrijven, organisaties en verenigingen staat voorop. Gevolgd door organiserend vermogen van de samenleving (samenkracht). Daar waar mogelijk passen we preventie toe.
- Wij stimuleren en faciliteren ontwikkelingen/ initiatieven die van onderop komen; we sluiten als 'gemeente in gemeenschap' aan bij de vraag en initiatieven vanuit onze gemeenschap. We schakelen snel en houden de lijnen kort. We stellen de mens centraal, gaan het gesprek aan en leven ons in, leveren maatwerk, managen de verwachtingen en zorgen ervoor dat iedereen mee doet. Dit vergt van ons een flexibele rol, waarvoor onze basis op orde moet zijn en een sterke organisatie beschikbaar is.
- We houden rekening met economische, menselijke en sociale aspecten.

Beleidsmatige ontwikkelingen

Hieronder geven we per programma en voor de paragraaf Duurzaamheid een korte blik op onze horizon (wat willen we bereiken in steekwoorden) en stippen we een aantal belangrijke focuspunten aan voor 2020 (met een meerjarige doorkijk). Vaak betreft dat nieuwe ontwikkelingen. We hechten eraan om te vermelden, dat daarmee de bestaande taken en in gang gezette ambities niet minder belangrijk zijn. Immers nieuwe ontwikkelingen zijn slechts het topje van de ijsberg voor wat betreft het totaal van ons takenpakket. Wij vinden continuïteit in ons handelen van groot belang; inwoners, partners en mede-overheden mogen dat van een betrouwbaar Beesel verwachten.

Voor een volledig overzicht van 'Wat gaan we ervoor doen?' en 'Wat mag het kosten?' verwijzen we naar de diverse programma's en de paragrafen. Bij deze begroting vindt u ook een overzicht met onze afwegingen ten aanzien van de bijdrages die door de raad meegeven zijn tijdens het perspectiefgesprek.

PROGRAMMA 1 BELEVEN

Wat willen we bereiken?

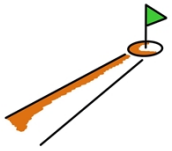

Een aantrekkelijke, bourgondische, actieve, levendige en uitdagende gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

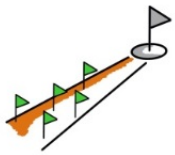

Voor de beleidsvelden die behoren tot het programma Beleven zijn recent visies vastgesteld (beleidsnota Sport & Bewegen maart 2019, beleidsnota Cultuur & Erfgoed 2017, visie Recreatie & Toerisme juli 2019). In 2020 gaan we aan de slag met het verder realiseren van deze visies, waarbij we inzetten op de vele dwarsverbanden tussen deze en andere beleidsvelden. Voorbeelden op het gebied van R&T zijn de herinrichting van het gebied rond het veer, inzet op een betere beleving van de Maas, (grensoverschrijdende) wandel- en fietsroutes (ook met culturele beleving) en het verder ontwikkelen van het thema De Draak. We stellen voor een deel van de toeristenbelasting als incidenteel budget ter beschikking te stellen voor projecten vanuit de R&T- ondernemers. Voorbeelden voor Cultuur & Erfgoed zijn de Grensoverschrijdende routes Grenzgeschichte en de keramische route. Tot slot willen we sport en bewegen zo vanzelfsprekend mogelijk maken. Verbindend evenement tussen alle beleidsvelden uit het programma Beleven is het Long Course Weekend Holland – Beesel en de diverse initiatieven daaromheen.

PROGRAMMA 2 SAMENKRACHT

Wat willen we bereiken?

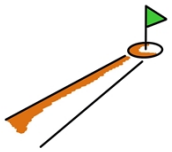

Een gezonde, levendige, saamhorige samenleving waarin inwoners een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven ervaren.

Wat gaan we daarvoor doen?

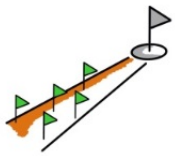

Speerpunten voor het programma Samenkracht zijn dat iedereen meetelt, mee kan doen en zijn talenten ontwikkelt, in een gezonde en veilige woon-, leef- en werkomgeving. Er is ruimte voor actief burgerschap en we bevorderen gezondheid. Ondersteuning van behoeften vindt plaats op basis van eigen kracht, kracht van het netwerk, preventie en maatwerk. Voor ons betekent dat integraal werken in één team met alle disciplines.

Op het gebied van de WMO, de jeugdzorg en de participatiewet voeren wij vele taken uit. Nieuwe ontwikkelingen doen zich voor de WMO voor op het gebied van decentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang en op het doorvoeren van een sluitende ketenaanpak voor personen met verward gedrag.
Voor de participatiewet zijn de ontwikkeling van de sociale werkvoorziening, het regie voeren op inburgering en de omgekeerde toets nieuwe ontwikkelingen.
Voor het beleidsveld jeugdzorg zetten we in op de transformatieagenda. Lokaal betekent dit vooral aandacht voor gezond en veilig opgroeien, ontwikkelen van talenten en inzet op preventie. Regionaal pakken we de versterking van specialistische jeugdhulpvoorzieningen en inzet van jeugdhulp in gezinsvormen gezamenlijk op.
We bouwen met onze partners aan een inclusieve en dementievriendelijke samenleving. Op het gebied van gezondheid zetten we in op preventie van roken, overgewicht en overmatig alcoholgebruik, op sport als middel, op valpreventie en op positieve gezondheid (meedoen vanuit mogelijkheden).
Voor gemeenschapsontwikkeling blijven we tijd en budget vrij maken. We stimuleren gemeenschapsinitiatieven. De eerste voorzichtige stappen hiervoor zijn in 2019 gezet en initiatieven komen tot ontwikkeling. We zetten in 2020 in op het verder tot ontwikkeling laten komen hiervan.

PROGRAMMA 3 FIJN WONEN & BEDRIJVIG

Wat willen we bereiken?

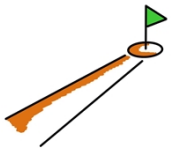

Een mooie groene, rustige, goed onderhouden en duurzame woongemeenschap.

Wat gaan we daarvoor doen?

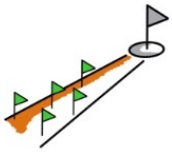

We werken aan een fysieke en sociale leefomgeving die veilig en gezond is en waarbij we ontwikkelingen mogelijk maken. In 2020 e.v. zetten we in op de opgave Omgevingswet-proof.
We zetten in op een levensloopbestendige en duurzame woningvoorraad, waarbij de focus ligt op transformatie van bestaande woningen en op de crossover met zorg. Verder willen we meer woningen toevoegen. Kwaliteit en balans in vraag en aanbod van de woningmarkt staan daarbij centraal: de juiste woning op de juiste plek voor de juiste doelgroep.
We werken verder aan levendige en leefbare centra en woonwijken, in samenwerking met onze inwoners, ondernemers en partners. Ook ruimte om te ondernemen in fysieke zin (voldoende lokale en regionale bedrijventerreinen) en sociale zin (voldoende arbeidskrachten, met aandacht voor arbeidsmigranten en bijzondere doelgroepen) is van groot belang.
Tot slot werken we aan een toekomstbestendige, toegankelijke, groene, goed onderhouden en veilige openbare ruimte van hoge kwaliteit. Een ruimte met belevingswaarde, die uitnodigt tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid en recreëren.

PROGRAMMA 4 VEILIGE EN DIENSTVERLENENDE GEMEENTE

Wat willen we bereiken?

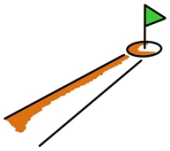

Een gemeente waar het veilig wonen, werken, recreëren, ondernemen en opgroeien is. Een dienstverlenende en samenwerkende gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

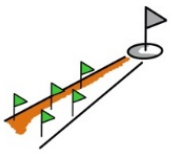

We voeren ons integraal veiligheidsplan uit. Hierbij kunt u denken aan zorgen dat we voorbereid zijn op rampen en crises, het voorkomen en bestrijden van criminaliteit (waaronder ondermijning), beschikken over een parate brandweer, een politiekorps op sterkte en de inzet van BOA's.
Verder werken we aan een integere en betrouwbare overheid.
Ook zetten we in op een klantgerichte dienstverlening en communicatie van hoge kwaliteit, waarbij we (op grond van onze kernwaarden van 'gemeente in gemeenschap') de mens centraal zetten, het gesprek aangaan, maatwerk leveren, ons inleven, verwachtingen managen en zorgen dat iedereen meedoet.
Voor een dienstverlenende gemeente is het noodzakelijk dat onze bedrijfsvoering op orde is en blijft aansluiten op de veranderende maatschappij. We investeren dan ook in medewerkers, automatisering en digitalisering, informatievoorziening, implementatie van wetgeving (zoals Baseline Informatiebeveiliging Overheid, het in-control-statement , privacy-wetgeving en de Omgevingswet).
Wij zijn een gemeente die samenwerkt met inwoners, bedrijven, organisaties, verenigingen en mede-overheden; steeds op zoek naar sterke verbindingen en kansrijke lokale en bovenlokale allianties. Vanaf 2020 werken we aan de (uitvoering van) de strategische visie van de regio Noord-Limburg en het realiseren van de Investeringsagenda. Ook geven we het partnerschap met Brüggen verder vorm.

PARAGRAAF DUURZAAMHEID

Wat willen we bereiken?

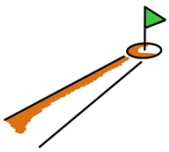

Een duurzame gemeenschap, gestoeld op de pijlers sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit & klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie.

Wat gaan we daarvoor doen?

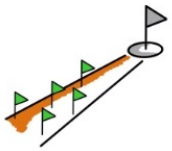

De focus voor duurzaamheid ligt in 2020 op het uitwerken van de duurzaamheidsvisie ‘Focus, Lef en Draakkracht’ (2019) in beleidskaders per thema en het waar mogelijk realiseren van duurzaamheidsmaatregelen. Gezamenlijk met Noord- en Midden-Limburg werken we aan een Regionale Energiestrategie.
Voor energiebesparing zetten we in op intensivering van energiebesparing bij particulieren, samenwerking met ondernemers en verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Op grond van het beleidskader grootschalige energieopwekking gaan we aan de slag met de lokale opwekking van duurzame energie via zonne- en windenergie. We starten met de transitievisie warmte. Ten aanzien van klimaatadaptatie en biodiversiteit trekken we de ingezette lijn door: water-robuust maken van de buitenruimte, versterken van groenstructuren, ondersteunen van groen-initiatieven en uitvoeren van ons ecologisch beheersplan. We rollen het (regionale) project Mobie (duurzame mobiliteit) verder uit. Voor het thema ‘circulaire economie’ zijn het nieuwe inkoopbeleid, inzet op bewustwording, werken aan de doelstelling van 30 kg restafval per huishouden in 2025 en een grondstoffenplan van belang.

Sterk team

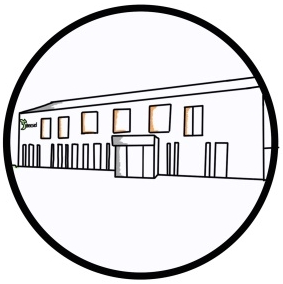

Om al onze wettelijke taken en ambities waar te kunnen maken, en daarbij met onze gemeenschap en partners in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen, hebben we een robuuste en tegelijkertijd wendbare organisatie nodig. In de begroting ziet u op diverse plekken terug dat wij bouwen aan dat sterke team Beesel.
Zo investeren we blijvend in toekomstbestendigheid van onze bedrijfsvoering en dienstverlening. We zorgen voor meer stuurinformatie zodat we in control zijn en blijven. We organiseren de uitvoering die het meest passend is: in eigen huis, in samenwerkingsverbanden of via uitbesteding. We verbeteren onze bedrijfsvoeringsprocessen met borging voor privacy en (informatie)veiligheid.

Bepaalde wettelijke taken vergen langjarig extra capaciteit. Deze hebben we structureel verwerkt in de begroting. Dit is bijvoorbeeld het geval voor de taakvelden WMO, Vergunningverlening-Toezicht-Handhaving, Veiligheid en Financiën (controller).
Ook is er extra formatie nodig voor taken waarvan we voorzien dat deze tijdelijk zijn. We stellen voor hiervoor de Investeringsreserve te benutten. Het betreft bijvoorbeeld de invoering van de Omgevingswet, de doorontwikkeling van onze online dienstverlening, het ons verder eigen maken van het zijn van een ‘gemeente in gemeenschap’ en ontwikkeltaken op het gebied van informatievoorziening- en beveiliging. Zie voor meer informatie de paragraaf ‘Bedrijfsvoering’ en het onderdeel Overhead.

Tot slot stellen wij in deze begroting voor om extra middelen toe te voegen aan de reserve Organisatie, waar we meerjarig gebruik van kunnen maken. Hiermee kunnen we nieuwe toppers voor onze organisatie vinden, en aanwezige talenten via maatwerk nadrukkelijker boeien en binden. Ook kunnen we door deze reserve snel inspelen op de actualiteit, wensen en behoeften vanuit onze gemeenschap, wijzigende wetgeving, decentralisaties en transities.

De gemeenteraad, het college en de hele organisatie vormen samen het team Beesel. Met dit sterke team Beesel, zijn we ook in de toekomst die unieke gemeente Beesel waar plannen samen met gemeenschap en partners worden omgezet in daden.

Financiële ontwikkelingen

Begroting structureel in evenwicht

Realiseren van onze wettelijke taken en ambities en het op kracht houden van onze organisatie betekent vanzelfsprekend inzet, zowel qua menskracht als financieel. Zoals aangegeven, heeft de raad tijdens het perspectiefgesprek in juni als financiële kader gesteld, dat de begroting 2020 meerjarig structureel in evenwicht moet zijn. Deze begroting voldoet aan dat kader.
Voor de jaarschijf 2020 ramen we de structurele lasten gelijk aan de structurele baten. Voor de jaarschijven 2021 e.v. ramen we een klein overschot.

In de onderstaande tabel geven we een overzicht van het structurele begrotingssaldo (positief).
Ter info: het structurele begrotingssaldo is het begrotingssaldo waaruit we alle incidentele baten en lasten elimineren.

	2020	2021	2022	2023
Begrotingssaldo	0	0	70	148
-/- incidentele posten	0	55	40	0
Structureel begrotingssaldo (positief)	0	55	110	148

Voor het meerjarige structurele evenwicht in de begroting te bereiken, zetten we in op besparingen en verhogen van inkomsten. We beschrijven dat hieronder.

Besparingen

Zoals hierboven onder realistisch begroten beschreven is, bekijken we doorlopend waar efficiency-winst te behalen is. Om efficiency te kunnen realiseren is vaak een eenmalige investering nodig; kosten gaan nu eenmaal voor de baat. De structurele besparingen komen meerjarig ten gunste van de begroting. Verder hebben we bekeken waar we de lat lager kunnen leggen (ambitieniveau naar beneden bijstellen) en waar we ambities kunnen faseren.

Inkomsten verhogen

Externe inkomsten

We zetten verder in op samenwerkingsallianties en het werven van externe inkomsten. Vooraf kennen we het resultaat van onze inspanning tot het verkrijgen van externe inkomsten of aangaan van samenwerking niet. Bovendien geldt dat dit normaal gesproken incidentele inkomsten zijn, waaruit geen structurele lasten gefinancierd kunnen worden.

Extra inkomsten voor gemeentelijke diensten

In 2020 gaan we opzoek naar mogelijkheden voor extra inkomsten voor gemeentelijke diensten. We verwerken deze via de bestuursrapportage.

Lokale heffingen

De lokale belastingdruk is opgebouwd uit 3 componenten: de onroerende zaakbelasting (OZB), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De heffing voor afval en riool mogen we alleen inzetten voor kosten op dat gebied; een verhoging geeft daarmee geen extra inkomsten voor de begroting. Wel zorgt een verhoging van de riool- of afvalstoffenheffing voor een hogere belastingdruk voor de inwoner; een verlaging van de riool- of afvalstoffenheffing zorgt voor een lagere belastingdruk.
Een verhoging van de OZB geeft structurele baten voor de begroting. Dit is ook het geval voor een stijging van de toeristenbelasting.

Wij vinden dat we onze afwegingen ten aanzien van de begroting moeten maken op basis van de gevolgen voor de totale lokale belastingdruk. Deze geeft immers het beste beeld van wat het realiseren van wettelijke taken en ambities voor onze inwoners financieel betekent.

Wij stellen voor om deze totale lokale belastingdruk meerjarig te laten stijgen met circa 6%. Zie hiervoor ook de paragraaf ‘Lokale heffingen’. Dat betekent dat een gemiddeld gezin in 2020 voor alle gemeentelijke heffingen € 579 betaalt (+ 6,6%). Hoewel dit voor ons geen doel is, is Beesel daarmee in Limburg nog steeds de goedkoopste gemeente.

De stijging van circa 6% bouwen we als volgt op. Voor een gemiddeld gezin met een eigen woning stijgt de OZB in 2020 met € 120 per jaar. Meerjarig handhaven we een geleidelijke jaarlijkse stijging

van de OZB met 3% uit de begroting 2019. De tarieven voor riolering en afvalheffing blijven in 2020 ongewijzigd.
Om de verhoging van de belastingdruk voor de gemeenschap geleidelijk te laten verlopen, geven we in 2020 t/m 2022 de rioolheffing terug die we in het verleden te veel geheven hebben. Dit gaat in 2020 om een bedrag van € 84 per huishouden. Voor 2021 is dat € 60 en voor 2022 € 36.
In dit scenario is er meerjarig sprake van een gelijkmatige stijging en zijn er geen grote schommelingen per jaar.

Voor de toeristenbelasting zijn met onze partners meerjarige afspraken gemaakt die tot en met 2020 doorlopen. Op grond van die afspraken verhogen we de toeristenbelasting naar € 1,30 per persoon per overnachting (p.p.p.n). In 2021 e.v. verhogen we het tarief naar € 1,50 p.p.p.n.
In 2020 voeren we een tariefdifferentiatie door om kleine lokale toeristische ondernemers te ontzien. In de paragraaf lokale heffingen hebben we dit verder toegelicht.

Inzet reserves
Het structurele begrotingsevenwicht wil niet zeggen dat we in deze begroting geen beroep doen op onze reserves.
We mogen voor incidentele lasten reserves inzetten. De gemeente heeft namelijk niet als doel om gemeenschapsgeld als reserve aan te houden zonder dat daar een bestemming voor is. Het is met andere woorden zeker gerechtvaardigd om uit de reserve te putten, gezien de huidige transities om een vitale gemeenschap en gemeente te blijven. We ontlasten zo onze begroting.

Om een gezonde reservepositie te houden, moeten we in toekomstige begrotingen de afhankelijkheid van de reserves wel geleidelijk afbouwen. En dus eenmalige lasten zoveel mogelijk uit de gemeentelijke exploitatie betalen.

Zie hiervoor ook de paragraaf ‘Weerstandsvermogen en risicobeheersing’.

Tot slot
Wij wensen u succes met de voorbereidingen op de begrotingsbehandelingen en kijken uit naar de begrotingsbehandeling op 7 november.

Programmaplan

Tabel programmaplan

Bedragen x €1.000

	Rekening 2018	Begroting na wijz.2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Beleven						
Lasten	1.293	1.622	1.744	1.573	1.565	1.561
Baten	38	201	219	187	172	172
Saldo	-1.255	-1.421	-1.525	-1.386	-1.393	-1.390
Samenkracht						
Lasten	15.787	15.917	16.453	16.513	16.549	16.621
Baten	3.420	3.225	3.197	3.198	3.199	3.199
Saldo	-12.367	-12.692	-13.256	-13.315	-13.350	-13.422
Fijn wonen en bedrijvig						
Lasten	6.399	5.732	5.312	5.217	5.403	5.513
Baten	3.710	3.042	2.377	2.253	2.446	2.630
Saldo	-2.688	-2.690	-2.934	-2.964	-2.957	-2.884
Veilige en dienstverlenende gemeente						
Lasten	2.959	2.957	2.961	2.979	3.023	3.056
Baten	920	428	277	244	245	254
Saldo	-2.039	-2.529	-2.685	-2.734	-2.779	-2.803
Algemene dekkingsmiddelen						
Lasten	160	127	159	126	129	133
Baten	22.243	22.822	24.973	25.592	26.043	26.288
Saldo	22.083	22.695	24.815	25.467	25.914	26.155
Overhead						
Lasten	4.549	6.571	6.154	5.960	5.887	5.870
Baten	87	111	67	77	64	60
Saldo	-4.462	-6.460	-6.086	-5.883	-5.824	-5.810
Vennootschapsbelasting						
Lasten	0	5	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	-5	0	0	0	0

Bedrag voor onvoorzien						
Lasten	0	-519	100	100	100	100
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	519	-100	-100	-100	-100
Totalen vóór mutaties reserves						
Lasten	**31.147**	**32.412**	**32.883**	**32.468**	**32.656**	**32.855**
Baten	**30.418**	**29.829**	**31.111**	**31.552**	**32.168**	**32.601**
Saldo	**-728**	**-2.583**	**-1.771**	**-916**	**-488**	**-254**

Bedragen x €1.000

Mutaties reserves	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
beleven						
Lasten	0	0	0	0	0	0
Baten	182	260	215	20	6	6
Saldo	182	260	215	20	6	6
samenkracht						
Lasten	6.207	0	90	0	90	0
Baten	6.542	549	408	345	232	186
Saldo	336	549	318	345	142	186
fijn wonen en bedrijvig						
Lasten	87	0	0	0	0	0
Baten	232	501	542	117	64	29
Saldo	144	501	542	117	64	29
veilige en dienstverlenende gemeente						
Lasten	577	2.556	117	114	112	110
Baten	647	2.810	233	156	159	162
Saldo	70	254	116	42	47	53
overhead						
Lasten	0	0	300	0	0	0
Baten	134	1.019	880	392	298	128
Saldo	134	1.019	580	392	298	128
Lasten	**38.017**	**34.968**	**33.390**	**32.583**	**32.858**	**32.965**
Baten	**38.156**	**34.968**	**33.390**	**32.583**	**32.928**	**33.113**
Geraamd Resultaat	**138**	**0**	**0**	**0**	**70**	**148**

Programma 1. Beleven

Wat willen we bereiken?

Onze gemeenschap wil een actieve, gezellige en saamhorige gemeente zijn. Een gemeente waar veel te beleven valt, die bedrijvig is en die toegankelijk is voor iedereen. Waarin mensen mee kunnen doen en talenten kunnen ontwikkelingen. De beleidsvelden Recreatie en Toerisme, Cultuur en Erfgoed en Sport en Bewegen dragen bij aan deze aantrekkelijke, bourgondische, actieve, levendige en uitdagende gemeente. We zoeken ook actief naar de dwarsverbanden: *wandelen en fietsen door het aantrekkelijke landschap, het ontdekken van de vele schatten en het genieten van de gastvrije ondernemers en gemeenschap.*
Naast de dwarsverbanden tussen deze beleidsvelden leggen we ook verbindingen met beleidsvelden uit andere programma's, zoals Natuur en Economie, Duurzaamheid, Jeugd en Gezondheid. Aansluiting bij en participatie in de regionale beleidsvisies is van wezenlijk belang voor realisatie van hetgeen we willen bereiken: een gemeente waar veel te beleven valt, waar bedrijvigheid is en die toegankelijk is voor iedereen.

Wat gaan we ervoor doen?

Sport

In de beleidsnota sport "Samen Fit: sport en bewegen in Beesel 2019-2022" (vastgesteld in maart 2019) staat het volgende: We willen drempels wegnemen, sport en bewegen zo vanzelfsprekend mogelijk maken en zoeken naar mogelijkheden om nieuwe initiatieven te realiseren. We richten ons op zes thema's:

- *Samen fit door sport en bewegen*
  We willen met inwoners, verenigingen en organisaties werken aan een omgeving waarin mensen gezond opgroeien, leven en recreëren. Dit doen we onder de noemer Gewoon Samen Fit. We willen uitnodigen tot gezond gedrag. Gewoon Samen Fit is daarmee de kapstok die sport en bewegen verbindt met gezondheid.
- *Wij leren bewegen*
  Jong geleerd is oud gedaan. Goed en gezond bewegen is een basis die wij iedereen willen meegeven. Dit doen we samen met brede scholen en verenigingen. Door de inzet van een sport (cultuur en muziek) consulent geven we, samen met verenigingen, een impuls aan een brede ontwikkeling van kinderen. Dit doen we vanaf schooljaar 2017-2018 onder schooltijd. Voorheen werd dit door een private instantie (padexpress) na school verzorgd. Hierdoor was het bereik beperkt. Daarom hebben we nu samen met het onderwijs gekozen voor een lokale muziek-, cultuur- en sportcoach. Zij zijn werkzaam onder schooltijd zodat we op die manier alle kinderen bereiken. In aanvulling daarop verzorgen zij ook periodiek een naschoolse kennismaking met sport, cultuur en muziek. Dit doen zij onder de naam talententoer XL.
- *Sport en bewegen voor iedereen*
  We willen dat bewegen en sport voor iedereen toegankelijk zijn. Zeker ook voor mensen met een minimum inkomen en voor mensen met een beperking.
- *Ruimte voor sport en bewegen*
  We gaan voor duurzame accommodaties en een ruimte die uitnodigt tot bewegen. We bevorderen toekomstbestendigheid en multifunctionaliteit van accommodaties. We zijn onder andere in gesprek met verenigingen als het gaat om de multifunctionaliteit van sportpark Dijckerhof, sportpark De Solberg, TC 't Bronshout en sporthal De Schans. Maar we kijken ook verder dan de formeel aangemerkte sportruimten. Ook de openbare ruimte, dichtbij huis, school of werk, moet inwoners uitnodigen om te bewegen. We willen met inwoners nadenken over de manier waarop we dit het beste kunnen doen.
- *Sport en evenementen*
  Evenementen helpen bij het op de kaart zetten van de gemeente, maar ook bij het op de kaart zetten van het sport- en beweegaanbod. Bij de organisatie van sportevenementen, zoals het LCW, leggen we steeds nadrukkelijker de verbinding tussen promotie, recreatie, sport en bewegen en onderwijs. We hebben oog voor regionale samenwerking wanneer dit kansen biedt.

- *Samenwerking met verenigingen en sportaanbieders*
  Lokale verenigingen zorgen ervoor dat mensen kunnen meedoen, ontmoeten en bewegen. We vinden het belangrijk dat mensen kunnen bewegen op een manier en plek die bij hen past. Om die reden spelen ook (commerciële) sportaanbieders en ongeorganiseerde sport een belangrijke rol in het in beweging krijgen en houden van onze inwoners.

Long Course weekend Holland – Beesel (LCW)
In mei 2019 heeft het eerste LCW plaatsgevonden. In 2018 is door de gemeenteraad besloten om dit zwem-, fiets- en hardloopevenement, een triatlon, in één weekend met keuze uit diverse afstanden, in de gemeente Beesel te laten plaatsvinden. In de overeenkomst met de organisator van het LCW is opgenomen dat het LCW ook in 2020 en 2021 in Beesel gehouden gaat worden. Doel van het evenement is de ontwikkeling van de (breedte)sport, het bevorderen van toerisme en versterken van het positieve imago van Beesel.
Rond het LCW zijn diverse initiatieven ontstaan zoals een gezamenlijke sportdag voor drie basisscholen in onze gemeente en meerdere clinics op de basisscholen om sport, en specifiek triatlon, onder de aandacht te brengen. Vanuit LCW is ook ingezet op cultuur. Onder begeleiding van kunstenaar Cris Vries is er een ontwerpwedstrijd voor de poster van het LCW Kinder Event georganiseerd.
In 2019 zijn de eerste stappen gezet voor het LCW. Voor 2020 verwachten wij een uitbreiding van de activiteiten. We willen inwoners en anderen inspireren om en ondersteunen bij het organiseren van side events om er zo één groot feest van en voor iedereen van te maken.

Kunst, cultuur en erfgoed

In de Cultuurnota (vastgesteld in 2017) staat integraliteit centraal. We willen verbinden met economie, met het onderwijs, met de gemeenschap en met het erfgoed. Daarom wordt het beleid gedragen door de pijlers:
· Cultuur & Economie;
· Cultuur & Educatie;
· Cultuur & Participatie;
· Cultuur & Erfgoed.

Binnen deze pijlers richten ons op de volgende aspecten:
- Wij willen culturele en creatieve evenementen die bijdragen aan de aantrekkelijkheid van onze gemeente stimuleren. Via de subsidieregeling Cultuur blijven we projecten en initiatieven mogelijk maken die zich richten op culturele en creatieve evenementen. Door onze rijkdom aan kunst, cultuur én erfgoed goed te vermarkten in de regio, willen wij een aantrekkelijke gemeente zijn voor inwoners en toeristen. We onderzoeken hiervoor de samenwerking met het Limburg Festival.
- Om ons erfgoed breder onder de aandacht te brengen en zo het bewustzijn, zowel binnen als buiten onze gemeentegrenzen, verder te stimuleren, werken we aan projecten zoals Grenzgeschichte(n) en een Keramische route. Grensoverschrijdende routes voor inwoners én toeristen, waarin de geschiedenis en erfgoed centraal staan. Het Draaksteken is waarschijnlijk het meest bekende erfgoed van onze gemeente. Samen met Stichting Draaksteken Beesel onderzoeken we hoe we dit immateriële erfgoed ook in Europees verband beter kunnen positioneren.
- Sinds schooljaar 2017/2018 zetten we in op cultuur- en muziekeducatie ten behoeve van de talentontwikkeling van onze jeugd. Door de inzet van een cultuurcoach en muziekcoach is de samenwerking tussen het onderwijs en culturele veld verstevigd en versterkt. Dit blijven we, net zoals bij sport, doen om zo cultuur en muziek voor iedereen toegankelijk te houden.
- Via cultuureducatie op school worden alle kinderen in het basisonderwijs bereikt. Het basisonderwijs werkt aan een doorgaande lijn richting het voortgezet onderwijs. Het muziekplan Beesel 2017-2020 loopt af. Samen met het onderwijs en muziekverenigingen worden de resultaten van het muziekonderwijs geëvalueerd en duurzaam geborgd o.a. door de blijvende inzet van de muziekcoach.
- Voor de doorontwikkeling van muziek in Beesel kijken we nadrukkelijk naar de ontwikkelingen in de regio. In de regiovisie Cultuur zal (pop)muziek een belangrijke plek krijgen. Vanuit Beesel haken we hierbij aan, omdat zo de (pop)muzieksector in Beesel versterkt wordt en in regionaal verband doorontwikkeling mogelijk is naar grote podia. De gemeente Beesel kent namelijk niet veel grote, culturele instellingen. Organisaties in ons culturele veld zijn voornamelijk stichtingen of

verenigingen die dankzij veel vrijwilligers bestaan. Het amateurtalent van nu heeft de potentie om over enkele jaren op een professioneel podium te staan. Wij zien de gemeente Beesel dan ook als een broedplaats voor talent!

- Daarnaast gaan we het creatief potentieel van kunstenaars meer benutten in relatie tot bijvoorbeeld cultuureducatie of recreatie en toerisme.
- We blijven culturele verenigingen en inwoners ondersteunen om de deelname aan kunst en cultuur te verhogen. Naast subsidies aan verenigingen worden ook middelen als het Jeugdcultuurfonds ingezet, zodat kinderen tussen de 4 en 18 jaar uit financieel minder draagkrachtige gezinnen toch mee kunnen doen.
- Onder 'Creatieve Industrie' verstaan we bedrijven die zich dagelijks inzetten voor cultuur. Binnen deze Creatieve Industrie gaat het om organisaties die hun bestaansrecht vinden in creativiteit, ondernemerschap en innovatie. In het kader van economisch beleid, majeure ontwikkelingen als het centrum of de gemeentelijke accommodaties wordt in 2020 hiervoor een aantal speerpunten en acties uitgewerkt om zo aantrekkelijk te blijven voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers.

Recreatie en toerisme

In de visie voor Recreatie en Toerisme 2019-2023 'In het spoor van de Draak' (vastgesteld op 1 juli 2019) richten we ons op zes thema's:

- *Langs de Maas*
  Het gebied rondom het veer naar Kessel wordt aangepakt. De focus ligt op het parkeren, rusten en recreëren met als doel een betere beleving van de Maas voor families (drie generaties). Hierbij wordt gebruik gemaakt van natuurlijke materialen, bloemrijk grasland en een diversiteit aan groen. Tevens worden de historische elementen gebundeld, bekijken we of er elektrische laadpalen geplaatst kunnen worden en plaatsen we het Blow Up meubel in het kader van het project ‘Fietsen langs de Maas’. Gelet op de algehele uitstraling zijn we geen voorstander van het aanleggen van camperplaatsen op deze locatie. Naast deze aanpak onderzoeken we de mogelijkheid voor tijdelijke horeca op deze locatie. Hiervoor nemen wij contact op met Rijkswaterstaat om te zien of en zo ja, onder welke condities, een tijdelijke (van april tot en met oktober) horeca-unit haalbaar is.
  Naast deze ruimtelijke plannen kijken we binnen dit thema ook naar mogelijke verbindingen tussen Beesel en Kessel. Samen met R&T-ondernemers van beide gemeenten gaan we hiermee aan de slag.
  Als laatste, nog niet met zekerheid te zeggen of dit in 2020 gerealiseerd gaat worden, spelen we in op toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen zoals de dijkverhoging en weerdverlaging. We spelen zo in op kansen ten aanzien van de wandel- en fietsroutes, de rust- en ontmoetingsplekken.
- *Aanpak toekomstbestendige centra*
  Het tweede thema in de visie is de *Aanpak van toekomstbestendige centra*. Om de centra binnen de gemeente Beesel toekomstbestendig te maken wordt het plan van aanpak voor toekomstbestendige centra in samenspraak met andere beleidsvelden uitgevoerd. Vanuit Recreatie en Toerisme zijn beleving en het Bourgondische hierbij aandachtspunten.
- *Natuur & Cultuur*
  Binnen dit thema kiezen wij voor de profilering van bijzondere, hedendaagse ambachten. Ook stimuleren we de verdere samenwerking en verbinding tussen deze ambachten en de verblijfsrecreatie, met als doel meer beleving voor families (drie generaties).
  Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid van aanleg van een blote voetenpad.
- *Samenwerking met Brüggen*
  Recreatie en Toerisme is één van de onderdelen van het strategisch partnerschap met Brüggen. Op basis van de Leisure leefstijlen en de focus op families (drie generaties) bepalen we waar we ons exact op gaan richten en wat we willen.
  Verder werken wij in 2020 samen met de initiatiefnemer het project ‘BB Buggies’ verder uit. Daarnaast ondersteunen en faciliteren wij waar nodig projecten en activiteiten die uitgevoerd worden door inwoners, bedrijven en organisaties, verenigingen of het burgercomité in oprichting.
- *Onderscheidend thema De Draak*
  Binnen dit thema gaan we aan de slag met de suggesties die zijn voortgekomen uit het onderzoek van de studenten van Breda University of Applied Sciences. Het concept 'In het spoor van De Draak' omarmen we. Verder bekijken we of er, naast de door de studenten aangedragen

waarden, nog andere waarden zijn die opgenomen kunnen worden. Tevens bezien we of een aparte verhaallijn in de communicatie nodig en/of wenselijk is.

- *Marketing*
  Voor 2020 hebben wij verschillende marketing projecten gepland. Zo zal er een recreatieve promotiefilm van de gemeente Beesel gemaakt worden, gekoppeld aan het onderscheidende thema De Draak. We gaan op regionaal niveau met stakeholders de omslag naar 'destination branding' verwezenlijken.

Budget projecten Beeselse R&T ondernemers
We willen stakeholders binnen de sector recreatie en toerisme mee laten denken en ook mee laten bepalen over de inzet van een deel van de toeristenbelasting. De ondernemers krijgen de mogelijkheid dit budget in onderling overleg én tevens in overleg met de gemeente naar eigen inzicht te besteden. Wij stellen hiervoor een aantal richtlijnen op.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Beleven	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten						
Sport	677	826	927	932	937	942
Kunst, cultuur en erfgoed	245	486	460	395	393	384
Recreatie en toerisme	371	310	356	245	235	235
Totaal Lasten	**1.293**	**1.622**	**1.744**	**1.573**	**1.565**	**1.561**
Baten						
Sport	30	140	160	160	161	161
Kunst, cultuur en erfgoed	3	54	55	23	8	8
Recreatie en toerisme	4	7	3	3	3	3
Totaal Baten	**38**	**201**	**219**	**187**	**172**	**172**
Geraamd resultaat	**-1.255**	**-1.421**	**-1.525**	**-1.386**	**-1.393**	**-1.390**

Verloop begrotingssaldo programma Beleven:

Saldo t/m 1e berap 2019*	-1.411	-1.287	-1.306	-1.306
Mutaties begroting 2020**	-114	-99	-87	-84
Geraamd resultaat	**-1.525**	**-1.386**	**-1.393**	**-1.390**

*Reeds door de Raad vastgesteld
**Mutaties toegelicht in deze begroting

Sport

Doorontwikkeling Sport (nadeel € 80.000)
Op 25 maart 2019 heeft de gemeenteraad de beleidsnota sport vastgesteld. Hierbij hebben we aangegeven dat we in de begroting 2019-2023 vanaf 2020 jaarlijks een bedrag van € 80.000 hebben opgenomen dat we inzetten binnen de in de nota beschreven kaders.

Concreet zetten we de middelen als volgt in:

- Samen fit: We hogen de formatie van de JOGG regisseur met 0,1 fte op omdat de huidige 14 uur per week niet voldoende is. Herkenbaarheid van partners in het veld vraagt dat we meer present kunnen zijn..
- Inzet van een professional in samenwerking met verenigingen als het gaat om sporten voor basisschoolleerlingen tijdens daluren van de sportaccommodaties. Dit draagt bij aan een redelijke bedtijd voor de kinderen (signaal onderwijs), anderzijds kunnen we de sportaccommodaties zo beter benutten en ruimte vrijmaken in de avonduren. De professional kan tevens worden ingezet als sportconsulent voor de BSO (daar liggen nog kansen).
- Investeringssubsidies voor nieuwbouw ophogen tot 50% van de goedgekeurde kosten. De subsidie voor renovatie blijft 33,3% omdat men daarvoor zelf middelen heeft kunnen reserveren. Daarnaast ophoging van het subsidieplafond gezien de initiatieven die in ontwikkeling zijn (speel/doe bos, beachvolleybalvelden en atletiekvoorziening)
- Verdere samenwerking tussen onderwijs en verenigingen door middel van bijvoorbeeld het Nijntje beweegdiploma en judo op school. Bij voorkeur in een extra lesuur, om daarmee naast extra kwaliteit ook een bijdrage te leveren aan het aantal sportmomenten per week. Verder zullen we samen met het onderwijs inzetten op motorische screening.
- Mogelijkheden benutten van een lokale Buurt Sportcoach regeling: instellingen, organisaties en verenigingen de kans bieden extra in te zetten op het aanjagen van sport en bewegen door het aanstellen van een sportconsulent (40% gemeente / 60% aanvrager).

Kunst, cultuur en erfgoed

Bijdrage herplaatsen Bosmanmolen Meerlebroek (nadeel € 10.000, neutraal uit de investeringsreserve)
In het verleden heeft in het Meerlebroek een Bosmanmolen gestaan om het waterpeil van de omliggende landerijen te verlagen. De Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal heeft verzocht om deze molen op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen. Voordat dit verzoek gehonoreerd kon worden is de molen een aantal jaren geleden tijdens een storm afgebroken. De Heemkundevereniging heeft geïnformeerd of het mogelijk is om een (gebruikte) Bosmanmolen terug te plaatsen aan de Sint Willibrordusdijk. Omdat het terugbrengen van een (bijna) monument past binnen het beleid van de gemeente Beesel over erfgoed hebben we gemeentelijke medewerking aan dit project toegezegd. Een gemeentelijke bijdrage aan de kosten van het project van maximaal € 10.000 is toegezegd en dekken we uit de investeringsreserve.

Recreatie en toerisme

Beeldmateriaal thema De Draak (nadeel € 10.000, neutraal uit de investeringsreserve)
Binnen het thema *Marketing* van de R&T-visie 2019-2023 plannen we in 2020 enkele marketingprojecten. Eén van de projecten is een promotiefilm van de gemeente Beesel. Deze film koppelen we aan ons onderscheidende thema de draak. Voor het uitvoeren van dit project ramen we een bedrag van € 10.000.

Budget projecten R&T ondernemers (nadeel € 50.000, neutraal uit de investeringsreserve)
Zoals in de R&T-visie staat opgenomen, stellen we voor een deel de toeristenbelasting ter beschikking aan de Beeselse R&T ondernemers. Voor 2020 gaat het om een bedrag van € 50.000. Dit bedrag mogen de ondernemers in onderling overleg binnen bepaalde kaders vrij besteden. Met behulp van dit budget streven we naar verdere betrokkenheid en saamhorigheid van de R&T ondernemers onderling en met de gemeente. Op deze wijze verkleinen we de afstand tussen enerzijds de ondernemers onderling en tussen de ondernemers en de gemeente anderzijds. Verder willen we door middel van het budget de creativiteit van de ondernemers prikkelen, zodat zij meer betrokken raken en met nieuwe (evt. andere onderwerpen/acties dan de gemeente) initiatieven komen. Het bedrag van € 50.000 betalen we in 2020 eenmalig uit de investeringsreserve.

Vooruitlopend op een evaluatie van hoe ondernemers met een eigen budget in 2020 omgaan, nemen wij voor 2021 en volgende jaren op voorhand een bedrag van € 60.000 op dat we jaarlijks beschikbaar willen stellen aan de R&T ondernemers. Dekking van dit bedrag geschiedt door een verhoging van de toeristenbelasting. Het tarief voor de campings gaat van € 0,90 naar € 1,00 en voor de overige verblijfsrecreatie van € 1,32 naar € 1,50. Naast de hierboven genoemde redenen willen wij

dat de Beeselse R&T ondernemers zeggenschap krijgen over de invulling van een deel van de toeristenbelasting.

In dit programma hebben we geen investeringen opgenomen.

Voor de beleidsindicatoren van dit programma verwijzen we naar de bijlage.

Programma 2. Samenkracht

Wat willen we bereiken?

We willen een gezonde levendige saamhorige samenleving zijn waarin inwoners een zo hoog mogelijk kwaliteit van leven ervaren. Dit doen we door naar behoefte, maar vooral ook proactief en preventief in gesprek te gaan. We bepalen samen wie welke rol pakt. Dit resulteert in actie.
Speerpunten daarbij zijn:

- Iedereen telt mee, kan meedoen en zijn talenten ontwikkelen.
- Ruimte voor actief burgerschap. Ruimte om iets voor een ander te betekenen.
- Gezonde en veilige woon- leef- en werkomgeving.
- Ondersteuning van (individuele) behoeften op basis van eigen kracht, netwerk, preventie en maatwerk.
- Bevorderen van gezondheid. Wij verstaan hieronder: het vermogen van mensen zich aan te passen en eigen regie te voeren in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven (Huber 2011).

Wat gaan we ervoor doen?

Om onze doelstellingen te realiseren hebben we bij de inrichting en het werk van de afdeling Sociaal Domein gerichte keuzes gemaakt.

- Het continue afstemmen tussen uitvoering en beleidsrealisatie is een must. Beleidsmedewerkers, uitvoerende medewerkers en administratie zitten dan ook dicht bij elkaar en zoeken proactief afstemming met elkaar.
- Er wordt gericht gestuurd op integraliteit met andere disciplines. Dit is een groeiproces, maar maakt wel dat inbreng en afstemming tussen het Sociaal Domein en bijvoorbeeld het beleidsterrein Wonen en Duurzaamheid het afgelopen jaar sterk gegroeid is. Deze integraliteit zien we onder andere bij het gezamenlijk maken van prestatieafspraken met Woongoed 2-Duizend en het beoordelen van nieuwe ruimtelijke ordening initiatieven met het afwegingskader.
- Alle disciplines (Wmo, werk en inkomen, schuldhulpverlening, gezinscoaches, mantelzorg-ondersteuning, leerplicht, leerlingenvervoer) zitten in één team, hebben een éénhoofdige aansturing en hebben continu overleg en afstemming met elkaar. Hierdoor weet men van elkaar wat er speelt in een casus, is er afstemming en is integraliteit bij belangrijke besluiten en dienstverlening geborgd.
- Bij werving van medewerkers kijken we heel gericht naar competenties. Competenties waardoor medewerkers van nature breed kijken, afstemmen, initiatief nemen en zelf willen ontwikkelen. Uiteraard borgen we dat het juiste kennisniveau aanwezig is en ontwikkeld blijft.
- Regionaal participeren we in werkgroepen en vindt er afstemming plaats met de andere gemeentes. Dit borgt brede kennisontwikkeling, efficiënt werken en voorkomt kwetsbaarheid op kennis specifieke taken als inkoop en leveranciersmanagement. Deze hebben we bij de MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling) Sociaal Domein Limburg-Noord belegd. In de regio zijn we middels trajectinkoop en -sturing aan het onderzoeken welke sturing en financieringsvorm past bij onze maatwerkdiensten. Hierbij is de inzet om weer op een gezamenlijke aanpak te komen in de regio. Afwegingskader blijft hierbij de borging van de doelstelling zoals hierboven benoemd.
- In 2019 is binnen het Sociaal Domein Beesel gestart met het werken volgens de systematiek van de Omgekeerde toets. Hierbij staat steeds de vraag ‘wat willen we bereiken’ centraal. Door op deze manier als omgekeerde ambtenaar te werken zoeken we binnen de werkwijze Gemeente in Gemeenschap (GIG) naar creatieve oplossingen voor de vraagstukken.

Inclusieve Samenleving / Inclusiviteit
Een inclusieve samenleving is een samenleving waar iedereen mee kan doen, ongeacht factoren als leeftijd, beperking (bijvoorbeeld verwarde personen), financiële situatie en culturele achtergrond.
Een inclusieve samenleving doet het samen. Dat is waar we als gemeente Beesel naar blijven streven. Inclusiviteit is een manier van denken en doen die verschillende beleidsvelden overstijgt.
Zo werken we bijvoorbeeld samen aan een toegankelijk centrum.

Sinds 2017 bestaat de werkgroep Beesel Dementievriendelijk. Deze werkgroep bestaat uit vrijwilligers en professionals die ten doel hebben inwoners bewust te maken van hun bijdrage aan een dementie-vriendelijke samenleving.
|n 2019 is een platform Inclusieve Samenleving gestart. We organiseren een netwerk van onder andere (zorg)professionals, vrijwilligers, inwoners en medewerkers van de gemeente, dat driemaal per jaar bij elkaar komt om het thema te bespreken. Door elkaar te leren kennen worden nieuwe verbindingen gelegd.

Pro Vita
Om de samenwerking met Pro Vita te verbeteren, nemen we actief deel aan diverse werkgroepen. De gemeente faciliteert door per week vier uur projectmanagement ter beschikking te stellen.

WMO

WMO consulenten
De WMO consulenten werken volgens het principe van positieve gezondheid. Hierin wordt samengewerkt met lokale partners als de ergotherapeut, maatschappelijk werk, de sportarts en de praktijkondersteuner van de huisartsen. Door in te zetten op deze intensieve samenwerking wordt beoogd om aanvragen waar mogelijk binnen eigen kracht, netwerk en/of via algemene voorzieningen op te lossen. Waar noodzakelijk wordt ingezet op maatwerkvoorzieningen.
Het laatste jaar merken we dat er een toename is in de aanvragen WMO. Hierdoor zien we ook een toenemende werkdruk bij de consulenten. Bovendien worden de zorgvragen van de burgers als gevolg van het langer zelfstandig wonen steeds complexer. We zien een mogelijke synergie met de programma's Fijn Wonen en Samenkracht waar de WMO consulent een rol in kan spelen. Om deze toegenomen vraag kwalitatief te kunnen beantwoorden binnen de doorlooptijden die we vastgesteld hebben en ook invulling te kunnen blijven geven aan de transformatie- mogelijkheden, breiden we de formatie van het WMO consulententeam met 28 uur uit.

Mantelzorg
Sinds 1 februari 2019 hebben we de functies van mantelzorgondersteuner en coördinator vrijwilligerszorg in eigen dienst. Het Steunpunt Mantelzorg biedt collectieve en individuele ondersteuning en waardering aan mantelzorgers in de gemeente Beesel. Mantelzorgondersteuning richt zich onder andere op het vinden van balans tussen belastbaarheid en ontspanning van de mantelzorger.

Aanpak Personen met verward gedrag
Gemeente Beesel werkt samen met de Noord-Limburgse gemeenten en diverse zorg- en veiligheidspartners in Noord-Limburg aan de totstandkoming en implementatie van een regionaal plan van aanpak voor personen met verward gedrag alsmede aan zorgvuldige implementatie van de Wet verplichte GGZ. Hier richten we ons op een goede zorgstructuur waarin preventie, vroeg signalering en een persoonsgerichte, integrale aanpak centraal staat.

Beschermd wonen/Maatschappelijke opvang
In de regio werken we samen aan het verder decentraliseren van deze wettelijke regionale taken.

- Er komt een ingroeipad 2022-2031 Beschermd Wonen: gemeenten groeien in tien jaar toe van de huidige historische verdeling (over centrumgemeenten) naar een objectieve verdeling (over alle gemeenten).
- Gemeenten werken hierbij verplicht regionaal samen. Over vier jaar wordt besloten of ook de Maatschappelijke Opvang wordt door gedecentraliseerd.

Maatwerkvoorzieningen
Per 2018 zijn we volgens de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) wettelijk verplicht om de reële kostprijs voor onze maatwerkdiensten te rekenen. Hierdoor zijn een aantal producten waaronder Hulp in de Huishouding en Individuele begeleiding in kosten gestegen. De kosten en de verwachte meerjarenkosten die hierbij komen wegens indexatie zijn meegenomen in de huidige begroting.

Mobiliteitsvoorzieningen
In december 2020 loopt ons huidige regionale contract voor hulpmiddelen af. We zitten nu in een voorfase van de aanbesteding waarin we onderzoeken of we gezamenlijk met Midden-Limburg gaan

aanbesteden, wat de kostenontwikkelingen zijn en waar we zowel de kwaliteit als effectiviteit kunnen vergroten. Ook Duurzaamheid, voornamelijk circulariteit, wordt meegenomen in de aankomende aanbesteding.

Participatie

Wij werken in de regio Noord-Limburg samen in het Werkbedrijf en het Werkgeverservicepunt. Gezamenlijk met het UWV, de SW-bedrijven en andere gemeenten kiezen we voor een afgestemde benadering van de werkgevers. Met deze samenwerking bereiken wij dus zowel de lokale als regionale werkgevers. Hiermee vergroten wij de kans op werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Evaluatie van de samenwerking heeft in 2019 plaatsgevonden en in 2020 zetten wij de samenwerking voort.

Afgelopen jaren is het aantal huishoudens dat afhankelijk is van een (bijstands)uitkering in onze gemeente minder geworden. Deze daling is in Beesel groter geweest dan de gemiddelde landelijke daling. Inmiddels zien wij een stabilisatie van het aantal uitkeringen. Dit komt overeen met de landelijke ontwikkeling.

De kansen op de arbeidsmarkt zijn op dit moment groot en we zien dat ook mensen met beperkte mogelijkheden aan de slag kunnen. Er zijn mensen waarvoor het (tijdelijk) niet mogelijk is om aan het werk te gaan. Hierbij zetten wij lokale activiteiten zoals vrijwilligerswerk in om de ontwikkeling te bevorderen of verdere achteruitgang te voorkomen. Dit zetten wij voort in 2020.

Sociale werkvoorziening / WAA
De afgelopen jaren heeft de WAA zich ontwikkeld tot een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf voor mensen met een indicatie sociale werkvoorziening (sw).
De medewerkers met een sw-indicatie die aangewezen zijn op een beschut werkplek zijn inmiddels aan de slag op een passende werkplek bij lokale werkgevers. Waar dit mogelijk is gaan ook de mensen vanuit de Participatiewet hierbij aan de slag.

De gemeenten Venlo, Bergen en Beesel hebben zich verbonden in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) WAA voor de uitvoering van de wet sociale werkvoorziening (sw). Gemeente Venlo heeft aangegeven in de toekomst de uitvoering van de sw en Participatiewet in haar gemeentelijke organisatie te willen integreren. Ten tijde van het opstellen van deze begroting loopt binnen Venlo het onderzoek naar de mogelijkheden. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek worden keuzes gemaakt.

Voor onze gemeente staat het belang van de sw-medewerker in samenhang met de uitvoering van de Participatiewet voorop. Bij het maken van een keuze voor een wijziging in de uitvoering van de sw is een degelijke organisatie met aandacht voor alle doelgroepen van belang. De verwachting is dat medio 2020 besluitvorming volgt.

Bijzondere bijstand/Minimabeleid
In 2019 is gestart met het herschrijven van de beleidsregels voor de uitvoering van het Minimabeleid. In het najaar van 2019 komt een rapport van de Rekenkamercommissie over de uitvoering van ons lokaal armoedebeleid. De suggesties nemen we mee bij het herschrijven van het armoedebeleid, die in 2020 in werking treedt. Uitgangspunt is dat de verstrekking voor betrokkene een meerwaarde is voor zijn/ haar positieve gezondheid. We geven extra aandacht aan de bekendheid en bereikbaarheid van de minimaregelingen.

Eind 2018 is de Stichting Leergeld Beesel van start gegaan. Doel van deze stichting is om kinderen in gezinnen met een laag inkomen de gelegenheid te bieden om deel te nemen aan activiteiten. Er worden geen euro’s gegeven, maar verstrekkingen in natura. Daarnaast fungeren zij ook als poort voor het JeugdFonds Sport en -Cultuur. Zo hebben we dekkende kindregelingen in onze gemeente. Wij zien dat door de inzet van Stichting Leergeld Beesel onder andere het aantal verstrekkingen door het JeugdFonds Sport is toegenomen.

Wij voeren de schuldhulpverlening zelfstandig uit binnen het team Werk, Inkomen en Zorg. Hierbij zetten wij in op preventie. Wij werken hierbij nauw samen met Woongoed 2-Duizend en de Nutsbedrijven. Hiermee voorkomen we waar mogelijk problematische schulden.

Door het Rijk worden middelen beschikbaar gesteld om de armoede te bestrijden onder huishoudens met kinderen en huishoudens met schulden. De hiervoor beschikbaar gestelde middelen zetten wij hiervoor in.

Backoffice uitbreiding WIZ
Binnen het team Werk, Inkomen en Zorg zien we twee bewegingen.
Ten eerste nemen de werkzaamheden toe door het toepassen van de omgekeerde toets. Het principe van de omgekeerde toets is heel eenvoudig. Allereerst kijken we naar wat nodig is. En of dat past binnen de grondwaarden van de diverse wetten. Daarbij wegen we de mogelijke effecten van een besluit in de volle breedte mee. Pas als dit helder is, komt de juridische toets. Zo is maatwerk mogelijk zonder dat het leidt tot willekeur. Immers, de grondwaarden van de diverse wetten binnen het sociaal domein zijn gelijk. Bovendien is het maatwerk toetsbaar in bezwaar en beroep en voor de accountant.
Ten tweede zien we dat de klantmanagers op dit moment verantwoordelijk zijn voor alle werkzaamheden binnen de participatie wet, dit houdt in van melding tot en met onderzoek en beschikking. In dit proces zitten verschillende administratieve werkzaamheden die beter en efficiënter uitgevoerd kunnen worden door een backofficemedewerker.

Jeugdzorg

Op zowel lokaal - als regionaal niveau werken we met een transformatieagenda.

Met de lokale transformatieagenda zetten we in op de speerpunten van het lokaal jeugdbeleid: gezond en veilig opgroeien, een goede voorbereiding op de toekomst en de ontwikkelingen van talenten van jeugdigen. Net als voorgaande jaren ligt de focus op preventie activiteiten en op de samenwerking met en het verder versterken van onze basisvoorzieningen. Hierdoor vindt signalering steeds vroeger plaats en kan zo snel mogelijk de juiste hulp worden ingezet. Waar mogelijk gebeurt dat met inzet van een gezinscoach en/of specialistische jeugdhulp.
De activiteiten worden bekostigd vanuit het budget lokaal jeugdbeleid en jeugdhulpmiddelen.

Op de regionale transformatieagenda staat de versterking van de specialistische ambulante jeugdhulpvoorzieningen en de inzet van jeugdhulp in gezinsvormen centraal. Door hier intensief op in te zetten, streven we naar het verminderen en verkorten van plaatsingen in (gesloten) instellingen. Uitvoering van de acties op de transformatieagenda wordt via een toekenning van € 1,5 miljoen uit het landelijk transformatiefonds bekostigd. Dit bedrag wordt verdeeld over een periode van drie jaar (2018-2020) en is een eenmalige uitkering die beschikbaar wordt gesteld aan de gemeente Venray als penvoerder namens de regio Noord-Limburg. Voor Beesel heeft dit dus geen financiële consequenties.

Gezinscoachteam
Gezinscoaches pakken alle vragen rondom opvoeden en opgroeien op. Zij bieden daar waar mogelijk zelf ondersteuning en/of zetten specialistische jeugdhulp in.

Door de formatie van het gezinscoachteam in 2019 uit te breiden van vier naar vijf gezinscoaches ontstaat er meer ruimte voor goede regievoering en voor het oppakken van opvoedondersteunings-trajecten en GGZ vraagstukken door de gezinscoaches zelf. Daarnaast krijgen de gezinscoaches een grotere rol in het bevorderen van de gezondheid van jeugdigen/jeugdigen met overgewicht (Your Coach Next Door). Doordat gezinscoaches zelf meer trajecten oppakken wordt het mogelijk minder trajecten naar specialistische jeugdhulpvoorzieningen te verwijzen.

De samenwerking met het basis- en voortgezet onderwijs in onze gemeente is een van onze belangrijke pijlers. Dit heeft geresulteerd in de gezamenlijke inzet van twee gedragswetenschappers ter ondersteuning van zowel het onderwijs als het gezinscoachteam. De komende periode zetten we samen in op het realiseren van één zorgstructuur voor de jeugdhulp en het basis- en voortgezet onderwijs binnen de gemeente Beesel.

Gezondheid

Binnen het gezondheidsbeleid richten we ons op een gezonde woon-, leef- en werkomgeving en het bevorderen van gezondheid. Eenzaamheid en burgerhulpverlening hebben onze aandacht. Verder richten we ons, onder de vlag Gewoon Samen Fit, op de drie thema's uit het nationaal preventieakkoord: roken, overgewicht en overmatig alcohol gebruik. Onze JOGG-regisseur is hierin een belangrijke aanjager.

Positieve gezondheid als uitgangspunt
Bij alle thema's staat positieve gezondheid centraal: Positieve gezondheid is een benadering binnen de gezondheidszorg die niet de ziekte, maar een betekenisvol leven van mensen centraal stelt. De nadruk ligt op de behoefte, veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen of ziekte zelf.

Jongeren op gezond gewicht (JOGG)
Tot op heden hebben we ons als het gaat om JOGG met name gericht op primaire preventie zoals een gezonde omgeving, watertappunten, een gezonde kantine, de rookvrije generatie en het stimuleren van bewegen.

Vanaf 2019 zijn we actief aan de slag als het gaat om kinderen met overgewicht. Dit doen we in samenwerking met onze partners (onder andere regiogemeenten, VieCuri en zorgaanbieders). De kinderartsen in VieCuri kijken in de pilot COACH ook op een integrale manier naar het kind en betrekken, naast het medische aspect, ook andere belangrijke factoren (gedrag, voeding, beweging, omgeving). Zij voeren hierbij, indien gewenst, overleg met de lokale gezinscoaches omdat zij het lokale netwerk goed kennen en dit waar nodig kunnen inzetten.
Onze gezinscoaches kunnen daarnaast een belangrijke rol hebben als het gaat om kinderen waarvoor verwijzing naar een kinderarts niet nodig is. De gezinscoaches kunnen net als de kinderarts, samen met gezin en kind, een passend plan maken om de gezondheid te bevorderen.
Hiervoor is het belangrijk dat we de samenwerking in de keten gaan versterken (signaleren - "één gezin, één plan" - passende ondersteuning). Ook op landelijk en provinciaal niveau heeft dit zowel inhoudelijk als financieel de aandacht.

Sport als middel
We benutten de kansen van sport als middel. Hierin zijn onze Sportcoach jeugd en Sportcoach volwassenen/ouderen een belangrijke spin in het web. De Sportcoach jeugd geeft samen met verenigingen en onderwijs een impuls aan de brede ontwikkeling van kinderen. Verder ondersteunt deze coach proactief en vraaggericht verenigingen. De sportcoach volwassenen/ouderen levert een bijdrage aan het bevorderen van de gezondheid en vitaliteit van volwassenen en ouderen. Dit gebeurt onder andere via COOL. Dit is een leefstijlinterventie voor volwassenen met overgewicht. De huisartsen in onze gemeente verwijzen mensen door naar COOL. Binnen COOL is er een leefstijlcoach (betaald door de zorgverzekeraar) die met de inwoner kijkt naar voeding en gedrag. De sportcoach onderzoekt met de inwoner wat een voor hem of haar passend beweegaanbod is. Verder richt de sportcoach zich ook op het aanjagen van beweeginitiatieven in de wijk.

Valpreventie
In de regio is valpreventie opgenomen in het convenant tussen VGZ en gemeenten. Het portefeuille-houdersoverleg Sociaal Domein heeft in dat kader de opdracht gegeven een haalbaarheidsonderzoek te doen naar een duurzame programmatische en effectieve valpreventie voor thuiswonenden ouderen (65+) in de regio Noord-Limburg. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kunnen de gemeenten en vervolgens de bestuurlijke samenwerkingstafel, besluiten of ze de valpreventieaanpak met bijhorende financieringsconstructie wil implementeren. Een Health Impact Bond (HIB) wordt onderzocht. In de lokale uitrol van valpreventie heeft de sportconsulent volwassenen/ouderen een belangrijke rol.

Onderwijs

Bibliotheek
De bibliotheek Maas en Peel is sinds maart 2019 stappen aan het zetten om, in lijn met de doelstellingen van het transformatiebudget, de bibliotheekorganisatie op inhoud, financiën en bedrijfsvoering op orde te brengen. Via de raadsinformatiebrief van september hebben de raad al

geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de transitie van de bibliotheek. Wij constateren dat dit proces niet met de voortvarendheid verloopt die wij wensen. Dit betekent dat we de regie komend jaar naar ons toe trekken. Concreet betekent dit dat we onderzoeken wat de ideale schaalgrootte voor onze lokale bibliotheek is, hoe deze zo efficiënt mogelijk kan functioneren, welke samenwerkingsmogelijkheden in de regio er zijn en welke huisvesting hierbij hoort.

Sinds de decentralisatie van de (jeugd)zorgtaken steekt de gemeente Beesel steeds meer energie en geld in preventie (om zwaardere zorg te voorkomen) en participatie (om meer inwoners mee te laten doen). In de gemeente Beesel houden zich daar verschillende organisaties en initiatieven mee bezig. Zo sluit de dienstverlening van het welzijnswerk en het bibliotheekwerk op een aantal punten nauw op elkaar aan. Voor 2020 wordt beleidsmatig opnieuw gekeken naar thema's als participatie en preventie om de dienstverlening (en de daarmee samenhangende kosten) inzichtelijk te maken en daar waar nodig meer in synergie met elkaar te brengen.

Voorschoolse voorzieningen en -educatie
Sinds mei 2017 vallen alle voorschoolse voorzieningen (voorheen peuterspeelzalen) in de gemeente Beesel onder de Wet kinderopvang. Dit brengt andere kwaliteitseisen en een andere financieringsstructuur met zich mee. In 2019 is samen met de voorschoolse voorzieningen en het primair onderwijs de monitor voorschoolse voorzieningen en -educatie opgezet en voor de eerste keer uitgevoerd.

Vanaf augustus 2020 zijn de voorschoolse voorzieningen die voorschoolse educatie (VVE) voor peuters met een taalachterstand aanbieden verplicht het VVE aanbod te verruimen; van minimaal 10 naar minimaal 16 uur per week. Dit vraagt, met name in de kleinere kernen, nogal wat van organisaties. De focus in 2020 ligt dan ook op de resultaten/aandachtspunten voortkomend uit de monitor en de opdracht tot verruiming van het VVE aanbod.

Gemeenschap

Kernoverleggen
Binnen de kernen zijn de kernoverleggen actief. Deze ondersteunen en begeleiden we op basis van de behoefte die er is.
Bovendien denken we proactief mee met de gemeenschapsontwikkeling en initiatieven die bij inwoners ontstaan en helpen we inwoners deze te realiseren.

Gemeenschapsinitiatieven
Voor gemeenschapsontwikkeling blijven we tijd en budget vrij maken. We stimuleren gemeenschapsinitiatieven. De eerste voorzichtige stappen hiervoor zijn in 2019 gezet en initiatieven komen tot ontwikkeling. We zetten in 2020 in op het verder tot ontwikkeling laten komen hiervan.

Schakel
De overeenkomst met de exploitant van de Schakel is met een jaar verlengd. Inmiddels is een traject afgerond waarin de gebruikers hebben gevraagd naar hun ervaringen, wensen en toekomstplannen. Dit onderzoek breiden we komend jaar uit om te komen tot een gezamenlijke visie wat we met de Schakel willen en welke organisatievorm hier het beste bij past.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Samenkracht	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten						
WMO	4.311	4.277	4.354	4.488	4.530	4.583
Participatie	5.838	5.900	5.962	5.898	5.822	5.781
Jeugdzorg	3.513	3.724	3.928	3.917	3.979	4.040
Gezondheid	563	580	628	628	629	629
Onderwijs	1.452	1.366	1.512	1.512	1.518	1.518
Gemeenschap	109	69	70	70	71	71
Totaal Lasten	**15.787**	**15.917**	**16.453**	**16.513**	**16.549**	**16.621**
Baten						
WMO	225	165	158	158	159	159
Participatie	2.953	2.850	2.708	2.708	2.708	2.708
Jeugdzorg	0	15	0	0	0	0
Gezondheid	2	0	0	0	0	0
Onderwijs	240	194	332	332	332	332
Gemeenschap	0	1	1	1	1	1
Totaal Baten	**3.420**	**3.225**	**3.197**	**3.198**	**3.199**	**3.199**
Geraamd resultaat	**-12.367**	**-12.692**	**-13.256**	**-13.315**	**-13.350**	**-13.422**

Verloop begrotingssaldo programma Samenkracht:

Saldo t/m 1e berap 2019*	-12.598	-12.667	-12.680	-12.679
Mutaties begroting 2020**	-658	-648	-670	-743
Geraamd resultaat	**-13.256**	**-13.315**	**-13.350**	**-13.422**

*Reeds door de Raad vastgesteld
**Mutaties toegelicht in deze begroting

WMO

WMO-consulent (nadeel € 56.000)
We willen een extra WMO-consulent inzetten voor 28 uur. Hiervoor ramen we € 56.000 bij.

Individuele Begeleiding (voordeel € 30.000)
Uit de effectenberekening van de PxQ systematiek en de AmwB reële kostprijs blijkt dat de kosten naar verwachting lager zullen zijn dan het bedrag van € 610.000 die we nu meerjarig voor individuele begeleiding hebben geraamd. We verwachten in totaal € 580.000 uit te geven op dit budget. We ramen daarom structureel € 30.000 af.

Hulp in de huishouding (voordeel € 70.000)
Na kostenberekening van de AMvB reële kostprijs en de gevolgen van de cao Verpleeg-, Verzorgingshuizen & Thuiszorg 2017-2019 ramen we voor 2020 € 70.000 af naar € 880.000.

Met de kostenstijging door de nieuwe schaal in de cao, die niet valt onder de reguliere indexatie, ramen we in 2021 € 910.000 en vanaf 2022 € 925.000.

Mobiliteitsvoorzieningen WMO (nadeel €105.000)
We ramen € 105.000 bij naar aanleiding van de werkelijk gemaakte kosten op de mobiliteits-voorzieningen. In 2018 en daarvoor zijn diverse kosten die onder mobiliteitsvoorzieningen zouden moeten vallen uit andere budgetten betaald. Een tillift werd bijvoorbeeld uit het budget voor woonvoorzieningen betaald en kosten voor onderhoud van mobiliteitsvoorzieningen kwamen ten laste van het budget voor individuele begeleiding. Zo hebben we nu alle kosten van onze leverancier op één budget staan zodat we de gevolgen van de aankomende aanbesteding beter inzichtelijk kunnen maken. De aanbesteding die we in een gunstige tijd hebben gedaan loopt december 2020 ten einde. Dit betekent dat we momenteel in een onderzoeksfase zitten voor de nieuwe aanbesteding. Uit benchmarks blijkt dat bij een nieuwe aanbesteding onze prijzen ongeveer met 20% zullen stijgen. Onze huidige leverancier bevestigt dit beeld. We ramen hiervoor vanaf 2021 aanvullend nog € 75.000 bi. Het totale budget komt dan op € 410.000.

PGB's WMO Hulp bij Huishouden en Begeleiding (voordeel € 50.000)
We hebben een bedrag van € 104.000 geraamd (op basis van realisatie 2017). De werkelijke uitgaven in 2018 waren € 85.000. Op basis van de momenteel voor 2019 afgegeven beschikkingen voor begeleiding PGB's (€ 56.000) verlagen we de raming met € 40.000 tot € 64.000. Hierbij hebben we rekening gehouden met de kans dat we in het tweede half jaar nog een beperkt aantal beschikkingen zullen afgeven. Om welk bedrag het daarbij gaat is niet in te schatten. Het ligt in de lijn van verwachting waarbij we minder PGB's afgeven voor producten waar meer sturing op noodzakelijk is.

De raming voor de PGB's Hulp bij Huishouding (HbH) verlagen we met ingang van 2020 met € 10.000 oplopend tot € 30.000 in 2022. Dit op basis van de realisatie ontwikkelingen die we nu zien in het gebruik van de PGB's voor HbH.

Eigen bijdrage WMO (nadeel € 96.000)
We hebben meerjarig een eigen bijdrage WMO geraamd van € 230.000. In 2019 zijn we landelijk gezien naar een vast abonnementstarief gegaan van €17,50 per 4 weken. Per 2020 wordt dit 19 euro per maand. Het doel is de opeenstapeling van zorgkosten te verminderen. Door deze wetswijziging worden de inkomsten uit de eigen bijdrage WMO lager. We krijgen hier via de Algemene Uitkering vanuit het Gemeentefonds vanaf 2019 een structurele compensatie van € 96.000 per jaar voor. De raming voor de inkomsten uit de eigen bijdrage WMO verlagen we met € 96.000. Dit bedrag ramen we bij op de inkomsten Algemene Uitkering. Per saldo is dit neutraal.

Op deze post blijft dan een raming van € 134.000 staan. Op basis van de via het CAK ontvangen eigen bijdrage over het eerste half jaar van 2019 verwachten we dat deze raming reëel is.
We monitoren de aanzuigende werking door het abonnementstarief voornamelijk op het product hulp in de huishouding.

Gezondheid (nadeel € 25.000, neutraal uit reserve Transformatie Jeugd, WMO en Participatie)
De inzet van de Buurtsportcoach kost € 25.000 per jaar. In 2020 dekken we de kosten van deze pilot deels uit rijksmiddelen en deels uit de reserve Transformatie Jeugd, WMO en Participatiewet.
Vanaf 2021 willen we de Buursportcoach structureel inzetten. Daarbij kunnen we € 10.000 uit rijksmiddelen voor de combinatiefuncties dekken. Het resterende bedrag van € 15.000 ramen we bij.

Welzijnswerk (nadeel € 58.000)
De kosten voor de uitvoering van het welzijnswerk bedragen jaarlijks € 378.000. Meerjarig hadden we voor het welzijnswerk een bedrag van € 320.000 geraamd. De meerkosten van € 58.000 ramen we structureel bij. Deze meerkosten worden met name veroorzaakt door de inzet van de jongerenwerker. In voorgaande jaren maakte het jongerenwerk geen deel uit van het contract voor het welzijnswerk. In het lopende contract is het jongerenwerk wel opgenomen.

Participatie

Gebundelde uitkering (BUIG) (nadeel € 88.000)
In april 2019 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de nadere voorlopige BUIG budgetten voor 2019 bekend gemaakt. Omdat dit de meest actuele informatie is over de Rijksmiddelen die we de komende jaren gaan ontvangen, nemen we deze raming meerjarig mee in de begroting. Het budget is € 88.000 lager dan het budget dat we in 2019 structureel hadden geraamd. Naar verwachting wordt het definitieve BUIG budget voor 2019 in oktober bekend gemaakt. Een eventueel verschil ten opzichte van het nadere voorlopige budget verwerken we via de bestuurs-rapportages 2020.

Lasten Uitkeringsregelingen (WWB, IOAW en IOAZ) (nadeel € 34.000)
Op basis van de verwachte ontwikkelingen in het aantal uitkeringen passen wij de raming van de lasten IOAW, IOAZ , loonkostensubsidie en verhaal aan. Per saldo een nadeel van € 34.000.

Sociale werkvoorziening/WAA (voordeel € 85.000)
Op basis van de begroting van de GR WAA passen wij de raming van de lasten voor de uitvoering van de sociale werkvoorziening aan. Hierbij gaan wij uit van de huidige koers van de GR WAA en de WAA groep nv. Op het moment van het opstellen van de begroting 2020 loopt in Venlo het onderzoek naar integratie van de WSW in de gemeentelijke organisatie. Het gevolg van deze mogelijke wijziging voor onze gemeente zal vervolgens in kaart worden gebracht.

Jeugdzorg

Individuele voorzieningen jeugd (ZIN) (nadeel € 125.000, neutraal verwerkt via extra middelen jeugdzorg meicirculaire)
In de primaire begroting 2019 hebben we meerjarig een bedrag van € 2.259.000 geraamd voor individuele voorzieningen jeugd. Via de 1e bestuursrapportage 2019 hebben we hier structureel € 63.000 op afgeraamd om de kosten van een extra gezinscoach te dekken die medio 2019 in dienst is gekomen. Op basis van de stijging van kosten voor jeugdzorg die we de komende jaren verwachten ramen we nu structureel een bedrag van € 125.000 bij. Deze kosten dekken we uit de extra middelen die we conform de meicirculaire 2019 structureel voor jeugdzorg gaan ontvangen. In totaal komt de raming voor Individuele voorzieningen jeugd hiermee vanaf 2020 uit op € 2.321.000 per jaar.
De werkelijke kosten over de laatste drie jaar zijn gemiddeld € 2.327.000 per jaar waarbij het bedrag jaarlijks sterk schommelde. We beschikken over een reserve open einde regelingen sociaal domein waar we indien nodig meerkosten als gevolg van dure trajecten kunnen dekken. Het aantal cliënten en de uiteindelijke kosten voor de trajecten die in het kader van jeugdzorg worden ingezet blijven lastig te voorspellen. We blijven de kosten in de loop van het jaar wel goed monitoren.

Extra middelen jeugdzorg in meicirculaire 2019 (neutraal verwerkt)
Landelijk heeft het Rijk een miljard aan extra middelen voor de tekorten op jeugdzorg beschikbaar gesteld. Via de meicirculaire 2019 ontvangen wij in 2019 (€ 278.000), 2020 (€ 213.000) en 2021 (€ 216.000) extra middelen. Een deel van deze middelen (€ 125.000) voegen we toe aan het budget voor de individuele voorzieningen jeugd. Het resterende deel storten we in de reserve Transformatie Jeugd, WMO en Participatiewet. We zetten deze middelen in voor kosten die we gaan maken in het kader van preventie en vroeg signalering, dus maatregelen aan de voorkant om hoge zorgkosten aan de achterkant te beperken of voorkomen.

Regionale voorzieningen (nadeel € 46.000)
Door onder andere aanpassingen van tarieven, toename van kosten crisiszorg en uitbreiding van taken Veilig Thuis nemen de kosten voor de regionale voorzieningen toe. Daarnaast hanteren we vanaf 2019 een nieuwe verdeelsleutel ten aanzien van de regionale voorzieningen. Voorheen was de verdeelsleutel gebaseerd op de rijksmiddelen die elke gemeente ontving. Vanaf nu is de verdeelsleutel voor 50% gebaseerd op de toegekende rijksmiddelen en voor 50% op de werkelijke kosten in jaar t-2. Voor ons heeft dit tot gevolg dat het aandeel van Beesel in de bovenregionale kosten voor 2019 4,85 % bedraagt ten opzichte van 4,25 % in 2018. Omdat we nog geen beeld hebben van de verdeelsleutel vanaf 2020 houden we de ramingen meerjarig gelijk aan de gewijzigde ramingen voor 2019. In totaal ramen we voor bovengenoemde € 46.000 bij. Bovengenoemde verdeelsleutel geldt niet voor Veilig Thuis. De kosten voor uitvoering van Veilig Thuis worden zowel via

het jeugd- als via WMO middelen gefinancierd. In 2020 wordt opnieuw naar de verhouding jeugd/ WMO gekeken en eventuele aanpassing van de financiering.

Eind september is in de BC WMO door Veilig Thuis hun begroting 2020 gepresenteerd met daarin de verwerking van enkele nieuwe taken en verplichtingen voor de organisatie. De BC WMO heeft met deze lijn ingestemd, waarbij in een later stadium dit jaar nog de exacte kostenverdeling opgemaakt zal worden. Een gedeelte van het benodigde budget zal gedekt worden uit de begroting van de centrumgemeente Venlo, het andere gedeelte zal via een verdeelsleutel per gemeente verdeeld worden. De exacte bedragen voor Beesel zullen dan ook pas later dit jaar beschikbaar komen.

Naast de punten op de regionale transformatie agenda ligt de focus in 2020 ook op het project 'Geweld hoort nergens thuis'. Ernstige situaties rondom vechtscheidingen en kinderen in kwetsbare situaties nemen steeds meer toe. Met Geweld hoort nergens thuis, zetten we de komende jaren in op preventieve methodieken (zoals ook Nog niet zwanger en Kansrijke start) om te voorkomen dat kinderen in hun ontwikkeling bedreigd worden. De kosten voor uitvoering van dit project worden op basis van een verdeelsleutel verdeeld over de gemeenten in Noord-Limburg. Het bedrag is nog niet bekend.
We kunnen deze kosten dekken uit de reserve transformatie Jeugd, WMO en Participatiewet.

Gezinscoaches en gedragswetenschapper (nadeel € 9.000)
De gezinscoaches zijn allen in vaste dienst van de gemeente Beesel. De gedragswetenschappers werken op inhuurbasis. In 2020 willen we een gedragswetenschapper voor 32 uur in eigen dienst gaan nemen omdat dit aanzienlijk goedkoper is dan inhuur. De salariskosten (€ 82.000) voor de gedragswetenschapper dekken we grotendeels uit het budget waar we voorheen de inhuur van de gedragswetenschapper uit dekten. Daarmee hebben we € 73.000 dekking. Het restant ramen we bij.

Onderzoek naar vervanging Pink/werkzaamheden zelf uitvoeren (nadeel € 80.000)
De huidige overeenkomst met Pink loopt tot 31-12-2019. Op dit moment zijn we aan het onderzoek wat de consequenties zijn als we deze werkzaamheden in eigen beheer of op een andere manier gaan uitvoeren. Omdat dit vrij complex is, hebben we hiervoor een extern bureau in de hand genomen. Naar verwachting is dit onderzoek op 31 december 2019 nog niet gereed. De overeenkomst met Pink verlengen we daarom nog met één jaar. De verwachte besparing van € 80.000 die we in de begroting 2019 vanaf 2020 meerjarig hebben verwerkt realiseren we in 2020 dus niet.
Wel schatten we in dat de besparing vanaf 2021 hoger zal worden dan de € 80.000 waar we rekening mee hebben gehouden. We verwachten dat vanaf 2021 aanvullend nog een besparing van € 44.000 gerealiseerd gaan worden. In totaal is dit een besparing van € 124.000 vanaf 2021.

Backoffice medewerker (nadeel € 44.000)
Voor de uitbreiding van de backoffice nemen we een vacature op voor 28 uur.

Gezondheid

Veiligheidsregio, onderdeel gezondheid (nadeel € 50.000)
De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft haar overheadkosten op een andere manier verdeeld over de onderdelen Gezondheid en Brandweerzorg. Hierdoor stijgt de Beeselse bijdrage voor gezondheid met € 50.000. In programma 4 zien we een daling van de kosten voor brandweerzorg voor eenzelfde bedrag.

Onderwijs

Bibliotheek
In 2020 ontvangt de bibliotheek conform raadsbesluit geen transformatiebudget meer. Vooralsnog is geen aanleiding dit besluit (structureel) te wijzigen.

Uitvoering onderwijsachterstandenbeleid (per saldo neutraal)
Door de opdracht vanuit het Rijk om het VVE aanbod te verruimen en door de aanpassing van de verdeelsleutel is het GOAB budget vanaf 2019 fors gestegen. In 2019 ontvangen we een bedrag van € 254.000 voor de uitvoering van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. Dit bedrag is € 140.000 hoger dan de bijdrage die we oorspronkelijk hebben geraamd (€ 114.000). De hoogte van

de budgetten voor de komende jaren is nog niet bekend. Daarom baseren we de raming meerjarig op het definitief toegekende budget voor 2019.
Aan de lastenkant ramen we hetzelfde bedrag bij. Middelen die we in een jaar niet uitgeven mogen overgeheveld worden naar het volgend jaar. Middelen die we aan het einde van het tijdvak van deze regeling (31-12-2022) niet uitgegeven hebben worden teruggevorderd. Per saldo ramen we dit daarom neutraal. Naast de subsidieverstrekking aan de voorschoolse voorzieningen zetten we deze gelden in om de kwaliteit van de voorschoolse voorzieningen en -educatie verder te verbeteren.

In dit programma hebben we geen investeringen opgenomen.

Voor de beleidsindicatoren van dit programma verwijzen we naar de bijlage.

Programma 3. Fijn wonen en bedrijvig

Wat willen we bereiken?

Wat wil onze gemeenschap
Onze gemeenschap verlangt een mooie, groene, rustige, goed onderhouden en duurzame woongemeenschap, met veel voorzieningen en bedrijvigheid, maar waar het dorpse karakter behouden blijft.

Wat doen wij eraan?
We werken aan een optimale inrichting van woon-, werk- en leefomgeving; een fysieke en sociale leefomgeving die prettig, veilig en gezond is. Zowel voor gezinnen als alleenstaanden. We maken ontwikkelingen mogelijk.
Tussen de beleidsvelden in het programma Fijn wonen en bedrijvig zitten vele dwarsverbanden. Maar ook zijn er verbindingen met thema's of beleidsvelden uit andere programma's zoals Recreatie en Toerisme, Cultuur en Erfgoed, Veiligheid, Gezondheid en Participatie.
Als gemeente willen we ook duurzaam zijn, ontwikkelingen worden dan ook op een zo duurzaam mogelijke manier weggezet (zie de paragraaf duurzaamheid). Om zo de ambities uit de duurzaamheidsvisie 2019- 2030 (duurzame energie, schone en slimme mobiliteit, biodiversiteit en klimaatadaptatie, circulaire economie) vorm te geven binnen onze leefomgeving.

WOONOMGEVING
We zetten in op een levensloopbestendige en duurzame woningvoorraad. De focus ligt steeds meer op de transformatie van bestaande woningen. Ook de verbinding met zorg heeft onze aandacht, gelet op de demografische ontwikkeling in de kernen en in de regio. Bij nieuwbouw ontwikkelen we met onze partners naar behoefte en benutten we kansen om de juiste kwaliteit toe te voegen.

WERKOMGEVING
We willen levendige en leefbare centra, waarin de middenstand kan floreren en die uitnodigt tot ontmoeten. Voor toekomstbestendige bedrijvigheid zetten we in op voldoende ruimte om te ondernemen in zowel fysieke zin (voldoende bedrijventerreinen op lokaal en regionaal niveau) als sociale zin (voldoende arbeidskrachten) en op een gezond ondernemersklimaat voor starters.

LEEFOMGEVING
We willen een toekomstbestendige, toegankelijke, groene en veilige openbare ruimte van hoge kwaliteit en met belevingswaarde, die uitnodigt tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren. We voorkomen achterstallig onderhoud.

Wat gaan we ervoor doen?

Basis op orde
Binnen dit programma voeren wij reguliere taken uit die in hoge mate bijdragen aan de doelstellingen. Denk hierbij aan het onderhoud van groen, bomen, wegen, riolering, speelvoorzieningen, straatmeubilair. Maar ook de wekelijkse afvalinzameling, ons milieupark en ondergrondse brengvoorzieningen zorgen voor een schone en gezonde leefomgeving. De adequate afhandeling van meldingen in de openbare ruimte zorgen voor een veilige en schone woonomgeving.

Met de uitvoering van onze taken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) leveren we een bijdrage aan de optimale ruimtelijke fysieke ontwikkeling van onze gemeente. Dit doen we door het afhandelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen en meldingen, het toezicht houden op en het handhaven van omgevingsvergunningen en meldingen en alsmede van illegale activiteiten.

WOONOMGEVING

Ruimtelijke ontwikkeling

Prestatieafspraken
We maken ook voor 2020 prestatieafspraken met de woningcorporatie. Bij prestatieafspraken gaat het niet alleen over investeringen van corporaties in vastgoed. Het gaat ook over aanpassing van de woningvoorraad aan wijzigende behoeften, leefbaarheid, huurbeleid, betaalbaarheid, duurzaamheid e.d.

Regionale samenwerking
We geven uitvoering aan de actiepunten uit de woonvisie, de herijking van de woonvisie 2016-2022 en de regionale structuurvisie wonen Noord-Limburg. We werken actief samen met de regio Noord-Limburg en Provincie Limburg. In 2019 werken we in de regio gezamenlijk aan de herijking van de regionale structuurvisie Wonen en aan actuele bestuursafspraken. Naar verwachting wordt deze in de eerste helft van 2020 voorgelegd aan de raad.

Woningvoorraad
We streven naar voldoende geschikte woningen voor jongeren/starters, ouderen/zorgbehoevenden en statushouders. Door de vergrijzing neemt de zorgvraag in de gemeente toe. We willen daarom zorgen voor voldoende zorgvastgoed en nultreden-woningen. We richten ons tevens op de verduurzaming en transformatie (levensloopbestendig maken) van de bestaande woningvoorraad.

Een belangrijke rol is weggelegd voor de woningcorporatie WoonGoed 2-Duizend en de particuliere eigenaren, die ervoor moeten zorgen dat hun woningen blijven voldoen aan de duurzaamheidseisen en de gewenste levensloopbestendigheid.
Wij willen ons in de komende jaren specifiek richten op de bewustwording van woningeigenaren en willen mogelijkheden bevorderen om particuliere eigenaren te laten meeliften bij de verduurzamingsaanpak van het woningbestand van de woningcorporatie, wellicht in samenwerking met Stichting de Groene Vogel.

Wij faciliteren initiatiefnemers voor plannen die passen binnen de gemeentelijke kaders.
Het uitgangspunt bij nieuwbouwplannen is het realiseren van levensloopbestendige energie neutrale woningen en bouwen naar behoefte. Bij transformatie van locaties die een invulling krijgen met woningbouw, bijvoorbeeld de vrijkomende schoollocatie Parklaan of de woonwerklocatie Oppe Brik, is het uitgangspunt levensloopbestendige Nul-op-de-Meter woningen.

Oppe Brik
Het gebied Oppe Brik is de laatste grote woningbouwlocatie in de gemeente. Van de oorspronkelijke 150 woningen, stedenbouwkundig aangepast naar 149 woningen, zijn 104 huurwoningen gereed of in uitvoering. Er resteren nog 6 middeldure huurwoningen en 13 koopwoningen. De overige 26 koopwoningen zijn gereed of in (voorbereidende) uitvoering. We verwachten dat de laatste woningen in 2021 worden opgeleverd en het woonrijp maken kan worden afgerond.

Platform Wonen (wooncafé)
We organiseren twee keer per jaar een 'Platform Wonen' (wooncafé) om de dialoog op gang te brengen tussen experts van de woningmarkt en woningzoekenden. We onderzoeken zo hoe er bijgedragen kan worden aan de behoeften op de woningmarkt.

Omgevingswet (OW)
Vanuit actuele maatschappelijke thema’s (wijkaanpak, centrumplan etc.) en de regionale input gaan we in 2020 bouwstenen vormen voor OW-instrumenten. Leren over veranderende rollen voor de gemeenteraad en organisatie gaat in 2020 intensief verder. Er komen ook meerdere OW-pilots, bijvoorbeeld “ja-mits” conferenties, op basis van het ambitiedocument dat de gemeenteraad in december 2018 heeft vastgesteld.

WERKOMGEVING

Economie en Bedrijven

Aanleg glasvezel
De aanleg van glasvezel in het buitengebied is een initiatief van derden, in dit geval Glasvezel Buitenaf. In een voorbereidingstraject hebben zeven gemeenten ten noordoosten van de Maas gezamenlijk een convenant opgesteld. Op basis van dit convenant worden de werkzaamheden uitgevoerd. De gemeenten nemen een positieve grondhouding aan en ze faciliteren door het ter beschikking stellen van gronden. De gemeenten zijn nog in gesprek met de uitvoerende partij over de mogelijke aanleg van de duurdere aansluitingen die in principe niet worden aangesloten. De uitvoering vindt plaats in 2020 en er zijn voor de gemeente geen kosten aan verbonden.

Toekomstbestendige Centra gemeente Beesel
In 2019 wordt gewerkt aan de visie Toekomstbestendige Centra gemeente Beesel, het schetsontwerp voor de kern Reuver en centrummanagement. Gesprekken en bijeenkomsten met bewoners, ondernemers, vastgoedeigenaren en andere belanghebbenden zijn de basis voor het visiedocument met uitvoeringsprogramma. Deze worden in de gemeenteraad van december 2019 besproken.
Het uitvoeringsprogramma gaat onder andere in op het vervolg van centrummanagement, het opzetten van een ondernemersfonds, instrumenten voor het aantrekken van nieuwe ondernemers (bijvoorbeeld Win je Winkel-concept), eventueel nieuw op te stellen subsidies (bijvoorbeeld voor verhuizingen van ondernemers naar het centrum), uitwerking van de visie in ruimtelijk beleid (aanpassing bestemmingsplan, eventueel creëren van voorzienbaarheid). Ook wordt middels een schetsontwerp ingegaan op fysieke aanpassingen in het centrum van Reuver. Onderdeel van dit schetsontwerp is een (verkeers)veilig centrum. De concrete acties voortvloeiend uit de visie Toekomstbestendige Centra, evenals wie wat gaat oppakken, is nog niet geheel duidelijk. Daarom zijn de financiële consequenties van dit uitvoeringsprogramma momenteel nog niet in te schatten. Deze worden in de loop van oktober duidelijk en kunnen nog niet in de begroting worden opgenomen. Het investeringsbudget Vitale Voorzieningen (zie programma 4) biedt een eerste basis om kosten uit te dekken. Insteek is in 2020 de uitvoeringsacties op te starten. Ook zal dan vertaling plaatsvinden van het schetsontwerp naar een voorlopig ontwerp.

Bedrijvigheid
Bij bedrijvigheid onderscheiden we twee categorieën: bestaande bedrijven en starters.

- Voor bestaande bedrijven op bedrijventerreinen zijn ‘schoon, heel en veilig’ belangrijke items. Vanuit de uitwerking bedrijventerreinen uit het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) zijn we verplicht om een bedrijventerreinenvisie op te stellen.
- Voor starters continueren we onze samenwerking met Ondernemersklankbord Limburg. Het huidige budget is hiervoor toereikend. Daarnaast kijken we hoe we startersinitiatieven kunnen huisvesten in leegstaande panden, zowel in het centrum als op bedrijventerreinen. Actieve begeleiding van starters pakken we (anders dan via het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen) vooralsnog niet op.

Bedrijfscontacten
We leggen regelmatig bedrijfsbezoeken af. Op deze manier weten we wat er bij de bedrijven speelt en kunnen we, daar waar nodig, inspelen op hun behoeften. We nemen andere belangrijke gemeentelijke thema’s ook mee in de gesprekken (duurzaamheid, arbeidsparticipatie, link contextrijk leren Oppe Brik, rookvrije omgeving en dergelijke).
Gelet op het succes van de Dag van de Ondernemer, die jaarlijks in november plaatsvindt, blijven we voor alle ondernemers in de gemeente op die dag (of in de buurt van die dag) een activiteit organiseren.

LEEFOMGEVING

Afval

Voortzetten nieuw inzamelbeleid
Het in 2018 geïntroduceerde nieuwe inzamelbeleid waarbij we wekelijks GFT en 4-wekelijks restafval inzamelen en waarin we gedifferentieerde variabele tarieven gebruiken, zetten we als regulier beleid voort.

Afvalscheiding loods
Na de introductie van een gescheiden inzamelsysteem in het gemeentehuis, gaat in 2020 ook de loods afval scheiden.

Pilots
Om de mogelijkheden naar de haalbaarheid van afvalscheiding in de openbare ruimte en tijdens evenementen te onderzoeken voeren we pilots uit. Na evaluatie van de behaalde resultaten en het bezien van de efficiëntie, beslissen we over een bredere uitrol.

Scholen
We zijn in gesprek met zowel de basisscholen, als de middelbare school om ook daar afvalscheiding te stimuleren.

Communicatie
Met regelmatige communicatie over afvalscheiding in de lokale media (bijvoorbeeld tips en trucs en mythes) streven we ernaar de aandacht voor nut en noodzaak van afvalscheiding vast te houden. Ook ontwerpen we een afvalscheidingskalender die ook leesbaar is voor laaggeletterden en anderstaligen. We maken hierbij gebruik van de expertise van Synthese en de bibliotheek.

Circulair ambachtscentrum
In 2020 starten we met het onderzoek naar de haalbaarheid van een circulair ambachtscentrum. De verbetering van de efficiëntie van ons milieu door samenwerking met private partijen staat hierbij voorop. De focus ligt op het maximaliseren van product- en materiaalhergebruik door een kringloop(winkel), repareren en leer-/werktrajecten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Milieu / Duurzaamheid

Onze activiteiten die voortvloeien uit de duurzaamheidsvisie ‘Focus, Lef en Draakkracht’ hebben wij opgenomen in de paragraaf H (Duurzaamheid|).

Energiebesparing
In 2020 zetten we in op drie sporen:
- Intensiveren energiebesparing particulieren
- Intensiveren samenwerking met ondernemers
- Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Grootschalige energieopwekking
De gemeenteraad heeft in oktober 2019 het beleidskader grootschalige energieopwekking vastgesteld. In lijn met dit beleidskader gaan we in 2020 (verder) aan de slag met kleinere initiatieven. Voorbeelden hiervan zijn zonnepaneelvelden tot maximaal vijf hectare ten westen van de A73. Grootschalige plannen (windturbines en grote zonnepaneelvelden) vergen grote en zorgvuldige inspanningen om dit te realiseren. We willen dit via een gebiedsontwikkelingsproces met alle actoren aanpakken. Dit heeft ook raakvlakken met toerisme, kringlooplandbouw, klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Aardgasloos
In 2019 hebben we de haalbaarheidsstudie warmtebronnen afgerond (co-productie met gemeente Venray). We gebruiken de resultaten hiervan om in 2020 te starten met de transitievisie warmte.

Klimaatadaptatie en biodiversiteit
Binnen dit thema houden we de al eerder ingezette lijn vast en versterken deze:

- Waterrobuust maken buitenruimte
- Versterken groenstructuren
- Ondersteunen groen-initiatieven
- Uitvoeren ecologisch beheerplan

Duurzame mobiliteit
2020 staat vooral in het teken van het (in regionaal verband) verder uitrollen van het project Mobie. Streven daarbij is om vanaf eind 2020 dienstreizen op duurzame wijze te laten plaatsvinden. Naast Mobie zal ook het project Deel de Zon opgepakt worden, waarbij we (deel)mobiliteit in de kernen willen stimuleren.

Circulaire economie
In 2020 is het nieuwe inkoopbeleid gereed. In dit inkoopbeleid nemen wij ook maatregelen en voorwaarden op die er toe moeten leiden dat we onze doelstelling om in 2022 om 20% van ons inkoopvolume circulair in te kopen kunnen halen.

We maken een plan van aanpak voor een bewustwordingscampagne scheiding, verspilling en bewust inkopen.

We leggen de gemeenteraad een voorstel voor waarin we ons afvalbeleid aanscherpen om zodoende onze doelstelling van maximaal 30 kg restafval per huishouden in 2025 te kunnen bereiken, en waarin we ook scheiding en hergebruik stimuleren.

We hebben in 2020 een grondstoffenplan gereed.

Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH)
In 2019 heeft de gemeenteraad het VTH beleidsplan voor de periode 2019-2023 vastgesteld. In dit VTH-beleidsplan staat het kader voor vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen de afdelingen Algemene zaken en Grondgebied. Naast dit kader hebben we in het VTH-beleidsplan een samenhangend en integraal vergunningen, toezicht en handhavingsbeleid vastgesteld voor alle beleidsvelden van de fysieke leefomgeving (milieu, bouwen, ruimtelijke ordening, brandveiligheid, APV en bijzondere wetten en de basisregistratie personen).
Met het VTH-beleidsplan geven we uitvoering aan de landelijke VTH-kwaliteitscriteria voor de VTH-taken. Deze kwaliteitscriteria geven de ondergrens voor het kwaliteitsniveau van de vergunningverlening en handhaving binnen onze gemeente. Daarnaast hebben we hiermee een duidelijk beleidskader voor de VTH-taken die we hebben ingebracht in de regionale uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD Limburg Noord).
Onderdeel van de landelijke VTH-kwaliteitscriteria zijn de procescriteria. Die procescriteria zijn opgenomen in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de bijbehorende Algemene Maatregelen van Bestuur. Het voldoen aan die procescriteria borgt een gesloten cyclus, die begint met het opstellen van een strategisch beleidskader (probleemanalyse, doelstellingen, prioriteiten), overgaat in de daadwerkelijke uitvoering van de VTH-taken (planmatig geborgd in een uitvoeringsprogramma), het monitoren van de geleverde prestaties op basis van kritische prestatie-indicatoren en eindigt (c.q. begint opnieuw) met het bijstellen van het beleid naar aanleiding van de ervaringen in de praktijk.

Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord (RUD)
Beesel heeft alle VTH-taken volledig ingebracht in de RUD. Alle medewerkers die zich binnen onze organisatie bezighouden met de uitvoering van VTH-taken, maken ook deel uit van de RUD Limburg Noord. De VTH-kwaliteitscriteria gaan over proces, inhoud en kritieke massa. We moeten inzichtelijk hebben in hoeverre we voldoen aan die criteria. Met dat inzicht kunnen we aan burgers, bedrijven, instellingen, opdrachtgevers en andere overheden duidelijk maken welke kwaliteit zij van de uit te voeren VTH-taken mogen verwachten.
Door onze samenwerking in de RUD Limburg Noord hebben we massa gecreëerd voor deskundigheden door bundeling van capaciteit en het verschuiven van taken naar een beperkter aantal personen en een beperkter aantal organisaties. Hiermee voldoen we aan de VTH-kwaliteitscriteria voor kritieke massa. Dit geldt zowel voor individuele medewerkers (onvoldoende “vlieguren” binnen dezelfde deskundigheid) als voor organisaties (meerdere personen die onvoldoende “vlieguren” kunnen maken binnen dezelfde deskundigheid).

Bodembeleid
In 2011 hebben wij onze nota bodembeheer regio Maas en Roer 2011-2021 vastgesteld. Deze nota is destijds tot stand gekomen in samenwerking met enkele gemeenten in Noord- en Midden-Limburg. De nota zelf en de uitwerking in gezamenlijk bodembeleid heeft de aandacht getrokken van andere gemeenten. Dit heeft er toe geleid dat we met alle 15 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg zijn gaan samenwerken op bodemgebied. Momenteel werken we, gezamenlijk met alle Noord- en Midden-Limburgse gemeenten, aan actualisatie van onze eerder genoemde nota. Het doel van de nieuwe nota is het stellen van een kader voor het duurzaam en efficiënt hergebruiken van grond binnen de regio en het beleidsmatig verankeren van het in Limburg gehanteerde meersporenbeleid.
Met de invoering van de Omgevingswet in 2021 zal het huidige sectorale beleid (gericht op de chemische kwaliteit) plaatsmaken voor een beleid dat zich richt op het duurzaam en efficiënt beheren en gebruiken van de bodem en ondergrond. In de nieuwe Nota gaan we hierop anticiperen. Maatschappelijke opgaven zoals hoogwaterbeschermingsplan, klimaatadaptatie en de energietransitie vragen om ruimtelijke ingrepen, waarbij grondstromen ontstaan. Grondstromen die de regio Noord- en Midden-Limburg op een duurzame en efficiënte wijze wil hergebruiken. Doordat alle deelnemende gemeenten een gezamenlijk bodembeleid vaststellen en het beheergebied verruimen tot de regio wordt hiervoor de basis gelegd.
Door het verruimen van het beheergebied tot de regio kunnen grondstromen soepeler hun weg vinden in de regio. Daarnaast helpt inzicht in de regionale bodemkwaliteit bij het maken van ruimtelijke keuzes die horen bij de maatschappelijke opgaven. Bijkomende effecten zijn verlaging van de administratieve lasten, minder grondtransport over grotere afstanden en minder gebruik van grond uit groeves.

Basisvoorzieningen

Riolering
In 2020 gaan we verder met het afkoppelen van private percelen. Door te blijven inzetten op afkoppelen van hemelwater proberen we de effecten van de klimaatverandering op het rioleringsstelsel op te vangen. Ook blijven we meten aan externe riooloverstorten en gaan we de vuillast op het oppervlaktewater verminderen door het aanleggen van groene rioolbuffers tussen de externe overstorten en het ontvangend oppervlaktewater.

Herinrichting locatie veer
Voor de herinrichting van locatie Veer Beesel-Kessel hebben we een eerste ontwerp gemaakt. Nadere detaillering moet nog plaatsvinden. We willen dit project in de eerste maanden van 2020 uitvoeren, waarna in maart de plaatsing van het blow-up meubel kan plaatsvinden en in april/mei de opening van de Maasfietsroute.

Bestrijding overlastgevende soorten
Wij constateren dat we steeds meer last krijgen van de eikenprocessierups. We willen de eikenprocessierups dan ook intensiever bestrijden en het bestrijden eveneens ondersteunen met ecologische maatregelen. Ook zien we dat de Japanse Duizendknoop op steeds meer plaatsen in de gemeente voorkomt. Dit is zorgelijk. Wij willen in 2020 dan ook een plan laten opstellen voor de bestrijding en beheersing van de Japanse Duizendknoop.

Vervanging bomen
We hebben regelmatig te maken met bomen die voor overlast zorgen in de woonwijken. Voor vervanging van deze bomen nemen we nu een structureel budget op. In dit kader pakken we in 2020 de situatie in de Oude Baan aan. De bijkomende kosten, voortvloeiend uit maatregelen aan de bestrating, dekken we uit de reguliere post groot onderhoud wegen.

Boomveiligheidscontrole
In 2020 hebben wij het groenbeheersysteem volledig operationeel en wordt dit ingezet voor planmatig onderhoud van onze groenvoorzieningen.
We hebben in onze gemeente ongeveer 9.000 bomen in eigendom langs wegen, paden en in de bebouwde kom. Wij hebben een wettelijke zorgplicht voor de veiligheid van deze bomen. Daarom willen wij de boomveiligheid structureel, eens in de drie jaar, gaan controleren en vastleggen in ons beheersysteem. Dit is een zogenaamde VTA-inspectie (visual tree assessment). Wij voldoen hiermee dan aan onze wettelijke zorgplicht. Bovendien gebruiken we de boomveiligheidsgegevens integraal binnen het beheersysteem, zodat we ook ons snoeiprogramma hierop kunnen aanpassen.

Verkeer

Fiets- en voetpad Beesel-Reuver
In 2021 staat onderhoud gepland aan het fietspad tussen Beesel en Reuver. Vanuit de gemeenteraad zijn verzoeken gekomen om te kijken of er tijdens de uitvoering van dat onderhoud ook een voetpad aangelegd kan worden. We willen dit onderhoudsmoment dan ook aangrijpen om ook een voetpad aan te leggen. We willen dit in beton uitvoeren, zoals we ook langs de Kesselseweg hebben gedaan. Mogelijk is bij de aanleg meer ruimte (breedte) nodig. Uit een eerste check blijkt dat bijna alle aanliggende percelen eigendom zijn van de gemeente. Mogelijk moet er van enkele eigenaren grond aangekocht worden, hiermee is in de kostenraming nog geen rekening gehouden.
De huidige openbare verlichting langs de Beeselseweg is in 2017 vervangen door LED. Eventuele uitbreiding van het aantal lichtmasten nemen we mee in het uitvoeringsprogramma openbare verlichting (OVL) 2021.

Wijkvernieuwing
In 2020 gaan we de leefbaarheid in de wijk Spoorkamp verbeteren. De wijk dateert uit 70/80er jaren. De staat van de openbare ruimte gaat achteruit, de infrastructuur is versleten en vraagt om een opwaardering. We pakken dit weer integraal aan via de "Brede wijkaanpak" met laagdrempelige participatie volgens de formule van Hazenkamp. Rondom thema's als veiligheid, duurzaamheid, sociaal domein en infrastructuur halen we ideeën op bij bewoners en verwerken deze ideeën in de diverse projecten.
In 2021 willen we de Burgemeester Claessenstraat en de Groenstraat integraal aanpakken vanuit de taakvelden onderhoud, verkeer en groen. In 2019 zijn de bomen en de groenvakken op de Burgemeester Claessenstraat gerooid. Groen en bomen komen terug in de groenstroken en er wordt onderhoud aan de verharding uitgevoerd waarbij de asfaltbreedte smaller kan worden gemaakt met meer ruimte voor groen. In de Groenstraat wordt de verharding vervangen.

Speelvoorzieningen

We willen het beleid rondom de speelvoorzieningen vernieuwen. We richten ons hierbij op het realiseren van waardevolle plekken in de woonomgeving die multifunctioneler ingericht zijn. Waar spelen, ontmoeten, rusten en van de natuur genieten samengaan. We stemmen daarbij ook nadrukkelijk met de jeugdige gebruikers af welke behoeften zij hebben en hoe we hen voldoende uitdagen. In navolging van dit nieuwe beleid verandert de besteding van het budget ten aanzien van de vervanging van speeltoestellen. Tot het nieuwe speelbeleid is opgesteld, richten we ons vooral op het in stand houden van de bestaande speeltoestellen en zijn we terughoudend met het renoveren van speelplekken.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Fijn wonen en bedrijvig	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten						
Ruimtelijke ontwikkeling	1.017	263	284	277	238	238
Ruimtelijke ordening	327	210	233	235	237	237
Basisvoorzieningen	2.042	1.644	1.221	1.351	1.553	1.775
Economie en bedrijven	244	540	265	236	237	237
Afval	1.198	897	908	899	910	862
Milieu	581	1.078	1.268	1.044	1.027	921
Verkeer	906	1.025	1.042	1.082	1.105	1.142
Speelvoorzieningen	85	75	90	94	97	101
Totaal Lasten	**6.399**	**5.732**	**5.312**	**5.217**	**5.403**	**5.513**
Baten						
Ruimtelijke ontwikkeling	658	238	327	65	65	65
Ruimtelijke ordening	220	155	155	155	155	155
Basisvoorzieningen	1.260	1.186	681	848	1.016	1.264
Economie en bedrijven	160	354	93	93	105	105
Afval	1.299	1.073	1.085	1.057	1.069	1.022
Milieu	92	33	33	33	33	16
Verkeer	21	3	3	3	3	3
Speelvoorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	**3.710**	**3.042**	**2.377**	**2.253**	**2.446**	**2.630**
Geraamd resultaat	**-2.688**	**-2.690**	**-2.934**	**-2.964**	**-2.957**	**-2.884**

Verloop begrotingssaldo programma Fijn wonen en bedrijvig:

Saldo t/m 1e berap 2019*	-2.496	-2.619	-2.546	-2.546
Mutaties begroting 2020**	-438	-345	-411	-338
Geraamd resultaat	**-2.934**	**-2.964**	**-2.957**	**-2.884**

*Reeds door de Raad vastgesteld
**Mutaties toegelicht in deze begroting

WOONOMGEVING

Ruimtelijke ontwikkeling

Externe inhuur BAG/BGT (nadeel € 10.000)
Om afstemming en zo kwaliteit te behouden tussen de Basisregistratie adressen en Gebouwen (BAG), de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) en de Basisregistratie WOZ (extern belegd bij BsGW) zijn complexe analyses en koppelingen nodig. Externe inhuur van een GIS-specialist ondersteunt bij deze analyses en koppelingen.

Verder is het vanwege nieuw beleid van een software leverancier alleen nog maar mogelijk om een hele dag ondersteuning af te nemen vanuit de zogenaamde 'strippenkaart' waarmee met een korting ondersteuning ingekocht kan worden. Aangezien de meeste werkzaamheden voor de BAG en BGT geen hele dag duren is het gunstiger om dit per uur in te kopen. We ramen daarom een structureel budget voor inhuur van € 10.000.

Formatie Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) (nadeel € 72.000)
Onze werkzaamheden op geo-gebied worden steeds uitgebreider. Steeds meer disciplines binnen onze organisatie gebruiken de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT). We denken hierbij aan groen- en wegbeheer. Het vergt complexe en structurele aanpassingen in de BGTom al deze registraties op orde te houden. Daarnaast worden de contacten met BsGW intensiever om het gegevensbeheer van de WOZ goed te kunnen registeren en af te stemmen met onze Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en BGT. Voor de WOZ-registratie moeten we steeds meer onderdelen bijhouden in de BGT om goede gegevens te kunnen leveren aan BsGW.
De vraag naar het analyseren en visualiseren van informatie op de kaart neemt toe: gevisualiseerde informatie geeft een heel ander en completer beeld. Nu is deze informatie nog vooral voor intern gebruik om bijvoorbeeld goed voorbereid te zijn voor de invoering van de Omgevingswet en om te zijner tijd data analyses te laten plaatsvinden in combinatie met bijvoorbeeld gegevens van het sociaal domein. Er komen echter steeds meer wensen om dergelijke informatie ook extern, bijvoorbeeld op onze website, te kunnen ontsluiten. Om aan deze toenemende vraag te kunnen voldoen, verhogen we de huidige parttime formatieplaats naar een volledige formatieplaats. Daarnaast breiden we de huidige formatie uit met één volledige formatieplaats op HBO-niveau.

Formatie wonen en bouwen (nadeel € 60.000)
Op het gebied van wonen en bouwen vinden veel nieuwe ontwikkelingen plaats. We denken hierbij aan nieuwe wetgeving zoals de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging, maar ook het moeten voldoen aan landelijke VTH-kwaliteitscriteria voor onder andere vergunningverlening en de overgang naar ons nieuwe zaaksysteem in de vorm van de nieuwe VTH-applicatie. Vanwege deze nieuwe ontwikkelingen gaan we de huidige formatie tot 2021 tijdelijk verhogen met één volledige formatieplaats op HBO-niveau. Vanaf 2021 gaat de huidige medewerker met pensioen. Met de tijdelijk verhoogde invulling van de formatie borgen we dat de overgang van taken naar de nieuwe medewerker in combinatie met de nieuwe ontwikkelingen en wettelijke taken goed verloopt.

Bouwleges
De ramingen voor de te ontvangen bouwleges voor de jaren 2020 t/m 2023 zijn aangepast aan de te verwachten bouwaanvragen van de betreffende jaren. We ramen voor de komende jaren de volgende bedragen:

- 2020 € 326.000
- 2021 t/m 2023 € 64.000

Bovenstaande bedragen zijn een prognose, omdat niet van alle bouwplannen zekerheid bestaat of ze worden ingediend en wanneer ze worden ingediend.
Het plan Oppe Brik loopt tot en met 2020. Het merendeel van de bouwleges komt in 2020 van de woningen in Oppe Brik en de herbestemming van de oude schoollocatie Parklaan.
Na 2018 verwachten we dat nagenoeg geen nieuwe particuliere woningen meer worden gebouwd. Voor elk jaar is een bedrag van € 64.000 aan bouwleges opgenomen voor de te verwachten bouwleges van overige bouwwerken anders dan woningen (zoals bijvoorbeeld duurzaamheidsmaatregelen).

In 2021 treedt gelijktijdig met de Omgevingswet, de wet Kwaliteitsborging in werking.
Dit houdt in dat een deel van de werkzaamheden voor het verlenen van de omgevingsvergunning van de gemeenten naar het bedrijfsleven gaat. Het betreft hier de technische toets van bouwplannen aan het bouwbesluit.
De overige werkzaamheden, onder andere de toets van het bestemmingsplan, eventuele vrijstellingen van het bestemmingsplan en controle op de bouwwerken achteraf, blijven tot het takenpakket van de gemeente behoren.

Wettelijk is geregeld dat de leges maximaal kostendekkend moeten zijn. In het najaar van 2019 vindt binnen de gemeente Beesel een actualisering plaats van de kostendekkendheidsberekeningen.

Mede afhankelijk van de uitkomst van dit onderzoek zal worden bepaald of de hoogte van de bouwleges de komende jaren wordt aangepast.

WERKOMGEVING

Economie en Bedrijven

Opstellen bedrijventerreinenvisie (nadeel € 30.000, neutraal uit de investeringsreserve)
Voor bestaande bedrijven op bedrijventerreinen zijn 'schoon, heel en veilig' belangrijke items. Vanuit de regionale POL-uitwerking bedrijventerreinen zijn we verplicht om een bedrijventerreinenvisie op te stellen. We ramen hiervoor € 30.000 en dekken dit uit de investeringsreserve.

LEEFOMGEVING

Afval

Opstellen grondstoffenplan (nadeel € 10.000, neutraal uit de egalisatievoorziening afval)
Het onderzoek om tot een advies te komen start eind 2019. Voor de totale incidentele kosten ramen we in 2020 € 10.000. Hoe hoog de kosten voor de realisatie zijn kunnen we nu nog niet inschatten.

Milieu / Duurzaamheid

Deels betalen we de kosten voor duurzaamheidsinitiatieven uit de één miljoen voor duurzaamheid en deels nemen we hiervoor ramingen op in de begroting. Uitgangspunt hierbij is dat we primaire onderzoeken en het ontwikkelen van aanpakken ten laste brengen van het duurzaamheidsbudget. De uitvoering die daaruit volgt verwerken we in de reguliere begroting. In onderstaande tabellen geven we per thema aan hoe dit financieel is verwerkt.

Duurzaamheidsvisie - Energiebeleid
Uit de duurzaamheidsvisie volgt een groot aantal actiepunten waarmee we direct aan de slag gaan. Onder de post Energiebeleid vallen de projecten op het gebied van opwekking energie, energiebesparing en aardgasloos.

jaar	Project	tlv 1 miljoen duurzaamheid	tlv begroting
2020	proeftuin Lichteveld	15.000	
	energielandschap Meerlebroek	25.000	
	verkenning warmte	25.000	
	zon op bedrijfsdak	30.000	
	verduurzaming part. Woningen	25.000	
2021	proeftuin Lichteveld		pm
	energielandschap Meerlebroek		pm
	scenariostudie energieopslag	pm	
	warmtevisie en uitwerking wijkaanpak	25.000	
	vervolg zon op bedrijfsdak		30.000
	vervolg verduurzaming part. Woningen		25.000
2022	uitvoering pilot wijkaanpak warmte	50.000	
	vervolg zon op bedrijfsdak		15.000
	vervolg verduurzaming part. Woningen		25.000
	totaal	**195.000**	**95.000**

Duurzaamheidsvisie - Schone en slimme mobiliteit
Onder de post schone en slimme mobiliteit vallen de projecten Mobie en Deel de Zon.

jaar	Project	tlv 1 miljoen duurzaamheid	tlv begroting
2020	Vervolg Mobie project		9.000
	Deel de Zon		8.000
2021	Vervolg Mobie project		36.000
	Deel de Zon		8.000
2022	Vervolg Mobie project		36.000
	Deel de Zon		8.000
2023	Vervolg Mobie project		36.000
	totaal	**0**	**141.000**

Duurzaamheidsvisie - Circulaire economie
Onder de post circulaire economie vallen verschillende projecten.

jaar	Project	tlv 1 miljoen duurzaamheid	tlv begroting
2020	Bewustwordingscampagne circulaire economie	15.000	
	Uitvoering circulaire economie		8.000
	Onderzoek kringloopwinkel 2.0	p.m.	
	Plan van aanpak verwijdering asbestdaken	p.m.	
2021	Uitvoering circulaire economie		8.000
2022	Uitvoering circulaire economie		8.000
	totaal	**15.000**	**24.000**

Duurzaamheidsvisie - Klimaatadaptatie en biodiversiteit
Onder de post klimaatadaptatie en biodiversiteit vallen verschillende projecten.

jaar	Project	tlv 1 miljoen duurzaamheid	tlv begroting
2020	Gemeentehuis als voorbeeldproject	pm	pm
	Bewustwordingscampagne natuurinclusieve en klimaatadaptieve maatregelen particulieren		5.000
	Versterken groenstructuur binnen bebouwde kom		10.000
	Uitwerking hittestrestest-light	pm	
	Ecologisch beheer gemeentelijke bossen		pm
	Duurzame inrichting buitenruimte	3.000	

2021	Realiseren groene ontmoetingsplekken in woonwijken, vergroenen speeltuinen en schoolpleinen		pm
	Bewustwordingscampagne natuurinclusieve en klimaatadapieve maatregelen particulieren		5.000
	Versterken groenstructuur binnen bebouwde kom		10.000
2022	Onderzoek groener maken bedrijventerreinen	10.000	
	Bewustwordingscampagne natuurinclusieve en klimaatadapieve maatregelen particulieren		5.000
	Versterken groenstructuur binnen bebouwde kom		10.000
2023	Bewustwordingscampagne natuurinclusieve en klimaatadapieve maatregelen particulieren		5.000
	Versterken groenstructuur binnen bebouwde kom		10.000
	totaal	**13.000**	**60.000**

VTH applicatie (nadeel € 108.600 neutraal uit investeringsreserve)
Volgens de oorspronkelijke planning zou Beesel in 2019 worden aangesloten op de (regionale) gezamenlijke VTH-applicatie. Volgens de geactualiseerde planning wordt Beesel in 2020 aangesloten op de VTH-applicatie. Het bedrag voor de VTH-applicatie (€ 108.600) schuiven we daarom van 2019 door naar 2020. We dekken deze kosten uit de investeringsreserve.

Basisvoorzieningen

Herinrichting locatie veer (krediet € 95.000, kapitaallasten € 3.000)
Van de herinrichting locatie Veer Beesel-Kessel is een ontwerp getekend en een eerste kostenraming opgesteld. De totale kosten worden geraamd op € 95.000. Uitgaande van een afschrijvingstermijn van 30 jaar bedragen de kapitaallasten € 3.000. Uitvoering van dit project is gedacht in de eerste maanden van 2020.

Groenbeheersysteem (nadeel 2020 € 8.000)
In 2020 willen wij het groenbeheersysteem volledig operationeel hebben en gaan gebruiken voor planmatig onderhoud van onze groenvoorzieningen. Het ontwerpen, invoegen en de extra benodigde instructie met betrekking tot de bomenpaspoorten ten behoeve van het boombeheer en de boomveiligheidscontrole vergen nog een aanvullende actie. Hiervoor ramen we in 2020 € 8.000.

Boomveiligheidscontrole (nadeel 2020 en 2023 € 25.000)
Voor de boomveiligheidscontrole hebben wij eenmaal per drie jaar (dus voor het eerst in 2020 en daarna in 2023) een bedrag van € 25.000 nodig om deze extern te laten uitvoeren. De risicobomen die eenmaal per jaar worden gecontroleerd, betreffen een beperkt aantal en kunnen wij intern controleren. Hiermee voldoen wij aan de wettelijke zorgplicht.

Bestrijding overlastgevende soorten (nadeel structureel € 5.000, incidenteel 2020 € 15.000)
Wij willen de eikenprocessierups intensiever bestrijden en eveneens ondersteunen met ecologische maatregelen. Hiervoor verhogen we de raming met € 5.000 van € 10.000 naar € 15.000.
Daarnaast willen wij in 2020 een plan opstellen voor de bestrijding en beheersing van de Japanse Duizendknoop. Het plan dat we opstellen om de Japanse Duizendknoop te bestrijden, zal wegens ontbrekende personele capaciteit extern worden opgesteld. Hiervoor ramen we in 2020 incidenteel € 15.000.

Verkeer

Brede wijkaanpak Spoorkamp (krediet € 449.000, is verhoging € 174.000, kapitaallasten extra € 6.000)
Voor dit project is in 2020 een krediet van € 499.000 in de begroting opgenomen. Uit onderhoud wegen wordt € 50.000 bijgedragen aan dit project, waardoor het per saldo benodigd krediet € 449.000 bedraagt. Dit is een verhoging van € 174.000 ten opzichte van het oorspronkelijk krediet van € 275.000 dat enkel was bedoeld voor onderhoud aan de bestrating. Gezien de ontwikkelingen en ervaringen in de wijk Hazenkamp hebben we de raming herzien op basis van recente getallen waarin ook maatregelen voor klimaatadaptatie, infiltratie en (duurzaam) groen zijn meegenomen.
Eventuele werkzaamheden aan speeltoestellen en openbare verlichting worden uit de reguliere budgetten betaald. Mogelijke wensen voor de groenstrook tussen de wijk en het spoor zijn niet opgenomen in de raming.
Het bovenstaande betekent een verhoging van de kapitaallasten met € 6.000.

Integraal onderhoud Burgemeester Claessenstraat / Groenstraat (krediet € 267.000, kapitaallasten € 9.000)
Voor beide straten samen is € 317.000 geraamd en in de begroting van 2021 opgenomen. Dit is een nieuw project en was nog niet in de begroting opgenomen. Uit het budget onderhoud wegen wordt € 50.000 bijgedragen aan dit project, waardoor het per saldo benodigd krediet € 267.000 bedraagt. Eventuele werkzaamheden aan de openbare verlichting worden uit het reguliere budget betaald. Het bovenstaande betekent een jaarlijkse verhoging van de kapitaallasten met € 9.000.

Fiets- voetpad Beesel-Reuver (krediet € 152.000, kapitaallasten € 5.000)
Vanuit onderhoud/duurzaamheid is het voorstel om een fiets-/voetpad van beton aan te leggen zoals langs de Kesselseweg. De kosten hiervan worden geraamd op € 230.000.
De kosten van het oorspronkelijk onderhoud aan het fietspad, zijnde € 78.000, worden gedekt uit het reguliere onderhoudsbudget. Bij honorering van de uitbreiding is dan in de begroting van 2021 een aanvullend krediet nodig van € 152.000. Er is in de kostenraming nog geen rekening gehouden met het mogelijk aankopen van grond.
De huidige openbare verlichting langs de Beeselseweg is in 2017 vervangen door LED. Eventuele uitbreiding wordt meegenomen in het uitvoeringsprogramma van het OVL beleidsplan in 2021.

Speelvoorzieningen

In afwachting van het nieuwe speelbeleid dat we de komende jaren zullen opstellen, zal ook de budgetstructuur hiervoor veranderen. Dit is nu nog niet bekend.

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen:

Bedragen x € 1.000

Investering	Nut	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Dekking
Wijkaanpak Spoorkamp	M	449				kap.last expl.
Wijkaanpak Burg. Claessenstraat/Groenstraat	M	267				kap.last expl.
Fiets-voetpad Beesel-Reuver	M		152			kap.last expl.
Herinrichting locatie veer	M	95				kap.last expl.
Investeringen riolering cfm. GRP	E2	347	415	301	755	kap.last expl.
Vervanging speeltoestellen	E1	47	47	44	44	kap.last expl.

E1: Economisch nut
E2: Economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
M: Maatschappelijk nut

Kaderstellende discussie
Bij de begrotingsbehandeling stelt de raad vast welke investeringen zij kaderstellend wenst te bespreken. Van deze investeringen stelt de raad het krediet vast na de kaderstellende bespreking. Van de overige investeringen stelt de raad het krediet vast tegelijk met de vaststelling van de begroting.
Onderstaand geven wij een overzicht van de investeringen uit de jaarschijf 2020 uit dit programma. We geven aan of we de investeringen dekken uit de exploitatie of uit de investeringsreserve. Verder doen we een voorstel om de betreffende investering tijdens de begroting vast te stellen dan wel eerst een kaderstellende raadsbijeenkomst te hebben.

Vervanging speeltoestellen € 47.000 (kapitaallasten t.l.v. exploitatie)
Het betreft reguliere vervanging van versleten speeltoestellen. We stellen voor deze investering nu goed te keuren zonder kaderstellende discussie

Wijkaanpak Spoorkamp € 449.000 (kapitaallasten t.l.v. exploitatie)
Het vervangen van bestrating en groen in de wijk Spoorkamp gebeurt in het kader van regulier onderhoud en betreft geen ingrijpende beleidskeuzes.
We stellen voor deze investering nu goed te keuren zonder kaderstellende discussie.

Wijkaanpak B. Claessenstr./Groenstr. € 267.000 (kapitaallasten t.l.v. exploitatie)
Het vervangen van bestrating en groen in de wijk Spoorkamp gebeurt in het kader van regulier onderhoud en betreft geen ingrijpende beleidskeuzes.
We stellen voor deze investering nu goed te keuren zonder kaderstellende discussie.

Herinrichting locatie veer € 95.000 (kapitaallasten t.l.v. exploitatie)
De herinirichting van de locatie bij het veer is opgenomen in de visie voor recreatie en toerisme. We stellen voor deze investering nu goed te keuren zonder kaderstellende discussie.

Oplossen hydraulische knelpunten Hoendercamp € 75.000 (kapitaallasten t.l.v. exploitatie)
Het oplossen van de knelpunten in de Hoendercamp gebeurt in het kader van gemeentelijke rioleringsplan. We stellen voor deze investering nu goed te keuren zonder kaderstellende discussie.

Capaciteit rioolgemaal Bosdael € 50.000 (kapitaallasten t.l.v. exploitatie)
De aanpak van rioolgemaal Bosdael gebeurt in het kader van gemeentelijke rioleringsplan.
We stellen voor deze investering nu goed te keuren zonder kaderstellende discussie.

Pompunits € 47.000 (kapitaallasten t.l.v. exploitatie)
De aanpak van de pompunits gebeurt in het kader van gemeentelijke rioleringsplan. We stellen voor deze investering nu goed te keuren zonder kaderstellende discussie.

Oplossen hydraulische knelpunten Offenbeek € 175.000 (kapitaallasten t.l.v. exploitatie)
Het oplossen van deze knelpunten gebeurt in het kader van gemeentelijke rioleringsplan. We stellen voor deze investering nu goed te keuren zonder kaderstellende discussie.

Voor de beleidsindicatoren van dit programma verwijzen we naar de bijlage.

Programma 4. Veilige en dienstverlenende Gemeente

Wat willen we bereiken?

Veilige gemeente
We zetten in op het vergroten van objectieve veiligheid (concrete maatregelen) en subjectieve veiligheid (gevoel van veiligheid). Dit doen we onder andere door uitvoering te geven aan het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022. We willen dat Beesel een gemeente is:

- waar het veilig wonen, werken en recreëren is;
- waar het veilig ondernemen is;
- waar jeugdigen veilig opgroeien;
- waar we voorbereid zijn op rampen en crises;
- en waar de overheid integer en betrouwbaar is.

Dat betekent dat we criminaliteit voorkomen en bestrijden. We zijn voorbereid op crises, rampen en zware ongevallen door onze taken binnen de Oranje Kolom goed voor te bereiden en te oefenen. Daarnaast nemen we diverse maatregelen op het gebied van een veilig verblijf voor bezoekers en recreanten (zie programma Beleven), het opgroeien van jeugdigen in een positieve, gezonde en veilige omgeving (zie programma Samenkracht), een veilige openbare ruimte en een veilig ondernemersklimaat (zie programma Fijn wonen en bedrijvig).

Dienstverlenende gemeente
We willen een gemeente in gemeenschap zijn. We zetten de mens centraal, gaan in gesprek, leveren maatwerk, leven ons in, managen verwachtingen, en zorgen dat iedereen mee doet. Dit leidt tot een klantgerichte dienstverlening en communicatie van hoge kwaliteit. Dit vereist een bedrijfsvoering die op orde is en blijft aansluiten bij de veranderende maatschappij.

Samenwerking
We werken samen met inwoners, bedrijven, organisaties, verenigingen en overheden. We zoeken naar sterke verbindingen binnen en buiten de gemeente, en maken gebruik van ieders kennis en kracht, gebaseerd op gelijkwaardigheid; we benutten kansrijke lokale en bovenlokale allianties.

Wat gaan we ervoor doen?

Openbare orde en veiligheid

De gemeenteraad heeft op 17 december 2018 het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2019-2022 vastgesteld. Hierin staat welke doelen op het gebied van veiligheid en openbare orde de gemeente nastreeft. Wat we doen voor de onderdelen veilig wonen, werken en recreëren, veilig ondernemen en veilig opgroeien staat deels in de programma's Beleven, Samenkracht en Fijn wonen en bedrijvigheid. In het kader van veiligheid zijn we onder meer bezig met whatsapp-buurtpreventiegroepen, het delen van veiligheidstips via de media, meldingen woonoverlast, buurtbemiddeling, samenwerking met veiligheidspartners. Thema's als arbeidsmigranten, cybercrime en drugsafvaldumpingen vragen in toenemende mate onze aandacht. Vooralsnog leidt dit niet tot extra kosten.

De Veiligheidsweek wordt hét moment waarop we jaarlijks aandacht besteden aan diverse facetten van veiligheid voor zowel de eigen organisatie als de ondernemers en inwoners. We sluiten hierbij aan op de actualiteit.

In 2019 hebben we de Veiligheidsmonitor laten uitvoeren. Dit is een tweejaarlijks onderzoek naar de veiligheidsbeleving van onze inwoners. In het voorjaar van 2020 ontvangen we de resultaten. Deze gebruiken we om de prioritering te bepalen voor de uitvoering van het IVP. In 2021 wordt de volgende Veiligheidsmonitor uitgevoerd.

We zijn voorbereid op rampen en crises. In 2019 hebben we onze crisisruimten op orde gebracht. We houden jaarlijks een oefening en leiden nieuwe medewerkers op. We informeren onze inwoners over risico's en de voorbereiding hierop zodat onze inwoners zoveel mogelijk zelfredzaam zijn.

Beesel wil een integere en betrouwbare overheid zijn. Daarom zetten we in 2020 extra in op de bestrijding van ondermijnende criminaliteit. Om gebieden in kaart te brengen waarop we tot dusver weinig zicht hadden, zoals bedrijventerreinen en het buitengebied en om meldingen te onderzoeken hebben we meer capaciteit nodig voor toezicht en handhaving.

Om thema's zoals drugs, misbruik van vergunningen, en andere activiteiten die legale structuren misbruiken te signaleren en aan te pakken, is er extra inzet nodig van collega's. Dit geldt met name voor toezichthouders op diverse beleidsterreinen en de BOA. De inzet van de BOA is daarnaast nodig bij het sluiten van panden op grond van de Opiumwet.

Om de weerbaarheid van de gemeentelijke organisatie, ondernemers en inwoners te vergroten, zetten we in op bewustwording door middel van communicatie. Hiervoor vragen we extra middelen.

In 2019 is het Bibobbeleid herzien. Dat betekent dat meer aanvragen kunnen toetsen op grond van de Wet Bibob op het risico van misbruik. Wanneer dit risico (deels) aanwezig is, kunnen we een aanvraag weigeren of er extra voorwaarden aan verbinden. Hiermee verbeteren we het ondernemersklimaat voor betrouwbare ondernemers en bedrijven. Het zorgt ervoor dat de gemeente Beesel een meer integere overheid is. Hiervoor is extra expertise over de toepassing van de Wet Bibob nodig.

Formatie gemeentelijke Bijzonder Opsporings Ambtenaar (BOA) (nadeel € 33.000)
We hebben de beschikking over één formatieplaats BOA. Een BOA kan vanwege de veiligheid niet alleen werken. We hebben daarom in 2014 een samenwerkingsconvenant met Venlo gesloten. Op basis van dit samenwerkingsconvenant werkt onze BOA in Venlo en levert Venlo BOA capaciteit aan Beesel. Op deze manier hebben we de beschikking over een extra BOA capaciteit van 2 tot 3 dagen per week. Buiten het afhandelen van meldingen is er een beperkte capaciteit beschikbaar.
We constateren een toename van het aantal BOA-taken zonder dat er taken vervallen. Dit is met name het gevolg van enerzijds een professionalisering van de BOA en anderzijds een verschuiving van taken van politie naar de BOA. We noemen taken als adresonderzoek, zicht op ondermijnende criminaliteit en taken die voortkomen uit de uitvoering van het integraal Veiligheidsplan waarvoor geen of zeer beperkte BOA-capaciteit beschikbaar is. We kunnen niet aan de toenemende vraag aan BOA-capaciteit voldoen en kunnen de BOA-taken uit ons integraal Veiligheidsplan niet volledig uitvoeren. We breiden daarom onze BOA-capaciteit uit met een halve formatieplaats. Hiermee kunnen we deels voldoen aan de toegenomen vraag, maar realiseren we nog geen dagelijkse beschikbaarheid van een BOA.

Openbare verlichting
In 2016 is het Beleidsplan Openbare Verlichting 2016-2023 opgesteld. Het doel van dit plan is om in 2023 alle armaturen van de openbare verlichting te hebben vervangen naar LED-verlichting. Eind 2019 hebben we 50% van dit programma uitgevoerd. Het programma loopt nog tot en met 2023. De LED-verlichting is veel zuiniger en draagt bij aan de openbare veiligheid.

Gladheidsbestrijding
Conform ons gladheidsbestrijdingsplan bestrijden we gladheid met toegesneden materieel en een voldoende hoeveelheid wegenzout. We hanteren de methode van zogenaamd ‘nat strooien’, waardoor we al vóórdat het glad wordt de gladheidsbestrijding uitvoeren. Eerste prioriteit hebben de hoofdwegen in de gemeente. Daarna de wijkontsluitingswegen. De overige wegen strooien we in principe niet.

Snelfietsroute Venlo – Reuver
Afgelopen jaar hebben we de snelfietsroute, langs de N271, tussen Reuver en Roermond gerealiseerd. Tijdens de laatste begrotingsbehandeling informeerde de gemeenteraad naar de mogelijkheden om ook de fietsverbinding tussen Reuver en Belfeld te verbeteren. Wij zijn hierover in overleg gegaan met de gemeente Venlo. Wij hebben inmiddels een conceptplan uitgewerkt en voorgelegd aan de Provincie Limburg. Het uitgangspunt en doelstelling van dit plan is het verbeteren van de fietsverbinding tussen Reuver en Belfeld en hiermee het fietsgebruik te stimuleren, ook in kader van de duurzaamheids-gedachte. Op basis van dit plan wil de Provincie fors bijdragen aan de kosten.

Het tracé bevindt zich parallel aan Rijksweg Zuid tussen rotonde Reuver en rotonde Belfeld aan de Maaszijde van de weg. Er zal een tweerichtingen fietspad gerealiseerd worden van 3,5 meter breed.

Het bestaande fietspad aan de oostzijde van de Rijksweg blijft gedeeltelijk gehandhaafd om de bereikbaarheid van de aldaar gelegen woningen te waarborgen. Openbare Verlichting (OV) is voorwaarde voor deze fietsroute. Er wordt nog bekeken of ook het gedeelte van de autorijbaan dat nu niet voorzien is van OV (het gedeelte van de weg dat in de gemeente Venlo ligt) wordt meegenomen en of hier dynamische verlichting kan worden toegepast. Start uitvoering is gepland in het eerste kwartaal van 2020.
In het verlengde van dit project gaan wij de verharde tussenbermen op de Rijksweg Noord binnen de bebouwde kom omvormen van de bestrating naar een esdoornhaag op de Rijksweg te Reuver. Hiermee waarderen wij de entree van Reuver op en geven een impuls aan de belevingswaarde.

Veiligheid

Informatiebeveiliging en privacy
Het doel van informatiebeveiliging binnen de gemeente Beesel is om risico's te beperken dan wel de gevolgschade te beperken. De gemeente Beesel hanteert de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) als minimale norm. Ons informatiebeveiligingsbeleid en -plan hebben we in 2018 geactualiseerd en de uitvoering ligt op schema.

De verantwoording over informatiebeveiliging is sinds 2018 gebundeld in de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). Doel is het verder professionaliseren van de informatiebeveiliging door het toezicht te bundelen en aan te sluiten op de gemeentelijke Planning&Control-cyclus. Het afgelopen jaar hebben we ENSIA succesvol afgesloten.

In mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht geworden. De noodzakelijke activiteiten, zoals de aanstelling van een Functionaris Gegevensbescherming (FG), zijn tijdig uit gevoerd en geïmplementeerd. Privacy maakt nu standaard onderdeel uit van de project toetsing. Het uitvoeren van (aanvullend noodzakelijke) zogenaamde PIA's (privacy impact assessments) levert continu inzicht in de risico's die we lopen. Door maatregelen te treffen minimaliseren we de risico's.

Paraatheidsplan brandweer
Op de bestuursconferentie van de Velligheidsregio (VRLN) in november 2018 is gesproken over de paraatheid van de repressieve brandweerorganisatie. Er doen zich met name in de dagsituatie knelpunten voor rondom de paraatheid van de brandweer voor. Het bestuur van de VRLN heeft daarom een commissie ingesteld die oplossingsmogelijkheden voor deze problematiek op de korte termijn heeft onderzocht. Er is een voorstel aangenomen om een aantal maatregelen binnen het bestaande budget op te nemen en daarnaast extra budget beschikbaar te stellen om extra maatregelen door te voeren. Het doel is een toekomstbestendig vangnet gedurende de hele beleidsperiode tot 2023. Er komt een nieuwe commissie die de mogelijkheden gaat onderzoeken om de paraatheid op de langere termijn, dat wil zeggen vanaf 2024, te versterken. De uitkomsten hiervan verwachten we eind 2020.

Een onderdeel van het paraatheidsplan brandweer is het verstevigen van de relatie met de werkgevers van de vrijwilligers: het bedrijfsleven. Hiervoor stelt de VRLN een Accounthouder vrijwilliger en werkgever aan. Daarnaast wordt elke gemeente gevraagd om minimaal vijf gemeenteambtenaren beschikbaar te stellen als brandweervrijwilliger overdag. Het college buigt zich over de vraag op welke wijze Beesel hieraan invulling geeft.

Dienstverlening

We zijn een gemeente die op veel manieren bereikbaar is. We willen die diversiteit behouden en verder uitbouwen om aan te sluiten bij de vraag van de samenleving. Naast fysieke bereikbaarheid willen en moeten we onze diensten richting inwoners, bedrijven en ketenpartners ook steeds meer digitaal gaan aanbieden. Hiervoor zullen we onze nieuwe website doorontwikkelen, werkprocessen aanpassen en de aansluiting op MijnOverheid realiseren voor bepaalde dossiers. Zo blijven we ook in de toekomst een bereikbare gemeente voor alle generaties, Als Dienstverlenende gemeente zetten we niet alleen in op digitalisering, uitbreiding en/of kwaliteit van de huidige (ook interne) contactmomenten, maar zetten we ook in op eenduidig communiceren via verschillende kanalen.
Op het gebied van fysieke dienstverlening ontwikkelen we twee aspecten:

- Een intensievere samenwerking tussen de Frontoffice Klantenbalie en Facilitaire Zaken met als doel een gastvrije, ondersteunende en optimaal bereikbare gemeente "aan de voorkant".
- Daarnaast is een aantal fysieke aanpassingen aan het gemeentehuis nodig. We willen meer privacy en veiligheid waarborgen en tevens ruimte bieden voor ontmoeting en gesprek. We sluiten hiermee aan op wensen van binnen en buiten onze organisatie.

Digitalisering dienstverlening (verdere ontwikkeling)
De digitale dienstverlening krijgt een steeds prominentere rol. Als gemeente moeten we investeren in onze digitale dienstverlening. Deze dienstverlening behelst niet alleen de informatievoorziening, maar ook digitale formulieren, DigiD aansluiting, het volgen van de eigen aanvraag etcetera. Ook een eenduidige ondertekening en communicatie zijn juist bij verdere uitrol van de digitale dienstverlening van doorslaggevend belang. Om ook de “ongevraagde” vraag goed te achterhalen en daarop onze acties laten aansluiten, zetten we in op monitoring van de verschillende digitale kanalen (Social Media incl. WhatsApp en de reguliere media voor zover digitaal aanwezig).

Strategische (regionale en Euregionale) samenwerking
We zetten in op samenwerking, op diverse schalen. Bestuurlijk werken we met name samen in de Regio Noord-Limburg. Gezamenlijk met de zeven andere Noord-Limburgse gemeenten werken we aan een nieuwe strategische visie en uitvoeringsprogramma. Ook werken we, samen met de Provincie, aan realisering van de Investeringsagenda en trekken we samen op voor het vullen van een Regiodeal richting het Rijk. In 2019 is het partnerschap Beesel – Brüggen formeel vormgegeven.
In 2020 zullen we (wederom) uitvoering geven aan grensoverschrijdende activiteiten. Ook in andere, meer thematische, samenwerkingsverbanden zijn we actief (zie hiervoor de overige programma's).

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Veilige en dienstverlenende gemeente	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten						
Openbare orde	437	618	629	614	623	629
Veiligheid	804	828	863	895	924	952
Dienstverlening	1.717	1.511	1.469	1.470	1.476	1.476
Totaal Lasten	**2.959**	**2.957**	**2.961**	**2.979**	**3.023**	**3.056**
Baten						
Openbare orde	237	15	15	19	15	15
Veiligheid	33	38	38	38	38	38
Dienstverlening	650	375	224	187	192	201
Totaal Baten	**920**	**428**	**277**	**244**	**245**	**254**
Geraamd resultaat	**-2.039**	**-2.529**	**-2.685**	**-2.734**	**-2.779**	**-2.803**

Verloop begrotingssaldo programma Veilige en dienstverlenende gemeente:

Saldo t/m 1e berap 2019*	-2.560	-2.570	-2.625	-2.625
Mutaties begroting 2020**	-125	-164	-154	-178
Geraamd resultaat	**-2.685**	**-2.734**	**-2.779**	**-2.803**

*Reeds door de Raad vastgesteld
**Mutaties toegelicht in deze begroting

Openbare orde

Snelfietsroute Venlo–Reuver (Krediet € 165.000, kapitaallasten € 5.500)
Het conceptplan fietsverbinding Reuver en Belfeld, opgesteld in samenwerking met de gemeente Venlo is voorgelegd aan de Provincie Limburg. De totale kosten worden geraamd op € 1,7 miljoen. De provincie stemt in met de opzet en heeft een bijdrage van € 1.000.000 in de plankosten toegezegd. Gemeente Beesel draagt € 100.000 bij. Start uitvoering wordt gepland in het 1e kwartaal van 2020.
In het verlengde van dit project gaan wij de verharde tussenbermen op de Rijksweg Noord binnen de bebouwde kom omvormen van bestrating naar een esdoornhaag. De kosten hiervoor worden geraamd op € 65.000.

Veiligheid

Veiligheidsregio, onderdeel brandweerzorg (voordeel € 50.000)
De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft haar overheadkosten op een andere manier verdeeld over de onderdelen Gezondheid en Brandweerzorg. Hierdoor daalt de Beeselse bijdrage voor brandweerzorg met € 50.000. In programma 2 zien we een stijging van de kosten voor gezondheid voor een zelfde bedrag.

Paraatheidsplan brandweer (nadeel € 33.000)
Op basis van het paraatheidsplan betaalt Beesel in 2020 € 33.000 extra aan bijdrage voor de brandweer. De totale bijdrage van Beesel aan de VRLN is € 1.395.000 (brandweer € 818.000, GGD € 577.000)

Dienstverlening

Budget vitale voorzieningen (nadeel € 175.000)
Samen met onze inwoners, bedrijven, verenigingen, (maatschappelijke) partners en mede-overheden, spelen we in op nieuwe vragen en behoeften vanuit de samenleving. De Ambitie Agenda is daarom geen vaststaand gegeven maar continu in ontwikkeling. Nieuwe ideeën zitten dan ook al in de pijplijn. Ideeën die nog verder overleg vergen, meer vorm moeten krijgen en daarom nog niet met specifieke bedragen zijn opgenomen in deze begroting. Voor deze nieuwe ontwikkelingen hebben we een structureel budget vitale voorzieningen opgenomen van € 175.000.

Het gaat hierbij veelal om voorzieningen die voor de leefbaarheid en vitaliteit van onze dorpen van groot belang zijn. U kunt daarbij bijvoorbeeld denken aan het verder vormgeven van de centra in onze gemeente. En de vraagstukken rondom diverse accommodaties die we samen met alle betrokkenen op een duurzame manier willen vormgeven. Of de plannen die voortkomen uit de nu op te stellen strategische Regiovisie Noord-Limburg en de in 2019 vastgestelde Investeringsagenda. Dit budget vitale voorzieningen stelt ons in staat vooruit te denken, alert te reageren en kansen te grijpen waar deze zich voordoen.

Treasury (nadeel € 100.000)
In 2019 zijn onze belegde gelden regulier vrijgevallen. In verband met de wettelijke verplichting om te schatkistbankieren mogen we deze gelden niet herbeleggen. Deze gelden moeten ondergebracht worden in de zogenaamde schatkist. Momenteel ontvangen we hierover geen rentebaten. In 2019 bedroegen de rentebaten op onze beleggingen nog ca. € 100.000.

Reisdocumenten (nadeel € 9.000)
Vanaf 2019 is er sprake van een sterke daling in het aantal aanvragen van paspoorten en identiteitskaarten. In de periode 2019 tot en met 2023 wordt ruim 75% minder aanvragen van reisdocumenten voor volwassenen verwacht. Dit patroon van piek- en daljaren wordt veroorzaakt doordat in 2014 de geldigheidsduur voor paspoorten en identiteitskaarten voor personen van 18 jaar en ouder is verlengd van vijf naar tien jaar.
Deze daling heeft gevolgen op twee aspecten;

1. Baten: wij verwachten 75% minder inkomsten aan reisdocumenten voor volwassenen. De kosten van documenten bestaan uit een deel gemeenteleges en een deel rijksleges. De prognoses geven aan dat we in de periode 2020 tot en met 2023 in totaal € 40.000 minder aan gemeenteleges zullen ontvangen. In 2020 gaat het om een bedrag van € 9.000.

De inkomsten aan rijksleges dalen de komende jaren eveneens maar daar staat ook een lagere afdracht van deze rijksleges aan het Rijk tegenover. Dit is per saldo financieel neutraal.

2. Personeel: de ruimte die vrij komt bij het personeel geeft ons de tijd om zonder extra investering de noodzakelijke kennis te verdiepen, kwaliteit te verbeteren en de dienstverlening nog beter te laten aansluiten bij de vraag van de samenleving.

Vanaf 2024 herstelt het aantal aanvragen zich weer tot 2029, waarna de "aanvraagdip" zich vervolgens herhaalt.

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen:

Bedragen x € 1.000

Investering	Nut	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Dekking
Vervanging lichtmasten	M	117	114	112	110	I-reserve via bruteringsres
Alternatieve grensovergang	M	PM				I-reserve via bruteringsres

E1: Economisch nut
E2: Economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
M: Maatschappelijk nut

Kaderstellende discussie
Bij de begrotingsbehandeling stelt de raad vast welke investeringen zij kaderstellend wenst te bespreken. Van deze investeringen stelt de raad het krediet vast na de kaderstellende bespreking. Van de overige investeringen stelt de raad het krediet vast tegelijk met de vaststelling van de begroting.
Onderstaand geven wij een overzicht van de investeringen uit de jaarschijf 2020 uit dit programma. We geven aan of we de investeringen dekken uit de exploitatie of uit de investeringsreserve. Verder doen we een voorstel om de betreffende investering tijdens de begroting vast te stellen dan wel eerst een kaderstellende raadsbijeenkomst te hebben.

Vervanging lichtmasten € 117.000 (investeringsreserve)
Omdat de kaders in het beleidsplan openbare verlichting reeds zijn vastgesteld, stellen we voor om deze investering en de dekking nu goed te keuren. In 2020 vervangen we wederom de oudste en meest energieverbruikende armaturen door energiezuinige armaturen.

Alternatieve grensovergang p.m. (investeringsreserve)
Eerder was het plan om maatregelen op de Keulseweg te nemen die er toe zouden leiden dat het (recreatief) fietsverkeer minder hinder ondervindt van het gemotoriseerd verkeer. Inmiddels hebben we hiervoor een andere oplossing voor ogen, door het vrachtverkeer, dat zorgt voor de grootste conflicten op de Keulseweg, via een andere route (Broeklaan-Sint Lambertusdijk-Bergerhofweg) te leiden.
Het overleg met de gemeente Brüggen en een tweetal particuliere transportbedrijven is afgelopen jaar gestart om te komen tot een alternatieve routering voor het vrachtverkeer. De aanleg van een alternatieve grensovergang en route voor het vrachtverkeer in het buitengebied loopt voor een gedeelte over Duits grondgebied parallel aan de Prinsendijk. Ter hoogte van de Broeklaan is het plan om een nieuwe doorsteek te maken. Gemeente Bruggen is nog in overleg met het Forstambt Brüggen voor verkrijging van de benodigde toestemming. Zodra er meer duidelijkheid bestaat over de haalbaarheid van dit plan en het kostenaspect informeren wij de gemeenteraad. De benodigde gelden moeten ten laste komen van de investeringsreserve.
De raad heeft voor de planvorming een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.
Voor het uitvoeringskrediet leggen we een apart voorstel voor.

Voor de beleidsindicatoren van dit programma verwijzen we naar de bijlage.

Algemene Dekkingsmiddelen

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten						
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	160	127	159	126	129	133
Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0
Dividend	0	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	**160**	**127**	**159**	**126**	**129**	**133**
Baten						
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	2.808	2.979	4.091	4.258	4.353	4.385
Algemene uitkering	19.143	19.506	20.572	21.024	21.380	21.592
Dividend	293	336	310	310	310	310
Totaal Baten	**22.243**	**22.822**	**24.973**	**25.592**	**26.043**	**26.288**
Geraamd resultaat	**22.083**	**22.695**	**24.815**	**25.467**	**25.914**	**26.155**

Verloop begrotingssaldo Algemene dekkingsmiddelen:

Saldo t/m 1e berap 2019*	23.519	23.993	24.534	24.534
Mutaties begroting 2020**	1.296	1.474	1.380	1.621
Geraamd resultaat	**24.815**	**25.467**	**25.914**	**26.155**

*Reeds door de Raad vastgesteld
**Mutaties toegelicht in deze begroting

Gemeentefonds
De inkomsten uit het Gemeentefonds nemen meerjarig wel toe, maar minder dan eerder door het Rijk is voorspeld. Dit heeft financiële gevolgen voor Beesel.
Daarnaast krijgen we extra middelen voor het uitvoeren van (extra) taken.

In onderstaande tabel geven we een overzicht van het verloop van het Gemeentefonds.

Bedragen x € 1.000	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Begroting 2019	20.123	20.564	21.009	21.546
Accres (groei gemeentefonds)	1	25	-64	-389
Bij: Extra middelen voor (extra) taken	448	435	435	435
Begroting 2020	20.572	21.024	21.380	21.592

Accres
Belangrijkste reden voor de meerjarige verlaging van de inkomsten uit het Gemeentefonds is dat het Rijk verwacht zelf de komende jaren minder geld uit te geven. De afspraak tussen Rijk en lagere overheden is, dat lagere overheden minder inkomsten uit het Gemeentefonds ontvangen als het Rijk minder uit geeft.

Extra middelen in gemeentefonds
Dit betreft m.n. extra middelen voor Jeugdzorg, WMO en raadsvergoeding
We ontvangen voor 2019 t/m 2021 extra gelden voor Jeugdzorg, 2019 € 276.000, 2020 € 213.000 en 2021 € 216.000. Voor 2022 e.v. heeft het Rijk (nog) geen harde toezeggingen gedaan voor extra gelden voor jeugdzorg. Wel heeft het Rijk de Provincie (de financieel toezichthouder van de gemeente) geïnstrueerd om ramingen voor extra gelden Jeugdzorg vanaf 2022 goed te keuren.
Van deze extra gelden voegen we in programma 2 € 125.000 aan het budget jeugdzorg. Het restant voegen we toe aan de reserve Transformatie Jeugd, WMO en Participatiewet.
Het Rijk voert gezamenlijk met de VNG een verdiepingsonderzoek Jeugdzorg uit, dat in het najaar van 2020 moet zijn afgerond. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek besluit het nieuwe kabinet definitief over extra middelen jeugdzorg voor de jaren 2022 e.v.. Vooruitlopend op het onderzoek en de daaropvolgende kabinetsbesluit nemen we voor 2022 en 2023 een jaarlijks stelpost van € 216.000 als baten op. Als tegenhanger verhogen we het budget voor de jeugdzorg in 2022 en 2023. In de begroting 2021 maken we een herbeoordeling van deze stelposten.
Voor WMO ontvangen we jaarlijks € 96.000 extra inkomsten van het Rijk als compensatie voor de verlaging van de inkomsten aan eigen bijdrage als gevolg van het verlagen van het abonnementstarief voor de WMO.
In programma 2 hebben we de eigen bijdrage voor WMO afgeraamd met eveneens € 96.000.
Als compensatie voor de verhoogde raadsvergoeding ontvangen we voor de jaren 2019 t/m 2021 jaarlijks € 101.000. De werkelijke jaarlijkse kosten bedragen € 109.000. Hierdoor resteert een jaarlijks tekort van € 8.000.
Het Rijk heeft uiteindelijk besloten om de compensatie voor de verhoogde raadsvergoeding via een specifieke uitkering te verdelen in plaats van de algemene uitkering. Hierdoor is de compensatie tot en met 2021 (grotendeels) gewaarborgd. Na 2021 gaat deze specifieke uitkering op in de Algemene Uitkering en door de grovere verdeling binnen de Algemene Uitkering daalt de jaarlijkse compensatie vanaf 2022 naar € 55.000.

Onroerende zaak- en toeristenbelasting
We geven in de paragraaf Lokale heffingen een toelichting op beide belastingen.

Overhead

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Overhead	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten						
Overhead	4.549	6.571	6.154	5.960	5.887	5.870
Totaal Lasten	**4.549**	**6.571**	**6.154**	**5.960**	**5.887**	**5.870**
Baten						
Overhead	87	111	67	77	64	60
Totaal Baten	**87**	**111**	**67**	**77**	**64**	**60**
Geraamd resultaat	**-4.462**	**-6.460**	**-6.086**	**-5.883**	**-5.824**	**-5.810**

Verloop begrotingssaldo Overhead:

Saldo t/m 1e berap 2019*	-5.507	-5.569	-5.676	-5.601
Mutaties begroting 2020**	-579	-314	-148	-209
Geraamd resultaat	**-6.086**	**-5.883**	**-5.824**	**-5.810**

*Reeds door de Raad vastgesteld
**Mutaties toegelicht in deze begroting

Toelichting Overhead

Onder overhead verstaan we het *geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces*. Zodoende dienen baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd te worden, maar apart en ook afzonderlijk vermeld te worden in het overzicht van lasten en baten. De begroting wint hierdoor aan transparantie; de Raad kan beter sturen op de bedrijfsvoering. Bovendien kan de Raad door het hanteren van een eenduidige systematiek een betere vergelijking (benchmark) maken met andere gemeenten.

Informatievoorziening, - beveiliging en projecten (nadeel 2020 € 80.000 2021 en 2022 € 50.000, neutraal uit investeringsreserve)
De onderwerpen informatiebeveiliging en privacy krijgen steeds meer aandacht. Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) verplicht voor alle overheidslagen. De impact van de BIO is nog onduidelijk en om duidelijkheid te verschaffen voeren we in 2019 een impact-analyse uit. Op basis van de impact-analyse maken we een implementatieplan BIO 2020. De uitvoering van het plan en de bijbehorende investeringen vinden plaats vanaf 2020.

Aan de hand van een behoudende inschatting, voorzien we al aanzienlijke investeringen in systemen, software en diensten. We reserveren hier in 2020 € 80.000 en voor 2021 en 2022 elk € 50.000. We borgen met deze investeringen, dat Gemeente Beesel ook op het gebied van informatiebeveiliging en privacy blijft voldoen aan wet- en regelgeving. We dekken de lasten uit de investeringsreserve.

Projectkosten automatisering (nadeel € 55.000, neutraal uit investeringsreserve)
Op ict-gebied zijn we volop aan de slag met verbeteringen. In een aantal gevallen betekent dit dat we extra licenties nodig hebben en indexeringen van toepassing zijn waardoor we op een aantal onderdelen hogere kosten hebben. Daarnaast is het nodig om de huidige applicatie op het ruimtelijk domein komend jaar nog te behouden in verband met een latere oplevering als gepland van de nieuwe applicatie vanuit de gezamenlijke aanbesteding in de provincie Limburg. Hierdoor lopen deze kosten een jaar langer door dan eerder begroot.

Aanpassingen gemeentehuis (krediet € 547.000, kapitaallasten € 27.000, besparing exploitatie € 10.000)
In 2010 is het gemeentehuis verbouwd. Destijds zijn keuzes gemaakt om een aantal zaken gedeeltelijk of niet uit te voeren, ook staan de ontwikkelingen op het gebied van techniek en duurzaamheid niet stil. De combinatie van beide aspecten vraagt om een aantal aanpassingen voor verbetering van het klimaat, de beveiliging en de verlichting. Daarnaast is de warmtepomp in disbalans, die koelt te weinig waardoor de werking ieder jaar vermindert (en worst case eerder dan gepland vervangen moet worden).

De volgende aanpassingen zijn vervolgens nodig:

Klimaat (krediet € 252.000)
Koeling in trappenhuizen, bij klantenbalie, VVV en bij bestuur
In 2010 zijn leidingen gelegd in de vloeren en plafonds voor koeling en verwarming en de gesloten kantoren hebben plaatsgemaakt voor open kantoortuinen met flexwerkplekken. De verkeersruimtes zoals de trappenhallen, de gehele ontvangsthal en de bestuursafdeling zijn echter niet meegenomen. Daardoor is het in de zomer erg warm op genoemde plekken, komen er grote ongewenste temperatuursverschillen voor in het gebouw en zijn we niet optimaal energiezuinig. Voor verbetering van het klimaat in diverse ruimtes in combinatie met een betere verhouding tussen de jaarlijkse afname van warmte en koude uit de warmtepomp- bron (bronevenwicht) is uitbreiding van het bestaande afgiftesysteem met extra koeling in diverse ruimtes de meest praktische en goedkoopste oplossing. Door deze investering houden we het rendement van de warmtepomp hoog en daarmee voorkomen we meerkosten. Daarnaast verwachten we een energiebesparing. Deze besparing kunnen we vooraf niet kwantificeren.

Verbetering ventilatie en koeling in de spreekkamers
De bestaande ventilatievoorzieningen van de 6 spreekkamers zijn in 5 gevallen niet toereikend. Voorgesteld wordt om de ventilatie uit te breiden met een individuele, CO2 gestuurde balansventilatie-unit per ruimte, met aanzuig/afblaas via de gevel en inblaas via extra plafondroosters.
Deze investering geeft geen besparing, wel een verbetering van het werkklimaat.

Klimaat Burgerzaal en Commissiekamer (krediet € 105.000)
Er zijn vanaf de verbouwing in 2010 klachten over het klimaat in met name de burgerzaal. Deze klachten zijn o.a. te koud, te warm, tochtvorming, te hoog CO2 gehalte.
In 2010 is met de verbouwing van het gemeentehuis een luchtbehandelingskast geplaatst die moet zorgen voor een juiste luchtkwaliteit in burgerzaal en commissiekamer. De capaciteit van die luchtbehandelingskast is niet voldoende voor beide ruimtes. Apart van die installatie zijn airco's in de ruimtes geïnstalleerd, twee in de burgerzaal, één in de commissiekamer. De systemen werken onafhankelijk van elkaar. Ook de verwarming werkt in beide ruimtes onafhankelijk van de luchtbehandeling en de airco. Het doel is de luchtkwaliteit optimaal te krijgen in beide ruimtes. En zo verwarming, airco en luchtbehandeling op elkaar af te stemmen. Deze investering geeft geen besparing, wel een verbetering van het werkklimaat.
LED verlichting Gemeentehuis (krediet € 140.000, besparing exploitatie € 10.000)
Met de verbouwing in 2010 zijn nieuwe lampen geïnstalleerd in het gemeentehuis, voornamelijk spaarlampen. Door vervuiling van het elektriciteitsnet en de "kwaliteit" van de geleverde armaturen moeten we jaarlijks 100-120 lampen vervangen. Lampen blijven onnodig branden ondanks de bewegingssensoren. Vervanging van de huidige armaturen door LED verlichting geeft een forse energiebesparing en besparing op vervanging lampen (ca. € 10.000). Daarnaast lossen we met de investering het probleem met de bewegingssensoren op.

Toegankelijkheid gemeentehuis aanpassen aan de huidige wensen van gebruik (krediet € 20.000)
Het gebruik van het gemeentehuis is veranderd ten opzichte van een aantal jaren geleden. Om de veiligheid en privacy te kunnen blijven waarborgen, waarbij de wens groeiende is om de vrij toegankelijke zone uit te breiden, kan hieraan invulling worden gegeven door deze zone uit te breiden met de kantine. Daarvoor zijn een aantal bouwkundige en een aantal systeemtechnische aanpassingen nodig. Hierdoor kunnen we ongeoorloofde toegang tot de backoffice onderdelen voorkomen en toch invulling geven aan de ontstane behoefte. Deze investering geeft geen besparing, wel verbeteren we het gebruik van het gebouw door de gemeenschap.

Optimalisatie publieke deel gemeentehuis (krediet € 30.000)

De burgerzaal en commissiekamer zijn in 2019 opgewaardeerd. In 2020 gaan we aan de slag met de voorbereidingen om ook de andere publieke delen van het gemeentehuis te verbeteren. Hierbij zal vooral aandacht worden besteed aan de wijze waarop we het gemeentehuis willen inzetten bij de invulling van 'gemeente in gemeenschap', het faciliteren van gesprekken en bijeenkomsten en voldoende privacy aan de klantenbalie (zie programma 4, dienstverlening). In 2020 werken we aan de plannen hiervoor op basis van een voorbereidingskrediet van € 30.000. Deze investering geeft geen besparing, wel verbeteren we de gebruiksmogelijkheden van het gebouw door de gemeenschap.

Communicatie

Communicatie is cruciaal voor het functioneren van onze gemeente. Zeker omdat we onze lijfspreuk 'gemeente in gemeenschap' willen waarmaken. Goede informatievoorziening is daarbij de basis. Verder gaan we van vertellen naar gesprek om zo ook bij te dragen aan en aan te sluiten op participatie en eigen initiatief bij inwoners en partners. Bij dat alles willen we de kracht van Beesel vol trots (kunnen) uitstralen. Verder is het natuurlijk nodig onze crisiscommunicatie (met daarop vooruitlopend risicocommunicatie) op orde te houden. Met de komst van een nieuwe burgemeester en interne personeelswijzigingen vereist dat (tijdelijk) extra (opleidings)inzet. Insteek is dat te financieren uit het regulier opleidingsbudget, dan wel de reserve organisatie.

Digitale communicatie (nadeel € 25.000 structureel. Daarnaast incidenteel € 60.000 in 2020 en € 30.000 in 2021 incidenteel, neutraal via investeringsreserve)

Goede informatievoorziening vereist het blijvend werken aan optimale online communicatie en dienstverlening. Immers, de digitale transformatie in onze samenleving vereist ook van ons betere digitale communicatiekanalen, zowel extern als intern. Denk bijvoorbeeld aan Agenda Digitale overheid, NL Digi Beter etc. In aanvulling op wat genoemd is in programma 4, Dienstverlening, gaat het daarbij enerzijds om het aankopen en inrichten van systemen, het creëren van een intranet, het blijvend verbeteren van onze internetsite en een vergrootte inzet van e-formulieren. Anderzijds gaat het om het aanleren van nieuw communicatiegedrag bij medewerkers en het versterken van het onze communicatieve uitingen. We hebben hiervoor in 2020 € 60.000 en in 2021 € 30.000 geraamd. We dekken deze incidentele lasten uit de investeringsreserve. Aan vaste (beheers)kosten van de nieuwe systemen en werkwijzen ramen we een bedrag van € 25.000 per jaar.

(Overheids)participatie en Merk Beesel (nadeel € 20.000 structureel. Daarnaast incidenteel € 60.000 in 2020 en € 30.000 in 2021 incidenteel, neutraal via investeringsreserve)

We streven naar het nog meer vorm en inhoud geven aan '(overheids)participatie'. Hiertoe willen we inwoners én partnerorganisaties prikkelen om deel uit te maken van de buurt en gemeente waar ze wonen en waar mogelijk een actieve rol te pakken in het komen tot een 'Bruisend Beesel'. Om goed te kunnen 'prikkelen' is een goede verbinding nodig van ambtenaren, bestuur en raad met onze omgeving op allerlei niveaus. De vele transities en projecten waar we aan werken bieden kansen om tot steeds meer participatie te komen. We grijpen die kansen en zullen intern onze leerervaringen delen via bv de wekelijkse nieuwsflits en bijeenkomsten als 'Frisse (bl)IK'. Het als team Beesel in verbinding staan met onze gemeenschap is nodig, leuk en goed. Maar het kost ook tijd en (voor sommigen) het eigen maken van nieuwe werkwijzen. Vanuit de gedachte dat we een lerende organisatie zijn die zichzelf altijd wil blijven verbeteren, willen we de komende jaren ook investeren in monitoring van onze werkwijze. We werken aan projectcommunicatie op een wijze die bijdraagt aan het 'prikkelen' van participatie en het intern daarover leerervaringen delen.

Om een toekomstbestendige gemeente te zijn is het o.a. nodig de kracht van Beesel uit te stralen. Dit doen we door in de komende jaren het Merk Beesel duidelijker neer te zetten. Als gemeentelijke organisatie, als gemeenschap en als gebied. We leveren hiertoe een marketingvisie op met daaruit voortvloeiend goede en eenduidige communicatie via al onze kanalen. City marketing vormt hier een onderdeel van. We doen een onderzoek, en het maken van een filmpje geldt als eerste uitvoeringsactie. Ook het anticiperen op de viering van 750 jaar kerkdorp Beesel past hierbij.

Overige uitvoering vereist dat de kosten voor PR & voorlichting structureel stijgen met € 20.000 per jaar. Ook de gestegen marktprijzen zitten hierin verwerkt.

Voor deze inzet rond (overheids)participatie en Merk Beesel hebben we aanvullend incidenteel € 60.000 geraamd in 2020 en € 30.000 in 2021.

Besparing o.b.v. project basis op orde (voordeel 2020 € 40.000 2021 € 80.000 vanaf 2022 € 120.000)

In 2019 hebben we geïnvesteerd in het project basis op orde. We verwachten de komende jaren een besparingen te realiseren. Deze lopen op naar € 120.000 in 2022.

Besparing informatiebeheer (voordeel 2022 e.v. € 25.000)

Op het gebied van informatiebeheer (DIV) voeren we in 2020 en 2021 efficiency verbeteringen door. Dit geeft vanaf 2022 een besparing van € 25.000 jaarlijks.

Stelpost indexering uit begroting 2019 (voordeel 2020 € 50.000, 2021 € 100.000 en vanaf 2022 € 150.000)
In de begroting 2019 hebben we deze stelpost opgenomen. Dit was additioneel op de reeds bestaande realistische indexering in de gemeentelijke begroting (voor bijvoorbeeld salarissen, sociaal domein). De stelpost van € 50.000 in 2020 oplopend tot € 150.000 in 2022 e.v. was de tegenhanger van de forse indexering dit het Rijk in de meicirculaire 2018 van het Gemeentefonds heeft toegepast voor de voorspelling van 2020 e.v.. Het Rijk heeft de indexvoorspellingen voor 2020 e.v. naar beneden bijgesteld. Dit betekent dat Beesel minder inkomsten uit het gemeentefonds ontvangt (zie ook onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen).
In deze begroting laten we de additionele stelpost uit begroting 2019 voor indexeringen vervallen. We handhaven de gebruikelijke indexeringen zoals 2% jaarlijks op salarissen en sociaal domein.

Personele knelpunten (nadeel € 128.000)
Dit is een post voor vervanging bij ziekte of andere persoonlijke omstandigheden
Beesel heeft circa 130 medewerkers. We hebben jaarlijks te maken met medewerkers die door omstandigheden geen werk kunnen verrichten, denk daarbij bijvoorbeeld aan ziekte of mantelzorg. We zoeken daarbij allereerst de oplossing in overname van werkzaamheden door collega's of in (her)prioriteren van de werkzaamheden. Ondanks deze maatregelen ontkomen we niet aan tijdelijke inhuur, en dus aan extra lasten. Elke vervanging op zich is incidenteel en onvoorzienbaar, maar door de jaren heen kunnen we alle vervangingen gezamenlijk als structureel beschouwen. Met andere woorden: op een personeelsbestand van 130 medewerkers moeten we altijd rekening houden met een budget voor vervanging. In de begroting 2019 hebben we beperkte ruimte (€ 32.000) voor vervanging wegens ziekte of andere persoonlijke omstandigheden. Indien we moeten vervangen, geeft dit direct een overschrijding op de begroting. Of we vervangen niet of te laat, waardoor ambities minder gerealiseerd worden en/of wettelijke taken niet of later uitgevoerd worden.
Bij een loonsom van circa € 8 miljoen en een ziekteverzuim van 4%, waarbij we in 50% van de gevallen vervangen, past een budget voor vervanging van € 160.000. Een post opnemen voor vervanging van ziekte of andere persoonlijke omstandigheden zoals mantelzorg past bij realistisch begroten.

Salarissen, autonome stijging (nadeel € 109.000)
Voor 2020 ramen we € 109.000 meer aan salariskosten i.v.m. autonome stijging. Denk hierbij m.n. aan bevordering functieschalen of periodieke verhogingen en kleinere uitbreiding van formatie.

Inkoper en controller
Als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving (o.a. In Control Statement), maar ook naar aanleiding van de door de raad vastgestelde duurzaamheidsvisie en "basis op orde" is er behoefte aan uitbreiding van formatie.

Inkoper (nadeel 2020 t/m 2022 € 40.000, neutraal uit investeringsreserve)
We nemen in de begroting 0,5 FTE op voor een inkoper in 2020 t/m 2022. Zoals in programma 3 beschreven zal deze functionaris het proces trekken om te komen tot een circulaire inkoopstrategie. Om tot verdere professionalisering van het inkoopproces te komen zal deze medewerker ook een rol krijgen in het nieuwe werkproces voor inkoop in het zaaksysteem. Voor budgethouders zal de functionaris tevens dienen als vraagbaak. Na afloop van de projectperiode beoordelen we op welke manier we deze werkzaamheden integreren in de bedrijfsvoering.

Controller (nadeel 2020 € 64.000 en vanaf 2021 € 85.000)
We ramen 32 uur de functie van Controller. Deze functionaris valt rechtstreeks onder de gemeentesecretaris en ondersteunt en adviseert het MT bij financiële, bedrijfskundige en strategische vraagstukken. Een controller werkt niet aan maar mét cijfers en bewaakt risico's en beheersmaatregelen. Deze taken zijn met name van belang in het kader van de rechtmatigheidsverklaring die het College moet afgeven (In Control Statement in 2021). Hoewel de wet- en regeling op dit punt nog niet definitief is roepen VNG en het ministerie BZK gemeenten nadrukkelijk op om niet te wachten tot 2021 maar nu al stappen te ondernemen richting de rechtmatigheidsverantwoording. Het per 1-1-2021 verkrijgen van een 'In Control Statement' vereist immers dat in 2020 op verantwoorde wijze gewerkt is.

Maatschappelijke verantwoord leren en werken Gemeente in gemeenschap (nadeel 2020 t/m 2022 € 28.000, neutraal uit reserve transformatie Jeugd, WMO en Participatiewet)
We willen extra mogelijkheden creëren en mensen kansen bieden werkervaring op te doen of stage te lopen bij de gemeente. Op deze manier bieden we meer mogelijkheden voor mensen (uit de regio) om ervaring op te doen en een basis te leggen voor betaalde arbeid.

Het heeft diverse voordelen als we deze doelstellingen nastreven:
- Kandidaten uit de kwetsbare doelgroepen (b.v. uitkeringsgerechtigden, jongeren) kunnen op een leerwerkplek werkervaring en arbeidsritme opdoen.
- We kunnen zelf (jonge) medewerkers opleiden in schaarse vakgebieden als specialist of generalist. Hiermee maken we gemeente Beesel minder kwetsbaar ten aanzien van de toekomstige arbeidsmarkt.
- Onze ervaren medewerkers geven hun kennis en expertise door aan de kandidaten, maar leren er tegelijkertijd zelf ook van. Kennis gaat hierdoor niet verloren en blijft groeien.
- Opvolging (pensionering) van de vele eenmansposities kan gedurende een overgangsperiode geborgd worden.
- Nieuwe mensen kunnen door hun kijk op werken inzicht geven in onze werkprocessen en verbeteringen aandragen. Dit draagt bij aan efficiënter werken.
- Het heeft een positief effect op ons werkgeversimago.

We realiseren onze doelstelling op de volgende manieren:
- 'Dakpanconstructie'; nieuwe medewerkers laten overlappen (inwerkperiode) met een medewerker die gebruik maakt van het generatiepact ofwel met (vervroegd) pensioen gaat.
- Stageplaatsen
- Werkervaringsplaatsen: mensen die vanuit andere organisaties moeten re-integreren kunnen tijdelijk werkzaamheden doen of jongeren kansen bieden om ervaring op te doen.
- Leerwerkplaats: Kandidaten uit doelgroepen (wajong, bijstand) in dienst nemen (bovenformatief).
- Deelnemen aan c.q. ervaring opdoen in de regio of op provinciaal niveau aan te sluiten op initiatieven die worden ontwikkeld op dit vlak.

Om al deze initiatieven voldoende begeleiding te bieden willen we extra ruimte creëren voor coaching, begeleiding en mentorschap. We ramen hiervoor € 28.000 (halve formatieruimte).

Krediet aanschaf snellader gemeenteloods (krediet € 25.000)
Onze elektrische voertuigen hebben een actieradius van 200 km per dag. Dit is alleen bij gunstige omstandigheden dus niet in de winterperiode en niet bij gebruik van airco e.d.. Met de aankoop van een snellader kunnen we in de middagpauze voertuigen in 20 minuten voor 80% opladen. De kosten bedragen € 25.000 en schrijven we af in 15 jaar.

Stelpost kapitaallasten vervanging vervoermiddelen
In de begroting nemen we jaarlijks een stelpost op voor de dekking van de kapitaallasten van de vervanging van onze vervoermiddelen. Bij de vervanging gaan we in principe uit van de afspraken die we gemaakt hebben over de economische levensduur. Echter we beoordelen ook jaarlijks of het verantwoord is om vervoermiddelen nog iets langer te gebruiken en de vervanging dus uit te stellen. Mede door het uitstellen van een aantal vervangingen gaan we op basis van de huidige inschatting in 2022 een erg groot aantal vervoermiddelen vervangen.Voor vervanging nemen we de volgende stelposten voor de kapitaallasten:

2021	€ 3.000
2022	€ 11.000
2023	€ 116.000

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen:

Bedragen x € 1.000

Investering	Nut	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Dekking
Vervanging materieel onderhoudsdienst	E1	50	80	903	201	kap.last expl.
Aanpassingen gemeentehuis	E1	547				kap.last.expl.

E1: Economisch nut
E2: Economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
M: Maatschappelijk nut

Kaderstellende discussie
Bij de begrotingsbehandeling stelt de raad vast welke investeringen zij kaderstellend wenst te bespreken. Van deze investeringen stelt de raad het krediet vast na de kaderstellende bespreking. Van de overige investeringen stelt de raad het krediet vast tegelijk met de vaststelling van de begroting.
Onderstaand geven wij een overzicht van de investeringen uit de jaarschijf 2020 uit dit programma. We geven aan of we de investeringen dekken uit de exploitatie of uit de investeringsreserve. Verder doen we een voorstel om de betreffende investering tijdens de begroting vast te stellen dan wel eerst een kaderstellende raadsbijeenkomst te hebben.

Vervanging materieel onderhoudsdienst € 50.000 (kapitaallasten t.l.v. exploitatie)
Vervanging vindt plaats conform meerjaren vervangingsplan. We stellen voor deze investering nu goed te keuren zonder kaderstellende discussie.

Aanpassingen gemeentehuis € 547.000 (kapitaallasten t.l.v. explotatie)
De aanpassingen hebben betrekking op het gebied van het binnenklimaat, de beveiliging en de verlichting. Deze aspecten zijn sterk gericht op de bedrijfsvoering. We stellen voor deze investering nu goed te keuren zonder kaderstellende discussie.

Voor de beleidsindicatoren van dit programma verwijzen we naar de bijlage.

Vennootschapsbelasting

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Vennootschapsbelasting	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten						
Vennootschapsbelasting	0	5	0	0	0	0
Totaal Lasten	**0**	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**
Baten						
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Geraamd resultaat	**0**	**-5**	**0**	**0**	**0**	**0**

Verloop begrotingssaldo VPB:

Saldo t/m 1e berap 2019*	-5	-5	-5	-5
Mutaties begroting 2020**	5	5	5	5
Geraamd resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**

*Reeds door de Raad vastgesteld
**Mutaties toegelicht in deze begroting

Bedrag voor onvoorzien

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Bedrag voor onvoorzien	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten						
Onvoorzien	0	-519	100	100	100	100
Totaal Lasten	**0**	**-519**	**100**	**100**	**100**	**100**
Baten						
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Geraamd resultaat	**0**	**519**	**-100**	**-100**	**-100**	**-100**

Verloop begrotingssaldo Onvoorzien:

Saldo t/m 1e berap 2019*	-92	-74	-110	-110
Mutaties begroting 2020**	-8	-26	10	10
Geraamd resultaat	**-100**	**-100**	**-100**	**-100**

*Reeds door de Raad vastgesteld
**Mutaties toegelicht in deze begroting

Post onvoorzien
Vanaf de begroting 2017 hebben we geen post onvoorzien geraamd. Dit was onderdeel van het risicovoller begroten om zo een rekeningsaldo te voorkomen. De onvoorziene lasten hebben we gedekt uit meevallers in de loop van het boekjaar. Op basis van het rekeningsaldo 2018 en het begrotingssaldo na de 1e bestuursrapportage 2019 achten we het verstandig om een post onvoorzien op te nemen.
De hoogte van de post onvoorzien hebben we vastgesteld op € 100.000. Dit bedrag is onvoldoende om financiële tegenvallers op de grotere budgetten op te vangen, daarvoor hebben we onze reserves. De post onvoorzien van € 100.000 geeft de gemeente de financiële ruimte om m.n. in te springen op kansen die zich in de loop van het boekjaar voordoen.

Mutaties Reserves

Bedragen x €1.000

Mutaties reserves	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten						
samenkracht	6.207	0	90	0	90	0
veilige en dienstverlenende gemeente	577	2.556	117	114	112	110
overhead	0	0	300	0	0	0
beleven	0	0	0	0	0	0
fijn wonen en bedrijvig	87	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	**6.871**	**2.556**	**507**	**114**	**202**	**110**
Baten						
samenkracht	6.542	549	408	345	232	186
veilige en dienstverlenende gemeente	647	2.810	233	156	159	162
overhead	134	1.019	880	392	298	128
beleven	182	260	215	20	6	6
fijn wonen en bedrijvig	232	501	542	117	64	29
Totaal Baten	**7.737**	**5.139**	**2.279**	**1.030**	**760**	**511**
Geraamd resultaat	**866**	**2.583**	**1.772**	**916**	**559**	**402**

Verloop begrotingssaldo Mutatie reserves:

Saldo t/m 1e berap 2019*	870	508	122	69
Mutaties begroting 2020**	902	408	437	333
Geraamd resultaat	**1.772**	**916**	**559**	**402**

*Reeds door de Raad vastgesteld
**Mutaties toegelicht in deze begroting

Sterk team Beesel
In de paragraaf Bedrijfsvoering beschrijven we de noodzaak om te investeren in een kwantitatief en kwalitatief sterk team Beesel. Voor een dergelijke bezetting gelden als belangrijke termen ‘vinden, boeien en binden’: altijd op zoek naar nieuwe talenten, maar ook het kunnen leveren van maatwerk om huidige toppers te blijven boeien en aan ons te binden. Onze insteek is met een sterk team Beesel alle werkzaamheden met kwaliteit uit te blijven voeren en zo als gemeente onze toekomstbestendigheid verder te vergroten.
We stellen voor om eenmalig € 300.000 van de investeringsreserve naar de reserve organisatie over te hevelen. Over de inzet van deze middelen rapporteren we in de bestuursrapportages.

Financiële positie

Begrotingsuitkomsten
De nu voorliggende begroting is voor 2020 tot en met 2023 sluitend.

2020	€	0
2021	€	0
2022	€	70.000
2023	€	148.000

Uitgangspunten begroting
De (meerjaren)begroting is tot stand gekomen rekening houdend met de volgende uitgangspunten:

- Voor de salarissen hebben we de actuele CAO-afspraken verwerkt, meerjarig houden we rekening met een structurele stijging van 2% jaarlijks;
- Voor de prijsindex hanteren we het uitgangspunt : 0% index, tenzij goede argumenten ten grondslag liggen aan een budgetverhoging als gevolg van prijsindex of een inhoudelijke wijziging van beleid.
- Voor de loon-, prijs- en volume-index binnen het Sociaal Domein ramen we jaarlijks 2% indexering;
- De meerjarenraming gemeentefonds uit de septembercirculaire 2019;
- Uitvoering van de meerjarige onderhouds- en investeringsplannen (o.a. wegen, verlichting, riolering, automatisering, gemeentelijke gebouwen, materieel brandweer, gemeentewerken, etc.);
- De (meerjarenbegroting) van alle gemeenschappelijke regelingen, waaronder de Veiligheidsregio Limburg-Noord, de Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid en de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling;
- 100% kostendekking afval en riolering.

Onvoorzien
In begroting hebben we een structurele post onvoorzien van jaarlijks € 100.000 opgenomen.
Daarnaast hebben we jaarlijks nog een bedrag van € 160.000 opgenomen voor personele knelpunten.

Overzicht van incidentele baten en lasten
Een aantal baten en lasten hebben geen structureel karakter. Hieronder geven we deze baten en lasten (B/L) per programma weer. Dit overzicht is exclusief investeringen.

Bedragen x € 1.000

Progr.	Omschrijving	B/L	2020	2021	2022	2023	Dekking / Storting
1	Actieprogr. vrijetijdseconomie regio Noord	L	35	0	0	0	Investeringsreserve
1	Beeldmateriaal thema de Draak	L	10	0	0	0	Investeringsreserve
1	Projecten Beeselse R&T ondernemers	L	50	0	0	0	Investeringsreserve
1	Long Course Weekend, host city fee	L	80	0	0	0	Investeringsreserve
1	Diverse kleinere bedragen (< € 25.000)	L	34	14	0	0	Investeringsreserve
Totaal 1			**209**	**14**	**0**	**0**	
2	Project back office uitbreiding WIZ	L	44	44	44	0	Investeringsreserve
2	Project team Welzijn	L	35	35	0	0	Investeringsreserve
2	Project kwaliteitsimpuls Welzijn/WIZ	L	78	78	0	0	Investeringsreserve
2	Transformatiekosten Jeugdzorg	L	40	0	0	0	Res transformatie SD
2	Diverse kleinere bedragen (< € 25.000)	L	20	3	3	0	Res transformatie SD
Totaal 2			**217**	**160**	**47**	**0**	
3	Project energie (energielandschap	L	25	0	0	0	Duurzaamheidsbudget I-res
3	Project energie (Zon op bedrijfsdak)	L	30	0	0	0	Duurzaamheidsbudget I-res
3	Project energie (Zon op bedrijfsdak)	L	0	30	15	0	Exploitatie
3	Project energie (Verduurzaming part. woningen)	L	25	0	0	0	Duurzaamheidsbudget I-res
3	Project energie (Verduurzaming part. woningen)	L	0	25	25	0	Exploitatie
3	Project energie (Uitvoering pilot wijkaanpak warmte)	L	0	0	50	0	Duurzaamheidsbudget I-res
3	Project energie (Warmtevisie en uitwerking wijkaanpak)	L	0	25	0	0	Duurzaamheidsbudget I-res
3	Project energie (Verkenning warmte)	L	25	0	0	0	Duurzaamheidsbudget I-res
3	Diverse kleinere bedragen (< € 25.000)	L	33	0	10	0	Duurzaamheidsbudget I-res
3	Inhuur ondersteuning duurzaamheid	L	59	0	0	0	Investeringsreserve
3	Ad hoc infrastructurele maatregelen	L	30	0	0	0	Investeringsreserve
3	Bijdrage gezamelijke VTH applicatie	L	109	0	0	0	Investeringsreserve
3	Project Ruimtelijke ordening Omgevingsweg	L	78	78	0	0	Investeringsreserve
3	Opstellen bedrijventerreinenvisie	L	30	0	0	0	Investeringsreserve
3	Boomveiligheidscontrole	L	25	0	0	25	Investeringsreserve
3	Vacature VTH	L	60	0	0	0	Investeringsreserve
3	Diverse kleinere bedragen (< € 25.000)	L	20	10	0	0	Investeringsreserve
Totaal 3			**549**	**168**	**100**	**25**	
4	Diverse kleinere bedragen (< € 25.000)	L	14	0	0	0	Investeringsreserve
Totaal 4			**14**	**0**	**0**	**0**	
Overhead	Project digitale communicatie	L	60	30	0	0	Investeringsreserve
Overhead	Project (Overheids)participatie en Merk Beesel	L	60	30	0	0	Investeringsreserve
Overhead	Project Baseline Informatie Beveiliging Overheid (BIO)	L	80	50	50	0	Investeringsreserve
Overhead	Tijd. Formatie uitbreiding communicatie	L	39	0	0	0	Investeringsreserve
Overhead	Medw. P&O (bovenformatief)	L	46	46	46	0	Investeringsreserve
Overhead	Project Inkoper	L	40	40	40	0	Investeringsreserve
Overhead	Projecten Automatisering	L	55	22	0	0	Investeringsreserve
Overhead	Maatschappelijk verantwoord leren en werken	L	28	28	28	0	Res transformatie SD
Overhead	Diverse kleinere bedragen (< € 25.000)	L	87	18	7	0	Investeringsreserve
Totaal overhead			**495**	**264**	**171**	**0**	
	Totaal incidentele lasten		**1.483**	**606**	**318**	**25**	

Totaal incid. lasten die we dekken uit reserves	1.483	551	278	25
Totaal incid. lasten opgenomen in exploitatie	0	55	40	0
	1.483	606	318	25

Een nadere toelichting op de bovenstaande incidentele baten en lasten en de dekking van de incidentele lasten uit de reserves hebben we opgenomen in de betreffende programma's onder het kopje "Wat gaan we er voor doen?".

Structureel begrotingssaldo

Bedragen x€ 1.000

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Saldo baten en lasten (voor mutaties reserves)	-1.771	-916	-488	-254
Mutaties Reserves	1.771	916	557	401
Begrotingssaldo na bestemming	0	0	70	148
Waarvan incidentele baten en lasten	1.483	606	318	25
Incidentele dekking uit reserves	-1.483	-551	-278	-25
Structureel begrotingssaldo	0	55	110	148

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves
In onderstaande tabel geven we een overzicht van alle structurele toevoegingen aan en onttrekkingen (T/O) uit de reserves.

Bedragen x€ 1.000

Progr.	Omschrijving	T / O	2020	2021	2022	2023
1	Dekking kapitaallasten Solberg	O	6	6	6	6
Totaal programma 1			**6**	**6**	**6**	**6**
2	Dekking kapitaallasten dagopvang 't Spick	O	1	1	1	1
2	Dekking kapitaallasten uitbreiding bs Offenbeek	O	21	21	21	21
2	Dekking kapitaallasten noodlokalen basisschool Beesel	O	10	10	10	10
2	Dekking kapitaallasten uitbreiding basisschool Beesel	O	6	0	0	0
2	Dekking kapitaallasten Oppe Brick BC Broekhin	O	154	154	154	154
Totaal programma 2			**192**	**186**	**186**	**186**
3	Dekking kapitaallasten overkapping begraafplaats	O	2	2	2	2
Totaal programma 3			**2**	**2**	**2**	**2**
4	Dekking kapitaallasten herinr. Raadhuisplein	O	16	16	16	16
4	Dekking kapitaallasten vervanging openbare verlichting	O	19	25	31	37
4	Dekking kapitaallasten Verkeersmaatregelen	O	1	1	1	1
Totaal programma 4			**36**	**42**	**47**	**54**
6	Dekking kapitaallasten uitbreiding gemeentehuis	O	14	0	0	0
6	Dekking kapitaallasten verbouwing gemeentehuis	O	103	103	103	103
6	Dekking kapitaallasten meubilair gemeentehuis	O	20	20	20	20
6	Dekking kapitaallasten discussie installatie	O	2	2	2	2
6	Dekking kapitaallasten zonnepanelen 2014	O	3	3	3	3
Totaal Overhead			**142**	**128**	**128**	**128**
	Totaal		**377**	**363**	**369**	**375**

Conclusie financiële positie

De belangrijkste aspecten voor het beoordelen van de financiële positie van de gemeente zijn reservepositie, ruimte belastingpakket, belastingdruk en meerjarenperspectief. Daarnaast speelt een aantal specifieke, gemeentegebonden kenmerken een rol, zoals fysieke en sociale structuur, afschrijvingsbeleid en grondexploitatie.

We beoordelen de gemeente Beesel op de diverse aspecten als volgt:

Reservepositie
Jaarlijks evalueren we de gemeentelijke reserves en voorzieningen. We kijken of de bestaande reserves en voorzieningen nog voldoen aan het BBV, of we ze kunnen samenvoegen of opheffen en of we nieuwe reserves of voorzieningen moeten vormen. Ook bekijken we of de hoogte van de reserves en voorzieningen toereikend is voor het doel waarvoor de reserve c.q. voorziening is gevormd.

We dekken incidentele lasten met incidentele middelen. Hierdoor ontlasten we onze meerjarenbegroting.

Stand reserves en voorzieningen
De (meerjaren) stand van de reserves en voorzieningen is opgenomen in paragraaf A, Weerstandsvermogen en risicomanagement.

Ruimte belastingpakket
Uit de paragraaf Weerstandsvermogen en Lokale heffingen blijkt dat er ruimte zit bij de belastingdruk als geheel, zeker als we als bovengrens het Limburgse gemiddelde nemen.
Het rioolrecht en de reinigingsrechten zijn 100% kostendekkend.
Voor de cijfers verwijzen we naar de paragraaf Lokale Heffingen.

Belastingdruk
De belastingdruk voor een gemiddeld gezin stijgt in 2020 met 6,63% ten opzichte van 2019. We houden de voorzieningen voor de burger zoveel mogelijk op peil.
De belastingdruk in de gemeente Beesel ligt onder het gemiddelde van de Limburgse gemeenten.
Voor de toelichting op de cijfers verwijzen we naar de paragraaf Lokale Heffingen.

Paragrafen

A Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Deze paragraaf bevat een uitwerking van de uitgangspuntennota paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Voor een toelichting op de gehanteerde methodieken in deze paragraaf verwijzen we naar de kadernota “Weerstandsvermogen”.

1. Risico's

Voor 2020 e.v. voorzien we een aantal (mogelijk) risicovolle ontwikkelingen. In deze paragraaf gaan we in op de volgende onderwerpen:

- 1.1 Sociaal domein
- 1.2 Claims / Verzekeringen
- 1.3 Drakenrijk
- 1.4 APPA-fonds
- 1.5 ICT
- 1.6 Gemeenschappelijke regelingen
- 1.7 Grondexploitatie
- 1.8 Dreigend faillissement van verbonden partijen
- 1.9 Dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan
- 1.10 Tegenvallende realisatie op begrote subsidieverwachtingen.

1.1 Sociaal domein (programma 2)

<u>Algemeen</u>
De uitvoering van Jeugdzorg, WMO en de Participatiewet brengt risico’s met zich mee omdat het hier om open eind regelingen gaat. Voor alle drie de taken zien wij onder andere de volgende risico’s:

- De transformatie naar een nieuw stelsel, bewustzijn van verantwoordelijkheden die bij deze veranderingen horen en het realiseren van collectieve voorzieningen kost tijd en capaciteit.
- Het Rijk heeft bezuinigingen ingeboekt, terwijl de gemeente de taken wel moet uitvoeren.
- Rekbaarheid van wat een gemeenschap nog als mantelzorger of vrijwilliger aan kan.
- Derde partijen (huisartsen, specialisten) mogen autonoom zorg toekennen die gemeente, zonder daar invloed op te hebben, moet betalen.

Beesel heeft het uitgangspunt dat we mensen niet uit sluiten van zorg en de wettelijke taak en opdracht behorende bij deze wetten serieus nemen en iedere vraag om hulp die past binnen de kaders van het beleid en wet en regelgeving toekennen. Dit betekent ook dat kosten boven het geraamde budget uit kunnen groeien. Hiervoor hebben we een reserve “Open einde regelingen Sociaal Domein”.

Daarnaast blijven we continu bezig met projecten en initiatieven met burgers en netwerkpartners om de transformatie verder door te voeren en meer collectieve voorzieningen te realiseren. De (incidentele) kosten van deze projecten en initiatieven dekken we uit de reserve “Transformatie WMO, Jeugd en Participatiewet” waardoor we de reguliere budgetten niet extra hoeven te belasten.

<u>WMO</u>
Voor 2020 verwachten we, als gevolg van de keuze om de lasten reëel te ramen, geen grote risico’s. Een onzekere factor blijft de ontwikkelingen van de cao lonen en de vraag of we daarvoor gecompenseerd worden. Hetgeen we nu weten hebben we meegenomen in de ramingen.
De maximale financiële gevolgen schatten we in op € 100.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 50.000.
Tekorten kunnen we dekken uit de reserve "Open einde regelingen Sociaal Domein".

<u>Sociale uitkeringen (WWB) en Participatiewet</u>
Voor de prognose van het aantal uitkeringsgerechtigden gaan wij uit van de cijfers van het UWV, CBS de ontwikkeling van ons eigen klantenbestand en de informatie van het werkgeversservicepunt. We zien dat onze uitkeringsbestand de laatste jaren tegen de landelijke ontwikkelingen in daalt. Dit komt doordat we strak en consequent handhaven en omdat we veel energie in de toeleiding naar werk

stoppen. De verwachting van het Werkgeverservicepunt is dat het aantal banen voor laaggeschoolde arbeid in de regio Venlo de komende jaren stijgt. Juist onze doelgroep maakt aanspraak op deze banen. Voor 2020 en de daarop volgende jaren nemen wie aan dat het volume van het aantal uitkeringen gelijk blijft aan 2019. We beseffen dat deze aanname geen absolute wetenschap is maar vinden deze prognose wel passen bij het uitgangspunt risicovoller en realistisch begroten. We schatten de maximale financiële gevolgen in op € 200.000. Het risico voor het weerstandsvermogen schatten we op € 100.000.

WSW / Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid (WAA)
Het aantal bij WAA werkzame WSWers neemt verder af als gevolg van uitstroom en het feit dat er sinds 2015 geen nieuwe instroom meer plaatsvindt. De (interne) afdelingen van WAA zijn vervreemd of verkocht. Wat resteert, is het sociaal duurzaam detacheringsbedrijf. Zij voert de WSW uit voor de groep met een hoge loonwaarde. Daarnaast blijft de WAA de formele werkgeverstaken uitvoeren voor alle WSWers.

We hebben de ramingen in onze begroting 2020-2023 gebaseerd op de begroting 2020-2023 van de WAA. Gelet op de resultaten uit het verleden blijft overschrijding een reëel risico. Door de ingezette ontwikkelingen en het feit dat wij nu zelf verantwoordelijk zijn voor de doelgroep met een lage loonwaarde verwachten we wel dat het risico minder groot zal zijn. We schatten het maximum risico op € 100.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen van 2020 op € 50.000.

Jeugdzorg
Vanaf 2015 zijn we financieel verantwoordelijk voor vrijwel alle taken die met Jeugdzorg te maken hebben. Een van de grootste risico's is het feit dat wij niet de enige verwijzers zijn. We hebben geen invloed op bepaalde vormen van specialistische hulp die heel erg duur zijn maar die we als gevolg van een rechterlijke machtiging wel moeten uitvoeren (bijvoorbeeld gesloten jeugdzorg met verblijf-behandeling in residentiële instellingen). Ook kunnen huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten en gecertificeerde instellingen doorverwijzen naar jeugdzorg trajecten.

Kosten dure verblijfsvormen
De afgelopen jaren hebben we voor verschillende jeugdigen duurdere verblijfsvormen ingezet. Omdat de problematiek bij deze jeugdigen veelal vrij complex is, worden naast verblijf zeer specialistische behandeltrajecten ingezet. Ook in 2020 zullen we nog jeugdigen in deze dure trajecten hebben of plaatsen.

Voor 2020 hebben we de kosten voor jeugdzorg zo reëel mogelijk geraamd. Het aantal jeugdigen in dure trajecten blijft echter lastig te voorspellen. De maximale financiële gevolgen schatten we op basis van de historische cijfers in op € 500.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 450.000. Tekorten kunnen we dekken uit de reserve "Open einde regelingen Sociaal Domein".

Leerlingenvervoer
De verordening leerlingenvervoer regelt het vervoer van leerlingen tussen hun woonadres in de gemeente Beesel en een (speciale) school buiten de gemeente. Deze verordening regelt ook het vervoer van leerlingen met een (fysieke) handicap die het reguliere onderwijs bezoeken. Als gevolg van deze verordening regelt en betaalt de gemeente het vervoer van deze leerlingen. Leerlingenvervoer is een open eindregeling met een wettelijke verplichting. Op basis van huidige leerlingenprognoses en beschikbare gegevens over leerlingen die gebruik maken van deze voorziening verwachten dat het aantal leerlingen dat in 2020 gebruik maakt van het leerlingenvervoer stabiel blijft. Met ingang van het schooljaar 2019-2020 voeren we het leerlingenvervoer weer in eigen beheer uit. Hierdoor verwachten we meer grip te hebben op de uitgaven.

De maximale financiële gevolgen schatten wij in op € 30.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen in 2020 op € 15.000.

In onderstaande tabel geven we een overzicht van genoemde risico's in het sociaal domein.

Risicoscore = inschaling waarschijnlijkheid x inschaling impact gevolg

bedragen x € 1.000

Open einde regelingen sociaal domein	Maximaal risico	Klasse		Risico score	Risico 2020
		Waarschijn-lijkheid	Impact		
WMO	€ 100	2	2	4	€ 50
WWB /Participatiewet	€ 200	2	2	4	€ 100
WSW / WAA	€ 100	2	2	4	€ 50
Jeugdzorg	€ 500	3	3	9	€ 450
Leerlingenvervoer	€ 30	2	1	2	€ 15
Totaal	**€ 930**				**€ 665**

Het totale risico in het sociaal domein schatten we voor 2020 in op € 665.000.
We hebben een reserve "Open einde regelingen Sociaal Domein". Deze reserve zetten we in als buffer voor onvoorziene budgettaire risico's van de diverse open einde regelingen binnen het sociaal domein (WWB, IOAZ, IOAW, Bbz starters en niet-starters, langdurigheidstoeslag, re-integratieactiviteiten, bijzondere bijstand, WMO, jeugdzorg, exploitatietekorten WAA en leerlingenvervoer). Het minimumbedrag in deze reserve wordt bepaald op 12,5 % van het budget van de lasten van de open einde regelingen. Het maximum bedrag in deze reserve is vastgesteld op € 500.000 boven het minimumbedrag. Per 31 december 2019 zit er naar verwachting een bedrag van € 1.354.000 in deze reserve. Dit bedrag hebben we berekend op basis van de geraamde lasten 2020 van de open einde regelingen in het sociaal domein.

Het bedrag in de reserve "Open einde regelingen Sociaal Domein" is groter dan het ingeschatte risico. In de berekening van het weerstandsvermogen voor 2020 nemen we daarom geen bedrag mee voor de open einde risico's in het sociaal domein. Vanaf 2021 lopen we mogelijk wel een risico omdat het bedrag in de reserve dan misschien niet meer toereikend is om budgettaire risico's op te vangen.

1.2 Claims/ Verzekeringen (overhead)

a: Onderverzekering
Het voornaamste risico bij verzekeringen is het risico op onderverzekering. Voor de brandverzekering voorkomen we dit door elke drie jaar de inventaris te laten taxeren en de gebouwen elke zes jaar. In de tussenliggende jaren indexeren we de waarde van inventaris en gebouwen. De meeste verzekeringen betalen niet de werkelijke schade uit, maar een vooraf bepaald maximum. We lopen daardoor een risico op onderverzekering.
We schatten het maximum risico op € 1.000.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 100.000.

b: Natuurrampen
We kunnen ons niet verzekeren voor natuurrampen zoals een overstroming van de Maas. Als er een natuurramp plaats vindt dan draagt de gemeente in principe alle kosten tenzij het Rijk middelen ter beschikking stelt.
We schatten het maximum risico op € 1.000.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 100.000.

1.3 Drakenrijk (programma 3)

We hebben met de ontgronder van Drakenrijk afgesproken dat de Gemeente vanaf 2011 gedurende 14 jaar, jaarlijks € 139.000 van de ontgronder ontvangt. Dit hebben we vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst. De nakoming kunnen wij niet bij de rechter afdwingen (natuurlijke verbintenis tot betaling).Toch loopt de gemeente er slechts een klein risico mee. De imagoschade voor de ontgronder is namelijk groot bij niet-nakoming.

Vanaf 2019 gaat het nog om maximaal 6 termijnen. Het maximale financiële risico bedraagt € 694.000, nl. 5 jaartermijnen. Gelet op het klein risico schatten we het risico bedrag op 1 termijn (€ 139.000). Dit bedrag nemen we op bij de berekening van het weerstandsvermogen.

1.4 APPA-fonds (programma 4)

We gebruiken voor 2019 een rekenrente van 1,58% voor de berekening van de pensioenvoorziening voor wethouders. Bij een verplichte overdracht van de wethouderspensioenen aan een pensioenfonds tegen een lagere rekenrente dan 1,58% hebben we niet voldoende middelen in onze voorziening. We schatten het maximale risico op € 300.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen van 2020 op € 100.000.

1.5 ICT (Overhead)

We onderkennen de volgende risico's:

- Projecten van hogere overheden zorgen voor overbelasting en kennen een gebrekkige samenhang.
- De samenhang van systemen, de koppelingen tussen die systemen en de afhankelijkheid van leveranciers zijn voor ons een punt van zorg.
- Hackers kunnen een risico's vormen voor onze systemen. We hebben passende maatregelen genomen om de veiligheid te borgen. Echter risico's kunnen we niet uitsluiten.

We schatten het maximum risico op € 300.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 50.000.

1.6 Gemeenschappelijke regelingen (div. programma's)

Als deelnemende gemeente aan een Gemeenschappelijke regeling (GR) zijn we verplicht om zorg te dragen dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Het algemeen bestuur van een GR kan geldleningen of rekening courant overeenkomsten aangaan in verband met de uitvoering van haar taken. Ook kan het algemeen bestuur van een GR besluiten garant te staan voor de door derden aangegane kredietfaciliteiten. Wij als deelnemende gemeente kunnen aangesproken worden inzake het terugbetalen van deze verplichtingen (de balansrisico's van een GR). We wijzen erop dat we onder punt 1.2 het risico op het gebied van de *exploitatie* van de WAA hebben opgenomen. Dit punt betreft het *balansrisico* van de GR's.

<u>WAA</u>
In de overeenkomst met de WAA staat dat gemeenten gezamenlijk garant staan voor de juiste betaling van rente en aflossing in verhouding tot het aantal inwoners van deze gemeenten per 1 januari van het jaar van sluiting van de lening of het aangaan van de rekening-courant overeenkomst. Concreet betekent dit dat we voor ca. 10% van een schuld aangesproken kunnen worden. WAA heeft ultimo 2018 € 3,4 mln. aan geldleningen op de balans staan. In het meest ongunstige scenario worden we voor € 340.000 aangesproken.

<u>MGR SDLN</u>
De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg Noord (MGR SDLN) heeft geen eigen reserves om risico's af te dekken. De begroting bevat wel een post onvoorzien om financiële tegenvallers te compenseren. Het algemeen bestuur beslist over de benutting van deze post. Als zich grotere financiële risico's manifesteren zal aan de deelnemende gemeenten aan de module RBO naar rato een aanvullende bijdrage worden gevraagd. De MGR SDLN heeft geen (langlopende) leningen afgesloten.

<u>GR DGV Omnibuzz</u>
Per deelnemende gemeente is een bedrag gestort voor de vorming van een (weerstand)reserve om fluctuaties in de bedrijfsvoering op te vangen. Deze reserve is gebaseerd op een risico inschatting. De GR DGV Omnibuzz heeft geen (langlopende) leningen afgesloten.

GR Maasveren
In de GR Maasveren staat dat de deelnemende gemeenten bij tekorten samen verantwoordelijk zijn voor de dekking van de kosten middels een evenredige verdeling op basis van inwoneraantal. Dit komt voor Beesel overeen met ongeveer 7%. Er is momenteel geen sprake van schulden of leningen

RUD
In artikel 30 lid 4, 5 en 6 van de GR RUD LN is bepaald dat:

4. "Alvorens het rekeningresultaat te bepalen, vindt een controle plaats op de opbrengsten en kosten in het kader van de vennootschapsbelasting. Een saldo op deze activiteiten zal worden verrekend met de betreffende opdrachtgevers "
5. "Het jaarlijks saldo wordt verdeeld over de deelnemers conform de verdeelsleutels"
6. "In afwijking van het onder lid 5 bepaalde kan het Algemeen Bestuur incidenteel besluiten om saldo toe te voegen aan een nader te benoemen reserve of weerstandsvermogen"

Dit betekent dat elke deelnemer deelneemt in het risico van een negatief resultaat.
In eerste instantie beschikt de RUD LN over een post onvoorzien van € 50.000. RUD LN schat op basis van een risico-inventarisatie voor de begroting 2020 in dat het maximale risico € 77.000 is. We nemen geen balansrisico op hiervoor.

VRLN
In de overeenkomst met de Veiligheidsregio staat dat gemeenten hoofdelijk aangesproken kunnen worden. Dit betekent dat we in het meest ongunstige scenario aangesproken kunnen worden voor het saldo van de aangegane geldleningen (€ 42,5 mln. prognose ultimo 2020).

De gezamenlijke schuld van alle gemeenschappelijke regelingen samen waarvoor Beesel aansprakelijk is, is € 42,9 mln. We schatten het maximale risico op € 4,3 mln. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen van 2020 op € 500.000

1.7 Grondexploitaties (programma 3)

Schoollocatie Parklaan
De school aan de Parklaan komt aan het eind van 2019 vrij na de verhuizing naar de Greswarenfabriek. SOML draagt het economisch eigendom over aan de gemeente. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om het initiatief te nemen voor de herontwikkeling.
We hebben een tender uit laten gaan voor de ontwikkeling van de schoollocatie Parklaan. Medio oktober 2019 verwachten we van twee geselecteerde partijen de uitgewerkte plannen met een financiële paragraaf. Op voorhand is niet aan te geven of we gelet op de vigerende boekwaarde van de locatie Parklaan een risico hebben in de grondexploitatie.

Oppe Brik
Met betrekking tot de verschillende onderdelen van Oppe Brik benoemen we de risico's.

Huurwoningen.
WoonGoed 2-Duizend start met de bouw van de twee appartementencomplexen begin september 2019. Voor de resterende 6 middeldure huurwoningen in 2020 heeft WoonGoed 2-Duizend nog geen plannen ontwikkeld. We verwachten geen risico voor de grondexploitatie.

Bouw- en woonrijp maken.
Alle nog uit te voeren werkzaamheden zijn doorgerekend en bevatten geen risico voor de grondexploitatie.

Park.
Zodra de twee appartementencomplexen gerealiseerd zijn wordt de resterende groenvoorziening in het park uitgevoerd evenals de elementen als de brug over de wadi, de speelvoorziening en de free run. De uit te voeren werkzaamheden bevatten geen risico voor de grondexploitatie.

Koopwoningen.
Van de 39 koopwoningen in het project Oppe Brik zijn inmiddels 26 koopwoningen, uitgevoerd of in voorbereiding uitvoering. Voor de resterende 13 koopwoningen zijn we in overleg met de aannemer

om tot overeenstemming te komen. Vooralsnog is de omvang van het risico p.m. voor de grondexploitatie.

Woonwerkkavels.
We hebben moeten vaststellen dat de uitgifte van woonwerkkavels niet volgens verwachting is verlopen. De tien woonwerkkavels komen derhalve te vervallen en komen als totaal kaveloppervlak beschikbaar voor herontwikkeling. We hebben een tender, in combinatie met de schoollocatie Parklaan, uit laten gaan voor de herontwikkeling van deze locatie. Medio oktober 2019 verwachten we van de twee geselecteerde partijen de uitgewerkte plannen met een financiële paragraaf. Op voorhand is niet aan te geven of we gelet op de boekwaarde van de schoollocatie of de opbrengstverwachting van de woonwerkkavels een risico hebben in de grondexploitatie.

Greswarenfabriek.
De Greswarenfabriek wordt bouwkundig en installatietechnisch opgeleverd medio september 2019. De ingebruikname door het onderwijs van BC Broekhin en de huurders voor de bedrijvenschil wordt in de maand(en) erna verwacht. We hebben hierin geen risico.

1.8 Dreigend faillissement van verbonden partijen
Dit is niet aan de orde.

1.9 Dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan
Dit is niet aan de orde.

1.10 Tegenvallende realisatie op begrote subsidieverwachtingen
Dit is niet aan de orde.

In onderstaande tabel geven we een overzicht van genoemde risico's.

Risicoscore = inschaling waarschijnlijkheid x inschaling impact gevolg

Bedragen x € 1.000

Risico's		Maximaal risico €	Klasse		Risico score	Risico 2020 €
			Waarschijn-lijkheid	Impact		
a	1.2 a Claims / verzekeringen / Onderverzekering	1.000	1	4	4	100
b	1.2 b Claims / verzekeringen / Natuurrampen	1.000	1	4	4	100
c	1.3 Drakenrijk	694	1	5	5	139
d	1.4 APPA-fonds	300	1	3	3	100
e	1.5 ICT	300	2	3	6	50
f	1.6 Gemeenschappelijke regelingen	4.300	1	5	5	500
	Totaal	**7.594**				**989**

Op basis van het indelen van de risico's in bovenvermelde klassen stellen we een risicomatrix op. De risicomatrix geeft een indicatie van de potentiële impact van het risico. Hieronder geven we een risicomatrix weer die we baseren op bovenvermelde risicoklassen. Hierbij geldt bij het intekenen van een risicoscore dat hoe hoger de risicoscore, hoe hoger de prioriteit voor aanpak van het risico is.

Voor alle risico's in de rode vlakken (score 15 of hoger) geeft het college aan welk beleid we (gaan) voeren om deze risico's te beheersen in overeenstemming met de strategie van onze gemeente. Voor deze begroting zijn er geen risico's in de rode vlakken. We geven dit keer dus ook niet in een tabel weer welke gewijzigde beleidskeuzen we maken.

2. Weerstandscapaciteit

Post voor onvoorziene uitgaven
In de begroting 2020 hebben we structureel een post onvoorzien opgenomen van € 100.000.

Stille reserves
In deze periode zijn er geen wijzigingen ten opzichte van de uitgangspuntennota.

Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt voor Beesel € 230.000.
Dit bedrag specificeren we als volgt:

1. € 0 OZB; het betreft het verschil tussen onze OZB-percentages en het normpercentage-OZB voor toelating tot artikel 12 van de financiële verhoudingenwet (Fvw). Het normpercentage voor de begroting 2020 bedraagt 0,1853 % van de WOZ-waarde.
2. € 0 Rioolrechten en afvalstoffenheffing: deze zijn 100% kostendekkend.
3. € 0 Overige: de jaarlijkse inkomsten in het kader van de woonforensenbelasting, baatbelasting en hondenbelasting zijn zo marginaal dat een eventuele onbenutte belastingcapaciteit nihil is. Binnen de toeristenbelasting zit wellicht nog wel een gedeeltelijk onbenutte belastingcapaciteit die echter moeilijk in een bedrag is uit te drukken.
4. € 0 Legestarieven titel 1 (paspoorten, rijbewijzen etc.). We hanteren de maximum-tarieven.
5. € 230.000 Legestarieven titel 2 (omgevingsvergunningen).

Stand van reserves en voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Saldo 1 januari	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene Reserve	€ 1.900	€ 1.900	€ 1.900	€ 1.900	€ 1.900	€ 1.900
Bestemmingsreserves	€ 22.045	€ 18.170	€ 16.384	€ 15.468	€ 14.909	€ 14.507
Waarvan bruteringsreseres	*€ 8.869*	*€ 8.733*	*€ 8.471*	*€ 8.220*	*€ 7.961*	*€ 7.693*
Voorzieningen	€ 8.579	€ 8.349	€ 7.780	€ 7.448	€ 7.459	€ 7.466
Totaal	**€ 32.524**	**€ 28.419**	**€ 26.064**	**€ 24.816**	**€ 24.268**	**€ 23.873**

We actualiseren alle reserves en voorzieningen jaarlijks op aspecten zoals onderbouwing, noodzaak en toereikendheid. Op basis van de laatste nota reserves en voorzieningen zijn wij van oordeel dat onze reservepositie voldoende is. De buffers voor risico's in de algemene reserve en de reserve sociaal domein zijn voldoende.

Overige elementen weerstandscapaciteit
Uiteraard kunnen ook andere elementen in de weerstandscapaciteit een rol spelen: de aanwezige nog niet bestemde budgettaire ruimte, de flexibiliteit van het uitgavenpatroon, en het niveau van de gemeentelijke materiële en immateriële voorzieningen. De flexibiliteit van het uitgavenpatroon is beperkt. Een groot gedeelte van de uitgaven ligt vast als gevolg van investeringsbesluiten in het verleden, contracten en wettelijke verplichtingen (salariskosten, kosten overhead zoals huisvesting e.d.). Het niveau van de gemeentelijke materiële en immateriële voorzieningen is moeilijk te kwalificeren, maar heel behoorlijk voor een gemeente van deze omvang.
Onderstaande tabel geeft inzicht in de weerstandscapaciteit waarbij een onderscheid is gemaakt naar incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit		
Algemene reserve	€ 1.900.000	
Reserve sociaal domein *)	€ 689.000	
Stille reserves	PM	
Onvoorzien incidenteel	€ -	
Subtotaal incidentele weerstandscapaciteit		€ 2.589.000
Structurele weerstandscapaciteit		
Onvoorzien structureel	€ 100.000	
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 230.000	
Subtotaal structurele weerstandscapaciteit		€ 330.000
Totaal weerstandscapaciteit		€ 2.919.000

*) = ultimo stand reserve - benoemde risico's (€ 1.354.000 - € 665.000).

In voorstaand overzicht is de waarde van de stille reserves als PM-post meegenomen, omdat deze vooralsnog niet inzetbaar zijn voor de weerstandscapaciteit. Het bedrag dat we meenemen bij de incidentele weerstandscapaciteit uit de reserve sociaal domein betreft het meerdere dat er in de reserve zit t.o.v. de gekwantificeerde risico's.
Uit het overzicht blijkt dat er veel meer incidentele capaciteit beschikbaar is dan structurele capaciteit.

3. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is opgebouwd uit de relatie tussen risicoscore en weerstandscapaciteit. Deze relatie drukken we uit in een verhoudingsgetal:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risicoscore}}$$

Wanneer we het weerstandsvermogen van de gemeente Beesel aan de hand van bovenstaande formule berekenen, komt deze uit op 2,95 (€ 2.919.000 / € 989.000) voor 2020. In 2019 was deze ratio 3,5. De daling van de ratio wordt veroorzaakt doordat de onbenutte belastingcapaciteit is afgenomen. De onbenutte belastingcapaciteit is afgenomen door de verhoging van de OZB.

4. Kengetallen

Begroting 2020	**Verloop van de kengetallen**					
Kengetallen:	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
netto schuldquote	-43%	-19%	-12%	-12%	-13%	-15%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-39%	-15%	-8%	-8%	-9%	-11%
solvabiliteitsrisico	61%	61%	62%	61%	61%	60%
grondexploitatie	4%	4%	0%	0%	0%	0%
structurele exploitatieruimte	3%	1%	0%	0%	1%	0%
belastingcapaciteit	74%	75%	78%	83%	88%	94%

B Kapitaalgoederen

Algemeen

Overzicht plannen
In onderstaande tabel vindt u de onderhoudsplannen, hun jaar van vaststelling, of er sprake is van achterstallig onderhoud en of het plan is doorvertaald in de begroting.

Onderhoudsplannen	Jaar Vaststelling	Achterstallig onderhoud	Financiële doorvertaling in begroting	Jaar actualisatie
Wegen	2016	Nee	Ja	2021
Openbare Verlichting	2016	Nee	Ja	2023
Riolering en pompgemalen	2018	Nee	Ja	2022
Groenvoorzieningen	-	Nee	-	Nnb
Begraafplaatsen	2005	Nee	Ja	Nnb
Buitensportaccommodaties	2014	Nee	Ja	2020
Gebouwen en binnensportaccommodaties	2017	Nee	Ja	2020

Wegen

In juni 2016 stelde de gemeenteraad het nieuwe “Wegenbeheerplan Beesel 2017-2021” vast. De opgenomen bedragen in de begroting 2020 komen voort uit het meerjaren onderhoudsprogramma zoals aangegeven in het collegevoorstel van mei 2015. Deze werkzaamheden combineren we zo mogelijk met andere projecten. De kwaliteit van de wegen toetsen we aan de landelijke, door de CROW (centrum regelgeving en onderzoek in grond-, water- en wegenbouw) vastgestelde kwaliteitsniveaus, zoals hieronder aangegeven.

Landelijke norm	Kwaliteitsniveau	Rapportcijfer	Omschrijving
A+	Zeer hoog	9 - 10	Vrijwel perfect, kwaliteit direct na aanleg
A	Hoog	7 - 8	Nauwelijks iets op aan te merken, mooi en comfortabel
B	Basis	6 - 7	Voldoende, kan er mee door, enige schade, lichte verontreiniging, functioneel
C	Laag	4 - 5	Zichtbare schade of vervuiling, enige kans op schadeclaims, onrustig, discomfort, hinder
D	Zeer laag	1 -3	Ernstige schade, sterke vervuiling, gegronde kans op schadeclaims, kapitaalvernietiging

Inspecties
Eens per twee jaar voeren we op het wegenareaal een “Globale visuele inspectie” uit. Zo krijgen we een goed globaal beeld over de onderhoudstoestand. De inspectieresultaten gebruiken we als leidraad bij het opstellen van het jaarprogramma onderhoud wegen voor het middelgroot tot groot onderhoud en voor de raming van de jaarlijkse kosten voor instandhouding van het wegenareaal. Uit de inspectie volgt voor elke weg een kwaliteitsbeoordeling. Het resultaat van deze inspectie is een gemiddelde van de beoordelingen en kwam uit op score B van de beeldkwaliteitssystematiek van CROW. De toelichting van de score B zegt: "Alles is nog wel in orde, maar er is al de nodige schade aanwezig. Het betreft een basisniveau, maar het is nog niet onveilig." In vergelijking met het landelijke gemiddelde is dit een goed resultaat. Het onderhoudsniveau is voldoende. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Type onderhoud
In het onderhoud van ons wegenareaal maken we onderscheid in:

- Klein onderhoud:
  uitvoering van dagelijks kleinschalig onderhoud om kleine schades aan de verharding te herstellen
- Groot onderhoud:
  uitvoering van grootschalige onderhoudsmaatregelen waarmee de kwalitatieve achteruitgang van de weg(constructie) wordt vertraagd en de levensduur wordt verlengd. bijvoorbeeld scheuren vullen, oppervlaktebehandeling, vervangen deklaag, herstraten van elementenverharding e.d.)
- Rehabilitatie:
  uitvoering van grootschalig vervanging van complete wegen of (onder)delen daarvan. Hierdoor brengen we de verharding weer op het oorspronkelijke functionele niveau.

Onderhoud wegen
Klein en groot onderhoud is correctief-onderhoud en betalen we uit het budget onderhoud wegen. In 2020 ramen we € 242.195 in de begroting voor jaarlijks klein en groot onderhoud. Dit is een verhoging van € 11.000 ten opzichte van de begroting 2019. Uit dit budget dragen we in 2020 € 50.000 bij aan de wijkvernieuwing Spoorkamp en in 2021 € 50.000 aan de vernieuwing Burg. Claessenstraat/Groenstraat.

Groot onderhoud (elementen) verharding op wijkniveau
We hebben geïnventariseerd welke oude wijken met (klinker)verharding we in de komende jaren gaan aanpakken. De wijken, 40 á 50 jr oud, zijn integraal bekeken. Naast de disciplines groen, verkeer, speeltoestellen, openbare verlichting, riolering kijken we ook naar functies zoals toegankelijkheid, duurzaamheid, veiligheid en het klimaatbestendig maken van deze woonwijken.
In 2020 gaan we de wijk Spoorkamp onder handen nemen, hiervoor is € 499.000 opgenomen. De groenstrook tussen spoor en wijk is hier niet in opgenomen.
In 2021 willen we de Burgemeester Claessenstraat/Groenstraat integraal aanpakken vanuit de taakvelden onderhoud, verkeer en groen, Hiervoor is een bedrag van € 317.000 geraamd.
Voor 2022 en volgend worden overige wijken nader bekeken en nemen we de ramingen op in de begrotingen van de respectievelijke jaren

Rehabilitatie
Voor de komende jaren hebben we een planning gemaakt met ramingen van de globale kosten voor rehabilitatie. Deze planning passen we iets aan. Er is nog geen duidelijkheid over hoe en of de alternatieve grensovergang er komt. Omdat de (her)inrichting van de Keulseweg daar deels afhankelijk van is, weten we nog niet hoe we de Keulseweg gaan inrichten. Wellicht dat in 2020 meer duidelijkheid is over de alternatieve grensovergang, daarom schuiven we de Keulseweg door naar 2021 en de Lambertusdijk naar 2022. De nieuwe planning is dan:
2020 Geen uitgaven
2021 € 336.000 Keulseweg (viaduct t/m grens)
2022 € 270.000 Sint Lambertusdijk (gedeelte tussen Muiterdijk en Bergerhofweg)
Voor rehabilitatie storten we jaarlijks € 255.000 in een onderhoudsvoorziening. Voor 2023 en volgend worden bedragen opgenomen in de begrotingen van de respectievelijke jaren. Bij calamiteiten of andere onvoorziene omstandigheden waarvoor het reguliere onderhoudsbudget niet voldoende is, benutten we de investeringsreserve.

In de begroting 2020 hebben we hiervoor binnen programma 3 voor onderhoud wegen € 956.000 opgenomen.

Openbare verlichting

Voor goed beheer van de openbare verlichting voeren we vervangingen en onderhoud uit aan de OVL. In de begroting van 2020 hebben we voor de projectmatige vervanging van de OVL naar LED € 117.094 opgenomen. Voor onderhoud aan OVL is in de begroting € 51.160 opgenomen. Beiden bedragen nemen jaarlijks af. De bedragen vloeien voort uit het beleidsplan Openbare Verlichting dat de raad in 2016 heeft vastgesteld.

In de begroting 2020 hebben we hiervoor binnen programma 4 voor onderhoud openbare verlichting € 131.000 opgenomen.

Riolering en pompgemalen

Stimuleren afkoppelen private percelen
In het GRP 2018-2022 is voor de jaren 2020 en verder jaarlijks een bedrag opgenomen ter grootte van € 30.000 om het afkoppelen van private terreinen te stimuleren.
In 2018 en 2019 hebben we vanuit de provincie Limburg diverse keren een projectsubsidie ter grootte van € 50.000 uit het Deltaplan Hoge Zandgronden(DHZ) ontvangen. Hiervan hebben we de private afkoppelprojecten gesubsidieerd met een bedrag van € 10/m2 zonder een eigen gemeentelijke bijdrage geleverd te hebben. Voor 2020 verwachten we een aanpassing van de subsidieregeling van de provincie Limburg waardoor we wel aanspraak gaan maken op € 30.000 die jaarlijks in het GRP is opgenomen.

Vervangen vrijvervalriolering
Voor 2020 staat geen grootschalige rioolvervanging op het programma. De bedragen die in het GRP staan gereserveerd voor 2020, 2021 en 2020 voegen we samen om in 2021 één grootschalige rioolvervanging uit te kunnen voeren. Zowel organisatorisch alsook financieel levert dit een schaalvoordeel op.

In 2020 hebben we voor het onderhoud van het gemeentelijke rioleringsstelsel € 839.000 nodig. De stand van de voorziening bedraagt per 1 januari 2020 € 4.335.000.

Groenvoorzieningen

Groenbeheersysteem
In 2014 zijn we gestart met de invoering van een groenbeheersysteem. Gedurende de implementatie van het systeem is de afgelopen jaren vertraging opgetreden door personeeltekort en problemen met de invoering van de BGT. In 2019 en 2020 gaan we dit beheerpakket met alle data vullen. Het gebruik van het beheersysteem leidt tot een planmatiger groenbeheer. Het opnemen van gestandaardiseerde bomenpaspoorten waarin zowel beheer- als boomveiligheidsaspecten zijn opgenomen is daarbij heel belangrijk. Wij zullen het bomenpaspoort van het Normeninstituut Bomen hiervoor gebruiken, in navolging van vele gemeenten in Nederland.

Boomveiligheidsinspectie bomen
Als onderdeel van de wettelijke zorgplicht moeten de bomen in de gemeente regelmatig op veiligheid worden gecontroleerd, de meeste bomen eenmaal in de drie jaar. Dit wordt met een VTA-controle (Visual Tree Assesment) gedaan. Omdat we de mankracht missen om de VTA-controle zelf te doen, laten wij dit door een externe partij verrichten. De actuele boominspectiegegevens voegen we meteen in het nieuwe beheersysteem in. Na de actualisatie controleert de onderhoudsdienst de risicobomen jaarlijks en houdt dit bij in de bomenpaspoorten.

Lijst beschermde houtopstanden
in 2019 hebben wij gekoppeld aan de bomenverordening een lijst opgesteld waarop de beschermwaardige houtopstanden zijn aangegeven. Wij onderzoeken of de lijst in 2020 en 2021 aangevuld moet worden met enkele nadere inventarisaties en suggesties van bewoners. Hiermee worden de waardevolle houtopstanden binnen de gemeente goed beschermd. Bij enkele waardevolle bomen zullen informatiebordjes komen te staan, zodat de boom meer betekenis en belevingswaarde krijgt.

Vervangen overlastgevende bomen
In 2019 zijn we begonnen met het planmatig vervangen van bomen die voor te veel overlast zorgen en het planten van bomen die de hoofdgroenstructuur versterken. Ook in de komende jaren gaan wij hier mee door. De keuze van projecten is afhankelijk van de prioritering en de ervaren overlast.

Biodiversiteit binnen en buiten de bebouwde kom
Bij de herinrichting van plantsoenen houden we rekening met de waarde voor insecten, vogels en andere dieren, om zo de biodiversiteit binnen de bebouwde kom te stimuleren. Meer biodiversiteit is niet alleen goed voor insecten, vogels en andere dieren, maar vergroot ook de belevingswaarde. Wij willen gevarieerde groenvoorziening die aantrekkelijk is voor dieren én mensen. Ook zullen wij in de

komende jaren projecten uit ons Landschapsontwikkelingsplan uitvoeren en daarmee bijdragen aan de beleving van en biodiversiteit in ons buitengebied.

Ecologisch en natuurvriendelijk beheer
Buiten de bebouwde kom bevorderen we vanaf eind 2018 de biodiversiteit door aandacht te hebben voor natuurvriendelijk beheer. Zo hebben wij een natuurvriendelijker maaibeheer, waarmee we tot verschraling van onze bermen willen komen, waardoor kruiden beter gaan floreren. Het maaibeheer wordt aangestuurd door een tweejaarlijkse ecologische monitoring.
Wij hebben veel aandacht geschonken aan de ontwikkeling van kennis over biodiversiteit binnen de gemeente (zowel binnen- als buitendienst). Wij willen deze kennis ook in de komende jaren verder blijven ontwikkelen.

Bestrijding overlastgevende soorten
De laatste jaren is de overlast door de eikenprocessierups toegenomen. De bestrijding van de rups pakken we binnen de gemeente voortvarend aan. Omdat de prognoses voor de toekomst een toename van de rupsen laten zien, willen wij de bestrijding verder intensiveren en eveneens ondersteunen met ecologische maatregelen.
Wij zijn in 2019 gestart met een globale inventarisatie van de groeiplaatsen van de Japanse Duizendknoop. In 2020 en 2021 willen wij een plan opstellen voor de bestrijding en beheersing van de Japanse Duizendknoop.

Bewonersparticipatie
Bij alle activiteiten op het gebied van onderhoud openbaar groen betrekken we onze inwoners.

Voor het onderhoud van openbaar groen hebben we in 2020 binnen programma 3 € 734.000 opgenomen.

Begraafplaatsen
In 2019 hielden we een eerste verkenning om te komen tot een beheerplan voor het onderhoud van onze twee algemene begraafplaatsen. Uit deze verkenning bleek dat er vanuit onze bewoners gewijzigde behoeften zijn ontstaan, waar de huidige begraafplaatsen niet meer goed aan voldoen. Daarnaast is ook het gemeentelijke streven naar meer biodiversiteit en een multifunctioneler gebruik van de buitenruimte gewijzigd. We willen in 2020 en 2021, gebaseerd op de behoeften van onze bewoners, een toekomstvisie voor de begraafplaatsen opstellen, waarin zowel de actiepunten uit de visie op de begraafplaatsen, als het beheer integrale onderdelen zijn.
Voor het jaarlijkse onderhoud van onze begraafplaatsen ramen we in 2020 binnen programma 3 € 113.000.

Speeltoestellen

De laatste jaren hebben wij gemerkt dat de speelvoorzieningen niet meer altijd goed aansluiten bij de wensen van de bewoners. We willen ons meer richten op het realiseren van waardevolle plekken in de woonomgeving die multi-functioneler ingericht zijn, waar spelen, ontmoeten, rusten en van de natuur genieten samengaan. We willen daarom het beleid rondom de speelvoorzieningen vernieuwen. In navolging van dit nieuwe beleid verandert de besteding van het budget tav de vervanging van speeltoestellen.
Tot het nieuwe speelbeleid is opgesteld, richten we ons vooral op het in stand houden van de bestaande speeltoestellen en zijn we terughoudend met het de renovatie van speelplekken. Alleen op de locaties waar de noodzaak aanwezig is, is ruimte voor een grootschaliger aanpak. Vooruitlopend op het nieuwe speelbeleid, richten we deze plekken samen met de bewoners in voor spelen, ontmoeten en biodiversiteit. De kosten van een grootschaliger renovatie zijn hoger dan de een-op-een vervanging van de speeltoestellen. Hiervoor gebruiken we het budget wat in de jaren 2017-2018-2019-2020 niet is opgebruikt in afwachting van het nieuwe beleid. Het gaat om een beschikbaar vervangingsbudget van ruim € 206.000.

Voor het reguliere onderhoud van speeltoestellen hebben we in 2020 binnen programma 3 € 90.000 geraamd.

Buitensportaccommodaties
Voor 2020 staat de vervanging van veldafzettingen/ballenvangers op sportpark Dijckerhof op het programma voor € 9.000 en hekwerken op sportpark Solberg voor ca. € 5.000.
De stand van de voorziening is per 1 januari 2019 naar verwachting € 24.000. Dit is toereikend.
Voor het reguliere onderhoud aan de buitensportaccommodaties hebben we in 2020 € 67.000 geraamd.
Met het oog op duurzaamheid, waarbij we geen chemische bestrijding meer gebruiken, gaan we de grasmat duurzamer bemesten. Hiermee richten we ons op de kwaliteit en de weerbaarheid van de velden. Dit leidt tot een beperkte verhoging van de kosten, die opgevangen kunnen worden binnen de huidige begroting.

Gebouwen en binnensportaccommodaties
Volgens de planning staat in 2020 het volgende groot onderhoud op de rol:

Gemeentehuis	€ 0
Gemeenteloods	€ 8.000
Kantoor milieupark	€ 0
Brandweerkazerne	€ 2.000
Bergingen begraafplaatsen	€ 0
De Schakel	€ 38.000
Gymzaal Beesel	€ 2.000
Gymzaal Offenbeek	€ 11.000
Sporthal De Schans	€ 64.000
Molen De Grauwe Beer	€ 2.000
Vleermuistoren	€ 0

De totale stand van de voorzieningen voor het onderhoud van de gebouwen en binnensportaccommodaties is per 1 januari 2020 € 1.411.000.

C Financiering

Algemeen
Deze paragraaf gaat in op de financiering van de gemeente. Het treasurystatuut is de kadernota voor deze paragraaf.

Risicobeheer
Voor het risicobeheer zijn wettelijke normen ontwikkeld die zijn vastgelegd in de wet Fido (Financiering decentrale overheden). Het betreft: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden hebben als doel om de renterisico's te begrenzen die verbonden zijn aan financiering.

Kasgeldlimiet (voor kort geld met looptijd korter dan 1 jaar)
De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal. Dit komt neer op afgerond € 2,8 miljoen (begroting 2019). Voor dit bedrag mogen we met kort geld financieren.

Bedragen x € 1.000

Stappen (1-4)		3e kwartaal 2018	4e kwartaal 2018	1ste kwartaal 2019	2e kwartaal 2019
(1) Vlottende schuld	ultimo maand 1	49	132	197	15
	ultimo maand 2	121	101	229	212
	ultimo maand 3	27	-	85	15
(2) Vlottende middelen	ultimo maand 1	7.559	4.421	3.551	2.534
	ultimo maand 2	7.160	4.096	2.313	4.078
	ultimo maand 3	6.535	2.739	2.515	4.972
(3) netto vlottend (+) of overschot middelen (-)					
	ultimo maand 1	7.510-	4.289-	3.354-	2.519-
	ultimo maand 2	7.039-	3.995-	2.083-	3.866-
	ultimo maand 3	6.508-	2.739-	2.429-	4.957-
(4) gemiddelde van (3)		7.019-	3.674-	2.622-	3.781-
Stappen (5-9)					
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)	2.549	2.549	2.817	2.817
(6a) = (5> 4)	Ruimte onder KGL	9.568	6.224	5.440	6.598
(6b) = (4>5)	Overschijding van de KGL				
Berekening kasgeldlimiet (5)					
(7)	Begrotingstotaal	29.991	29.991	33.144	33.144
(8)	Percentage regeling	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
(5) = (7) x (8)/100	Kasgeldimiet	2.549	2.549	2.817	2.817

Rente risiconorm
In de onderstaande tabel rapporteren we over het renterisico voor de komende vier jaren. Het renterisico op de vaste schuld mag de rente risiconorm niet overschrijden. Naast renteherzieningen zijn hiervoor ook aflossingen van belang. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. De rente risiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van uitsluitend 2020.

Bedragen x € 1.000

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Jaar T: 2020	Jaar T+1: 2021	Jaar T+2: 2022	Jaar T+3 2023
(1)	Renteherzieningen	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	0	0	0	0
(3)	Renterisico (1+2)	0	0	0	0
(4)	Renterisiconorm	6.678	6.678	6.678	6.678
(5a) = (4 > 3)	Ruimte onder renterisiconorm	6.678	6.678	6.678	6.678
(5b) = (3 > 4)	Overschrijding renterisiconorm				
Berekening	**Renterisiconorm**				
(4a)	Begrotingstotaal jaar T	33.390			
(4b)	Percentage regeling	20%			
(4) = (4a x 4b/100)	Renterisiconorm (alleen van jaar T)	6.678			

Voor de komende 4 jaar overschrijdt het renterisico de norm niet. Dit betekent, dat we uit financieringsoogpunt geen renterisico lopen.

Financieringsbehoefte en leningenportefeuille

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar.
Eind juni 2019 bedroegen de tegoeden bij de banken ca. € 5 mln.

- € 4,2 mln. op de rekening courant bij het Agentschap (schatkist)
- € 0,2 mln. op lopende rekeningen bij BNG.
- € 0,6 mln. in een 10-jaars deposito bij de Rabobank. Dit fonds valt in 2020 regulier vrij.

Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar.

- €1,8 mln. in het APPA-fonds bij ASR

Leningen
In onderstaand overzicht hebben we de leningen aan de woningbouwvereniging niet meegenomen. De leningen t.b.v. de woningbouwvereniging zijn doorverstrekkingen. Per saldo zijn deze voor de begroting neutraal. Momenteel hebben we nog 1 gemeentelijke lening. Deze lening lossen we af in 2022. In de leningvoorwaarden zijn geen mogelijkheden voor vervroegde aflossing opgenomen.

In onderstaande tabel staan de bedragen die betrekking hebben op de gemeentelijke leningen.

Bedragen x € 1.000

Leningen Gemeente	2020	2021	2022
primo jaar	€ 424	€ 282	€ 140
aflossingen	€ 142	€ 142	€ 140
ultimo jaar	€ 282	€ 140	€ -
rente	€ 23	€ 15	€ 6

Rente
Conform artikel 13 BBV geven we in het onderstaande schema inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop we rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden toerekenen.

Renteschema:			
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		€ 26.000
b.	De externe rentebaten (-/-)		€ 33.000
Totaal door te rekenen externe rente			-€ 7.000
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend (-/-)	€ 0	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (-/-)	€ 0	
			€ 0
Saldo door te rekenen externe rente			-€ 7.000
d1.	Rente over eigen vermogen		€ 0
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		€ 0
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente		-€ 7.000
e.	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente ,renteomslag (-/-)		€ 0
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		-€ 7.000

D Bedrijfsvoering

Deze paragraaf bevat informatie over de dagelijkse bedrijfsvoering om de programma's te kunnen realiseren. De bedrijfsvoering betreft de hele gemeentelijke organisatie.

D1. Organisatieontwikkeling Algemeen

3 Pijlers organisatieontwikkeling
Bij al ons werk is het uitgangspunt dat we werken aan een toekomstbestendig Beesel: een gemeente waar je blij bent om er te mogen wonen, werken of recreëren en die zich kenmerkt door een goede dienstverlening. We zetten onze gemeente sterk neer omdat we externen als inwoners, ondernemers en partnerorganisaties, maar ook interne (nieuwe)
medewerkers vanuit trots en kwaliteit aan ons willen binden en willen blijven boeien en verrassen.

1. Op inhoud onderscheidend

We streven naar een hoge kwaliteit in ons werk. Waarbij we zichtbaar zijn en in kunnen spelen op de actualiteit en wensen en behoeften uit onze gemeenschap. We werken daarom steeds meer opgavegericht op basis van heldere doelen en visies. We realiseren doelen op basis van actieplannen die we samen met onze gemeenschap tot uitvoering brengen in de stijl die past bij Beesel.
Een aantal grote opgaven betreffen samenkracht (Sociaal domein, decentralisaties, maatschappelijk vastgoed), de vijf thema's van duurzaamheid (sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie) en beleven/ fijn wonen/ bedrijvig (o.a. vrijetijdseconomie, wonen, Oppe Brik, toekomstbestendige centra). Deze opgaven werken als een satéprikker door in de uitvoering van taken van de gehele organisatie. Denk aan circulair inkopen, social return en communicatie.

2. Bedrijfsvoering op orde

In 2019 zijn we gestart met een verbeterslag op onze bedrijfsvoering en dienstverlening. Daarbij zorgen we tevens voor meer stuurinformatie om meer in control te komen (tevens wettelijke verplichting vanaf 2021). We houden altijd regie en organiseren de uitvoering passend bij de situatie (zelf, samenwerking, uitbesteden). We vergroten online diensten door een sterke digitaliseringsslag. Iinwoners en partners kunnen op een door hun gewenst moment bij onze voor hen relevante informatie en kunnen vragen stellen. We verbeteren op alle inhoudelijke en bedrijfsmatige onderdelen onze werkprocessen.
Vernieuwing van hard- en software (2020/2021) is nodig. Onder andere met het doel plaats- en tijdonafhankelijk te kunnen werken. Ook voeren we verdere aanpassingen door aan ons gemeentehuis (publieke deel). Privacy en (informatie)veiligheid worden verder geborgd in onze bedrijfsvoeringprocessen. Met als doel een wendbare en gezonde organisatie en werkomgeving te creëren Een gemeente die voldoet aan wettelijke normen en die kan inspelen op de dynamische wereld en de onzekerheden die daar gewoonweg bij horen. In het tweede deel van deze paragraaf gaan we nader in op een drietal onderdelen van (het veel bredere pakket) bedrijfsvoering op orde: cloudstrategie, informatieveiligheid en doelmatig- en doeltreffendheid.

3. Sterk team Beesel

Teamwerk staat centraal en is onmisbaar om de (wettelijke) taken en maatschappelijke opgaven die we als gemeente, in een wereld waarin zich diverse trends, ontwikkelingen en innovaties voordoen, hebben, goed op te pakken. Andere centrale uitgangspunten in de werkwijze van team Beesel zijn flexibel, integraal, dichtbij, duidelijk en veilig.
Verder geldt voor team Beesel, als interne vertaling van het met inwoners doorlopen traject 'Blij in Beesel' (2016), de lijfspreuk 'gemeente in gemeenschap'. Dit betekent dat we altijd nagaan hoe we een opgave met externen samen kunnen oppakken. Met als doel vanuit ieders eigen kracht en kennis samen tot een sterker en duurzamer resultaat te komen dat bijdraagt aan een toekomstbestendig Beesel. Kernwaarden daarbij zijn 'mens centraal', 'inleven', 'in gesprek', 'maatwerk', 'verwachtingenmanagement' en 'iedereen doet mee'.
Deze stijl van werken vergt tijd en energie. Het vereist oefening om steeds meer, zowel in- als extern volgens deze waarden te gaan werken. Door het ambtelijk apparaat, het college én de raad. Samen zijn we op weg om, ieder vanuit zijn eigen rol in team Beesel, onze ambities vanuit deze kernwaarden te realiseren.

Daarbij komt dat er grotere en complexere opgaven (decentralisaties, transities, wijzigende wetgeving) zijn die om meer en andere inzet vragen. Ze vergen aanpassing in onze aanpak, systemen en werkprocessen. Een dergelijke 'verbouwing' kost tijd en dus geld. Bijscholing van leden van team Beesel is nodig om nieuwe kennis, vaardigheden en competenties te ontwikkelen.
Ook willen we (inhoudelijke en financiële) kansen die zich aandienen kunnen grijpen. We willen alert kunnen blijven reageren op problemen of onverwachte zaken die zich voordoen.
Voor dit alles is, mede gezien de ambities van het huidige college, het hebben en houden van een kwantitatief en kwalitatief goede personeelsbezetting, nodig. Voor een dergelijke bezetting gelden als belangrijke termen 'vinden, boeien en binden': altijd op zoek naar nieuwe talenten, maar ook het kunnen leveren van maatwerk om huidige toppers te blijven boeien en aan ons te binden. Onze insteek is met een sterk team Beesel alle werkzaamheden met kwaliteit uit te blijven voeren en zo als gemeente onze toekomstbestendigheid verder te vergroten.

D2. Bedrijfsvoering op orde: drie aspecten nader uitgelicht

Onderzoek Cloudstrategie
Steeds meer leveranciers van software stappen over op SAAS/Clouddiensten. Daarom onderzoeken we in 2020 welke impact dit heeft op onze hardware en ICT ondersteuning op middellange termijn en de financiering daarvan.

Informatiebeveiliging en privacy
De onderwerpen informatiebeveiliging en privacy krijgen steeds meer aandacht. Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) verplicht voor alle overheidslagen. De impact van de BIO is nog onduidelijk en om duidelijkheid te verschaffen voeren we in 2019 een impact-analyse uit. Op basis van de impact-analyse maken we een implementatieplan BIO 2020. De uitvoering van het plan en de bijbehorende investeringen vinden plaats vanaf 2020.

Onderzoek in het kader van doelmatigheid en doeltreffendheid (213a-verordening)
In 2020 onderzoeken we de effectiviteit en kwaliteit van het huidige factuurproces (inkoopfacturen). Over de periode 2014 - 2018 laten we een Recovery Audit uitvoeren. Met als doel:

- Het identificeren en terughalen van onterechte uitgaven
- Het identificeren van onterecht betaalde btw en/of te weinig in aftrek genomen btw
- Het identificeren van onterechte betaalverplichtingen, dan wel gemiste vorderingen.

Er wordt bij dit onderzoek veel aandacht gegeven aan zowel het inkoop- als crediteurenproces (o.a. verwerkingskosten per factuur, overzichten van grootte van factuurbedragen, betaalsnelheden, showstoppers binnen de procesgang etc.). We hebben € 15.000 opgenomen in de begroting voor dit onderzoek. De resultaten / leerervaringen van dit onderzoek gebruiken we om het proces van de factuurafhandeling te actualiseren en het inkoopproces opnieuw in te richten. Dit loopt gelijk op met de verbetering van ons inkoopbeleid.

E Verbonden partijen
Algemeen

Naam verbonden partij	Progr.	Belang begin jaar/ bijdrage 2020	Wijziging Belang in verslagjaar	Eigen Vermogen begin jaar	Eigen Vermogen einde jaar	Vreemd Vermogen begin jaar	Vreemd Vermogen einde jaar	Resultaat
Gemeenschappelijke regelingen								
BsGW	AD	€ 190.000	-	€593.000	€ 1.190.000	€ 4.977.000	€ 4.707.000	€ 0
Veiligheidsregio Limburg Noord	4	€ 1.395.000	-	€ 2.956.000	€ 2.770.000	€ 53,634 mln.	€ 57.042 mln.	€0
WAA	2	€ 175.000	-	€ 3.808.000	€ 3.426.000	€ 5.058.000	€ 5.156.000	€ 67.000
MGR Sociaal Domein Limburg Noord	2	€ 79.000	-	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
RUD Limburg Noord	3	€ 29.000	-	€ 148.000	€ 125.000	€ 1,372 mln	€ 1,372 mln.	€ 0
Omnibuzz	2	€ 28.000	-	€ 1.304.000	€ 1.304.000	€ 1.567.000	€ 1.419.000	€ 0
GR Grenspark Maas-Swalm-Nette	1	€ 1.274	-	€ 39.000	€ 39.000	€ 106.000	€ 105.000	€ 0
GR Maasveren	3	€ 0	-	€ 1.940.000	€ 1.990.000	€ 0	€ 0	€ 50.638
Vennootschappen en Coöperaties								
BNG Bank		66.300 aandelen	-	€ 4.953 mln.	€ 4.991 mln.	€ 135.072 mln.	€ 132.518 mln.	€ 337 mln.
Enexis Holding N.V.		180.900 aandelen	-	€ 3.808 mln.	€ 4.024 mln.	€ 3.860 mln.	€ 3.691 mln.	€ 319 mln.
Vordering op Enexis B.V.		2.417 aandelen	1)	€ 9.000	- € 2.000	€ 356,3 mln.	€ 356,3 mln.	- € 11.000
Verkoop Vennootschap		2.417 aandelen	1)	€ 151.000	€ 112.000	€ 6.000	€ 30.000	- € 39.000
CBL Vennootschap B.V.		2.417 aandelen	1)	€ 147.000	€ 137.000	€ 17.000	€ 22.000	- € 10.000
CSV Amsterdam B.V.		2.417 aandelen	1)	€ 870.000	€ 746.000	€ 53.000	€ 45.000	- € 123.000
Publiek belang electriciteitsproductie B.V.		2.417 aandelen	1)	€ 1,62 mln.	€ 1,6 mln.	€ 18.000	€ 24.000	- € 15.000

NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)		5 aandelen	-	€ 203,2 mln.	€ 209,4 mln.	€ 377,2 mln.	€ 385 mln.	€ 6,2 mln.
Overige verbonden partijen								
Ons WCL	3	€ 40.000	-	€ 446.000	€ 424.000	€ 145.000	€ 39.000	- € 4.386
Bodemzorg Limburg	3	€ 3.500	-	€ 3,8 mln.	€ 2,0 mln.	€ 1,8 mln.	€ 2,0 mln.	- € 1,8 mln.
Euregio Rijn Maas Noord	1		-	€ 373	n.n.b.	€ 445	n.n.b.	n.n.b.

In deze tabel hebben we de bedragen uit de begroting 2020 van de GR's opgenomen. Indien de begroting 2020 niet beschikbaar is, nemen we de bedragen uit de jaarrekening 2018 op. Voor de vennootschappen, coöperaties en overige verbonden partijen zijn de jaarrekeningcijfers 2018 opgenomen
1) De verwachting is dat de vennootschap in 2019 of begin 2020 zal kunnen worden ontbonden en/of zal kunnen fuseren met één van de andere vennootschappen die bij de verkoop van Essent zijn opgericht.

Gemeenschappelijke regelingen

Belastingsamenwerking gemeenten en waterschappen (BsGW)

Visie
BSGW dient op adequate en doelmatige wijze de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen (afvalstoffenheffing, rioolheffing, OZB en verblijfs- en forensenbelasting) te verzorgen namens de gemeente Beesel.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
BSGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en waterschappen de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen. BSGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/ prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening.
Uit efficiencyoogpunt is het heffen en innen van lokale belastingen via BSGW voordeliger dan het zelf uitvoeren van die taken.

Risico's
Voor informatie over de risico’s verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Veiligheidsregio Limburg-Noord

Visie
Samenwerken waar dit meerwaarde heeft waarbij wordt deelgenomen aan gemeenschappelijke regelingen. Strategische wordt dit niet alleen bekeken vanuit de voordelen die het oplevert voor de eigen inwoners, maar ook vanuit de bijdrage die de gemeente kan leveren voor de burgers in de regio.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
De Veiligheidsregio Limburg-Noord geeft vorm en inhoud aan intergemeentelijke samenwerking op de schaal van Noord- en Midden-Limburg en heeft tot doel:
I. De behartiging van de belangen van de gemeenten en hun ingezetenen op het gebied van:
a) de brandweerzorg;
b) de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
c) de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
d) het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen;
e) het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio.

II. De behartiging van die taken die door de wet- en regelgeving aan gemeenten zijn toegekend op het gebied van collectieve preventie volksgezondheid en maatschappelijke zorg en waarvoor samenwerking tussen gemeenten op de schaal van de regio uit het oogpunt van verhoging van efficiency en effectiviteit wordt vereist.

Risico's
Voor informatie over de risico’s verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid (WAA)

Visie
WAA heeft als beleidsvisie dat zij voor alle personen in de regio die zijn aangewezen op de WSW, passende arbeid wil realiseren in een zoveel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De doelstelling van het WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten- als gemeenschappelijke regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet sociale werkvoorziening (WSW) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.
Het WAA voert de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) uit in opdracht van de gemeenten Beesel, Bergen en Venlo. De organisatie WAA en RSW zijn met ingang van 2004 in twee delen geknipt en ondergebracht in een publiekrechtelijke organisatie (WAA Gemeenschappelijke regeling) en een private uitvoeringsorganisatie (WAA groep NV). Het WAA is 100% aandeelhouder van de WAA groep NV. De gemeente wordt in het bestuur van het werkvoorzieningschap vertegenwoordigd door een lid van ons college.

Risico's
De financiële resultaten van het werkvoorzieningschap zijn voor rekening en risico van de deelnemende gemeenten. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord (MGR)

Visie
De MGR SDLN behartigt de belangen van de deelnemers ten aanzien van de uitvoerende taken binnen het sociaal domein.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
De MGR SDLN is per 1 november 2014 opgericht door de gemeenten Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray. De MGR is een samenwerkingsverband dat uitsluitend gericht is op uitvoerende taken, taken die onder de zeggenschap van colleges vallen. De gemeenteraad heeft geen besluitvormingsbevoegdheid. Hij mag deelname alleen weigeren als de regeling in strijd is met de wetgeving of het algemeen belang. De MGR SDLN kent op dit moment slechts één module, het Regionaal Bureau Opdrachtgeven (RBO). Deze werkorganisatie is gericht op het gezamenlijk aanbesteden en inkopen van diensten met betrekking tot de gedecentraliseerde taken in het sociale domein.

Risico's
De MGR SDLN brengt de totale kosten in rekening bij de deelnemende gemeenten. De gemeentelijke bijdrage wordt hierbij verdeeld op basis van inwoneraantallen per 1-1 van het jaar t-1. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Omnibuzz

Visie
De GR DGV zorgt dat klanten (ook degene die daarbij ondersteuning nodig hebben) optimaal vervoerd worden en daardoor deel kunnen blijven nemen aan maatschappelijke activiteiten. Het efficiënter organiseren van vervoer zorgt verder dat het vervoer binnen de gemeentelijke begroting mogelijk blijft.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Gemeenten zijn per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor het brede doelgroepenvervoer waaronder WMO vervoer, leerlingenvervoer en vervoer in het kader van dagbesteding en –opvang en jeugdwet). Per 1 april 2016 zijn we toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz. Hieraan nemen 32 Limburgse gemeenten deel.
De GR Omnibuzz voert het doelgroepenvervoer voor de gemeente Beesel uit.

Risico's
De uitvoeringskosten van het vervoer (directe kosten) komen voor het werkelijke gebruik voor rekening van de betreffende gemeente. De regiekosten, de indirecte kosten (personeel en beheer), worden voor de helft verdeeld over het aantal inwoners per gemeente en voor de helft naar rato van het aantal pashouders per gemeente. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Regionale Uitvoerings Dienst

Visie
De gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (GR RUD LN) is een innovatieve, slagvaardige en efficiënte organisatie, die bijdraagt aan de verbetering van de kwaliteit, gezondheid en veiligheid van de leefomgeving en aan de verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven. De dienstverlening wordt o.a. verbeterd door:
1. Een 'level playing field' (gelijke benadering en behandeling onder de GR RUD LN);
2. Minder toezichtlasten door efficiënte en innovatieve toezichtmethoden.
De GR RUD LN is een flexibele organisatie die zich verhoudt tot de ontwikkelingen in de omgeving.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Volgens de verplichtingen van de Rijksoverheid moeten we minimaal de basistaken (complexe milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)) via de GR RUD LN uitvoeren. Wij voeren alle VTH taken uit via de GR RUD LN. Het doel van samenwerking via de GR RUD LN is om enerzijds te kunnen voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria en anderzijds om efficiënter en goedkoper onze taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) te kunnen uitvoeren. Wij blijven zelf bevoegd gezag. De zorg voor de uitvoering gebeurt door de GR RUD LN. De bestuurlijke verantwoordelijkheid blijft bij ons.

Risico's
De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te kunnen vangen. De weerstandscapaciteit van de GR RUD LN is € 50.000. De GR RUD LN heeft binnen de exploitatie € 50.000 geraamd voor onvoorziene uitgaven. Uit de uitgevoerde risico-inventarisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen blijkt dat het vooralsnog niet nodig is om een eigen risicoreserve in te stellen. Het rekeningresultaat (positief dan wel negatief) wordt jaarlijks verrekend met de deelnemers. Mochten zich risico's voordoen die groter zijn dan de post onvoorzien van € 50.000, dan dienen deelnemers deze extra kosten te betalen. In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat het Algemeen Bestuur incidenteel kan besluiten om het jaarrekeningresultaat toe te voegen aan het weerstandsvermogen. De GR RUD LN zal nog onderzoeken of het wenselijk is om een algemene reserve te vormen, zodat grotere incidentele tegenvallers in de bedrijfsvoering niet in rekening te hoeven worden gebracht bij deelnemers.

Gemeenschappelijke regeling openbaar lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette

Visie
Het openbaar lichaam heeft tot doel de gezamenlijke belangen in grensoverschrijdende zin te behartigen, waarbij de meerwaarde van de grensoverschrijdende samenwerking gericht is op het behoud en de ontwikkeling van het natuurlijk landschap, de schoonheid, de wezenskenmerken en de verzorging en ordening daarvan, met inachtneming van belangen van economische, culturele en sociale aard.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van recreatie en toerisme.

Risico's
Het risico blijft beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Er zijn verder geen risico's bekend.

GR Maasveren
Visie
Het in stand houden van een vijftal veerverbindingen over de Maas.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Het in stand houden van een vijftal veerverbindingen over de Maas.
De veerdiensten zijn van oudsher onderdeel van het Noord-Limburgse wegennet.
De Maasveren kennen een tweeledig gebruik:

- het regionale verkeer door de bewoners van de regio zelf, woon-werkverkeer, woon-schoolverkeer, sociaal maatschappelijk verkeer en overige economisch verkeer met in het bijzonder landbouwverkeer;
- toeristisch-recreatief verkeer, zowel een belangrijk als attractief onderdeel van fietsroutes (alle veerdiensten zijn onderdeel van het regionaal fietsroutenetwerk), als ook voor het autoverkeer, wandelaars en motoren.

Risico's
Voor informatie over de risico's verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Vennootschappen en Coöperaties

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Visie
De BNG is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. Het dividend zetten we in de begroting als structureel dekkingsmiddel in. Het financiële belang voor de gemeente is dus aanzienlijk. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
De NV Bank Nederlands Gemeenten (BNG) is de bank van en voor de overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen die de gemeente bezit.

Risico's
Er zijn geen verdere risico's bekend.

Enexis Holding NV

Visie
ENEXIS is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. Het dividend hebben we in de begroting in als structureel dekkingsmiddel. Het financiële belang voor de gemeente is dus aanzienlijk. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
De vennootschap heeft ten doel:
1. het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water;
2. het in stand houden, (doen) beheren, doen exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten met annexen voor energie;
3. het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld;
4. het binnen de wettelijke grenzen ontplooien van andere operationele en ondersteunende activiteiten.

Risico's
Gezien de huidige economische situatie zijn de winstverwachtingen en dividenden onzeker. Er zijn geen verdere risico's bekend.

Vordering op Enexis BV

Visie
Vordering op ENEXIS B.V. is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. De rente op de verstrekte leningen zetten we in de begroting in als structureel

dekkingsmiddel. Het financiële belang voor de gemeente is dus aanzienlijk. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
In de Wet Onafhankelijk Netbeheer staat opgenomen dat het niet wenselijk is dat na splitsing van Essent financiële kruisverbanden blijven bestaan en omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is derhalve besloten om de lening (vordering) niet mee te verkopen aan RWE, maar over te dragen aan de aandeelhouders. Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland dient Essent uiterlijk vòòr 1 januari 2011 gesplitst te zijn in een Netwerkbedrijf en een Productie- en Levering Bedrijf. Deze verplichte splitsing is inmiddels al doorgevoerd per 30 juni 2009. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis B.V. over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze onverschuldigd gebleven en omgezet in een lening van Essent Nederland B.V.

Risico's
Er zijn geen risico’s bekend.

CBL Vennootschap BV (Cross Border Leases)

Visie
CBL Vennootschap B.V. is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
De functie van deze CBL Vennootschap B.V. is dat zij de Verkopende Aandeelhouders zal vertegenwoordigen als medebeheerder (naast RWE, Enexis en Essent) van het CBL Fonds en in eventuele andere relevante CBL-aangelegenheden en zal fungeren als "doorgeefluik" voor betalingen namens aandeelhouders in en uit het CBL Fonds. Ter voorkoming van misverstanden: het CBL Fonds zelf is niets meer dan een bankrekening die wordt aangehouden bij een gerenommeerde bank waarop het afgesproken bedrag is gestort en aangehouden. Voor zover na beëindiging van alle CBL’s en de betaling uit het CBL Fonds van de daarmee corresponderende voortijdige beëindigingvergoedingen nog geld overblijft in het CBL Fonds, wordt het resterende bedrag eveneens in de verhouding 50%-50% verdeeld tussen RWE en Verkopende Aandeelhouders.

Risico's
Er zijn geen risico’s bekend.

CSV Amsterdam BV (voorheen: Claim Staat Vennootschap BV)

Visie
CSV Amsterdam B.V.is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

a) namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
b) namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. (“Waterland”);
c) het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.

Risico's
Het financiële risico is beperkt tot eventuele claims van Waterland als gevolg van garanties en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven en tot het maximale bedrag (EUR 13,5 mln.) op de escrow-rekening. Er zijn geen verdere risico's bekend.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (PBE)

Visie
PBE is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
PBE wikkelt zaken af die voortkomen uit de verkoop van EPZ (o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele). Conform de verkoopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrowfonds. RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid.

Risico's
Er zijn geen risico's bekend.

NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)

Visie
De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk. WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
WML voorziet in de behoefte aan drinkwater in Limburg door winning, zuivering en distributie. De N.V. WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de gehele Provincie Limburg.

Risico's
Er zijn geen risico's bekend.

Overige Verbonden Partijen

Stichting Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL)

Visie
De Stichting Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL) is opgericht d.d. 28 november 1994. Het werkgebied van de Stichting Ons WCL bestaat uit 5 gemeenten: Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.

De Stichting Ons WCL(Ons Waardevol Cultuur Landschap Midden-Limburg) heeft als doel:
- het adviseren en ondersteunen bij- en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan de indieners van deze te subsidiëren projecten;
- het zelfstandig uitvoeren van projecten, maar ook het afmaken van lopende WCL-projecten;
- het in stand houden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn in of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Instandhouding waardevolle landschapselementen.

Risico's

Het risico blijft beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Er zijn verder geen risico’s bekend.

Nazorg Limburg / Bodemzorg Limburg

Visie
Nazorg Limburg B.V. / Bodemzorg Limburg (verder Nazorg Limburg B.V.) is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. De aandelen zijn niet verhandelbaar en niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
Alle gemeenten in Limburg zijn aandeelhouder van Nazorg Limburg B.V.. De activiteiten van Nazorg Limburg B.V. bestaan uit het verzorgen van de nazorgactiviteiten van een aantal gesloten voormalige stortplaatsen in de Provincie Limburg. De aandeelhouders betalen 10 jaar lang in de periode 2012–2022 jaarlijks een vrijwillige solidariteitsheffing van € 0,25 per inwoner. De vrijwillige solidariteitsheffing van de gemeenten wordt door Nazorg Limburg B.V. belegd. Op deze wijze wordt door Nazorg Limburg B.V. een doelvermogen opgebouwd. Dit doelvermogen wordt vervolgens door Nazorg Limburg B.V. ingezet om de nazorgactiviteiten van gesloten voormalige stortplaatsen, die in beheer zijn bij Nazorg Limburg B.V., te kunnen verzorgen.

Risico's
Het risico blijft beperkt tot de jaarlijkse solidariteitsheffing. Er zijn verder geen risico’s bekend.

F Grondbeleid

Algemeen
Het grondbeleid heeft een invloed op en samenhang met de raadspreferente programma's 3. Ruimtelijke ontwikkeling en 4. Recreatie en toerisme en met het niet-raadspreferente deelprogramma 5.3 Wonen en leefomgeving. In de programmabegroting hebben we het grondbeleid ondergebracht in programma 3. Ruimtelijke ontwikkeling.
In de kadernota "Grondbeleid" hebben we de kaders voor het grondbeleid vastgelegd.

Financiële positie
Als uit een exploitatieberekening van een grondexploitatie blijkt dat er een verlies is te verwachten, dan dekken we dit risico door middel van het treffen van een voorziening.
Het saldo van deze algemene reserve bedraagt per 1 januari 2018 € 1.900.000. De maximale limiet van deze reserve is € 1.900.000. Het minimumsaldo is bepaald op € 1.500.000.

Overzicht lopende complexen
We schetsen over de lopende complexen het volgende totaalbeeld:

Einde looptijd	2020
Boekwaarde eind 2018	€ 3.589.000
Eindwaarde (nadelig)	- € 496.000

Restcapaciteit	Koopwoningen	Appartementen	Patiohuur	Woon/Werk	Totaal
kavels	15	0	1	10	26
m^2	7.131	0	1.059	6.902	15.092

Ontwikkeling Oppe Brik
WoonGoed 2-Duizend heeft de grond afgenomen voor de bouw van het tweede en derde appartementencomplex. De twee complexen worden naar verwachting medio 2020 opgeleverd. Daarna richten we het omliggende gedeelte van het park in. De bouw van 8 koopwoningen (fase 2) wordt naar verwachting opgeleverd medio 2020. De bouw van 7 koopwoningen (fase 3) zal naar verwachting eind 2020 worden opgeleverd. Afhankelijk van het aantal potentiële kopers ontwikkelen we de nog resterende 13 koopwoningen. Het kaveloppervlak van de tien vervallen woonwerkeenheden (6.902 m^2) komt beschikbaar voor een herontwikkeling.
De Greswarenfabriek is eind 2019 ingericht voor de onderwijshuisvesting van BC Broekhin.

Overige zaken

Lokaal woonbeleid
In 2019 heeft de gemeenteraad de herijking van de woonvisie 2016-2022 vastgesteld.
De vastgestelde Woonvisie gemeente Beesel 2016-2022 en de herijking van de Woonvisie 2016-2022 zijn de basis voor het maken van (meerjarige) prestatieafspraken.

Regionaal woonbeleid
In 2016 heeft de raad de Structuurvisie wonen Regio Venlo vastgesteld. Uit de woonvisie is inmiddels een regionaal afwegingskader uitgewerkt, dat dient ter toetsing van bouwinitiatieven en bouwlocaties. De regionale Structuurvisie wonen en ook de Woonvisie gemeente Beesel 2016-2022 bevatten een uitvoeringsprogramma.
Een van de actiepunten uit het uitvoeringsprogramma is het terugbrengen met 40% van het teveel aan plancapaciteit voor woningbouw. Om planschadeclaims te voorkomen is gestart met het creëren van voorzienbaarheid voor eigenaren van bouwlocaties in de gemeente.
In 2020 gaan we verdere stappen zetten in het proces voor het terugbrengen van het aantal bouwtitels.
Het proces om te komen tot een herijking van de regionale structuurvisie Wonen Noord-Limburg loopt momenteel. Naar verwachting zal deze omstreeks Q1 van 2020 worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

G Lokale heffingen

Deze paragraaf bevat informatie over de tarieven van de lokale heffingen voor de begrotingsperiode. De kaders voor de lokale heffingen hebben we opgenomen in de kadernota “Lokale heffingen”.

Onroerende Zaak Belasting

In de begroting 2020 verhogen we de OZB opbrengsten met:

Tabel ontwikkeling OZB

	totaal
2019	3%
2020	48%
2021	3%
2022	3%
2023	3%

Om de begroting meerjarig sluitend te maken verhogen we de OZB in 2020 eenmalig met 48%. Voor de jaarschijven 2021 t/m 2023 handhaven we de verhoging uit de meerjarenbegroting 2019. De eenmalige lastenstijging in 2020 compenseren we grotendeels door een teruggave van de rioolheffing. Verderop in deze paragraaf geven we een overzicht van de belastingdruk voor een gemiddeld gezin.

In de onderstaande tabel geven we de OZB tarieven in % van de WOZ-waarde aan.

Tabel tarieven OZB

	2019 Na vaststelling WOZ-waarden	2020 Voor vaststelling WOZ-waarden
Gebruikers niet-woningen	0,1814%	0,2685%
Zakelijke gerechtigden woningen	0,1325%	0,1961%
Zakelijke gerechtigden niet-woningen	0,2337%	0,3456%

Reinigingsheffing / Afvalstoffenheffing

Het tarief vastrecht is op dit moment € 86,00. De variabele tarieven zijn op dit moment zoals opgenomen in onderstaande tabel. Een gemiddeld gezin betaalt op basis van deze tarieven ca. € 45,00 voor de ledigingen.
Tekorten of overschotten verrekenen we met de egalisatiereserve afvalstoffenheffing.
De reinigingsheffingen zijn 100% kostendekkend.

Tabel variabele tarieven afvalstoffen

	Tarief 2020
Tarieven reguliere containers	
Restafval	
25 liter container	€ 1,25
60 liter container	€ 3,00
140 liter container	€ 7,00
240 liter container	€ 12,00
GFT-afval	
25 liter container	€ 0,15
60 liter container	€ 0,40
140 liter container	€ 1,00
240 liter container	€ 1,70
Tarieven ondergrondse voorziening	
Volume 20 liter	€ 0,10
Volume 40 liter	€ 2,00
Volume 60 liter	€ 3,00

Rioolheffing
Het tarief voor rioolheffing handhaven we op €162. Daarnaast geven we in 2020 t/m 2023 de teveel geheven rioolheffing terug. Over de 4 begrotingsjaren gezamenlijk is dit € 180 per aansluiting. We verdelen de teruggave zodanig over de begrotingsjaren, dat de stijging van de totale jaarlijkse belastingdruk gelijkmatig is (circa 6,63%). Daarmee voorkomen we grote schommelingen in de lasten voor de burgers. In onderstaande tabel geven we een overzicht van de teruggave per jaarschijf. Zie ook de tabel onder het kopje Belastingdruk.

Hondenbelasting
Het tarief voor de hondenbelasting blijft in 2020 ongewijzigd.

	Tarief 2020
Één hond	€ 40,00
Twee honden	€ 95,00
Drie honden	€ 155,00
Kennel	€ 95,00

Toeristenbelasting
In 2020 wordt een stijging van de toeristenbelasting naar € 1,30 p.p.p.n. doorgevoerd. Op basis van het huidige tarief toeristenbelasting (€ 1,20 p.p.p.n.) is het aandeel toeristenbelasting in de overnachtingsprijs bij campings verhoudingswijs veel hoger is dan bij overige verblijfsrecreatie.
Ter vergelijk: bij een camping is het aandeel toeristenbelasting 25% of hoger van de overnachtingsprijs; bij de Lommerbergen is dit nog geen 4%. Bij de verhoging van het tarief toeristenbelasting naar € 1,30 komen we op een punt dat differentiatie gewenst is. Bij verlaging van het tarief toeristenbelasting voor de camping naar € 0,90 en een extra verhoging van het tarief voor de overige verblijfsrecreatie met € 0,02 naar € 1,32 blijft de totale opbrengst van de toeristenbelasting voor de gemeente gelijk. Door de differentiatie is het aandeel toeristenbelasting in de prijs van de campings minder fors dan bij de overige verblijfsrecreatie.

Zoals we in programma 1 hebben toegelicht willen we met ingang van 2021 het tarief voor de camping verhogen van € 0,90 naar € 1. Het tarief voor de overige verblijfsrecreatie verhogen we vanaf 2021 van € 1,32 naar € 1,50. Deze verhoging willen we deels gebruiken voor het budget van € 60.000 dat we jaarlijks beschikbaar willen stellen aan de R&T ondernemers.

Belastingdruk

De belastingdruk voor een gemiddeld gezin met een eigen woning ziet er als volgt uit:

Belastingdruk Beesel	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
OZB zakelijk gerechtigde	€ 250,00	€ 250,00	€ 257,00	€ 265,00	€ 273,00
OZB verhoging B20		€ 120,00	€ 124,00	€ 128,00	€ 132,00
Rioolheffing	€ 162,00	€ 162,00	€ 162,00	€ 162,00	€ 162,00
teruggave rioolheffing		€ -84,00	€ -60,00	€ -36,00	€ 0,00
Afvalstoffenheffing (vast recht)	€ 86,00	€ 86,00	€ 86,00	€ 86,00	€ 86,00
Ledigingen	€ 45,00	€ 45,00	€ 45,00	€ 45,00	€ 45,00
Totaal	**€ 543,00**	**€ 579,00**	**€ 614,00**	**€ 650,00**	**€ 698,00**
Stijging absoluut		**€ 36,00**	€ 35,00	€ 36,00	€ 48,00
Stijging procentueel		**6,63%**	6,04%	5,86%	7,38%

MAAND (stijging)

OZB, stijging per maand	€ 10	€ 1	€ 1	€ 1
Rioolheffing, teruggave maand	€ -7	€ 2	€ 2	€ 3
Saldo lastenstijging per maand	€ 3	€ 3	€ 3	€ 4

De belastingdruk stijgt jaarlijks gelijkmatig met circa 6%. Dit komt voor een gemiddeld gezin overeen met € 3 per maand.
Als we de belastingdruk (OZB, Rioolheffing en afvalstoffenheffing) vergelijken met andere gemeente in de provincie Limburg dan blijft Beesel de goedkoopste gemeente van Limburg.

Toelichting kostendekkendheid leges en lokale heffingen

Op grond van het BBV moeten in de paragraaf lokale heffingen een overzicht opnemen, waarin we de kostendekkendheid van leges en lokale heffingen inzichtelijk maken. Dit doen wij voor de volgende onderdelen:

1. Leges
2. Lijkbezorgingsrechten
3. Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
4. Rioolheffing

Periodiek berekenen we de kostendekkendheid van de leges en lokale heffingen. Bij deze berekening maken we onderscheid in de volgende kostencomponenten:

- Personeelskosten
- Materiële kosten
- Automatiseringskosten
- Huisvestingskosten
- Overhead

De personeelskosten, materiële kosten en automatiseringskosten (gedeeltelijk) betreffen kosten die we direct kunnen toerekenen aan het product. De huisvestingskosten, overhead en (restant) automatiseringskosten kunnen we indirect toerekenen aan het product. De manier waarop we deze indirecte kosten toerekenen, hebben we opgenomen in de financiële verordening.

Hieronder geven we de kostendekkendheid per onderdeel weer.

1. Leges

De legestabel is opgebouwd uit drie titels. In onderstaande tabellen geven we per titel het dekkingspercentage weer.

Titel 1 Algemene dienstverlening
(o.a. burgerlijke stand, paspoorten, rijbewijzen)

Omschrijving	**Bedrag begroting 2020**
Kosten taakvelden	245.625
Inkomsten taakvelden	0
Netto kosten taakvelden	**245.625**
Toe te rekenen kosten	
Overhead	85.504
Compensabele BTW	0
Totale kosten	**331.129**
Totaal opbrengst heffingen	**165.805**
Dekkingspercentage	**50%**

Titel 2 Dienstverlening vallen onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Omschrijving	Bedrag begroting 2020
Kosten taakvelden	370.850
Inkomsten taakvelden	0
Netto kosten taakvelden	**370.850**
Toe te rekenen kosten	
Overhead	202.233
Compensabele BTW	0
Totale kosten	**573.083**
Totaal opbrengst heffingen	**343.000**
Dekkingspercentage	**60%**

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstrichtlijn

Omschrijving	Bedrag begroting 2020
Kosten taakvelden	12.844
Inkomsten taakvelden	0
Netto kosten taakvelden	**12.844**
Toe te rekenen kosten	
Overhead	1.113
Compensabele BTW	0
Totale kosten	**13.957**
Totaal opbrengst heffingen	**1.700**
Dekkingspercentage	**12%**

2. Lijkbezorgingsrechten

Omschrijving	Bedrag begroting 2020
Kosten taakvelden	9.807
Inkomsten taakvelden	0
Netto kosten taakvelden	**9.807**
Toe te rekenen kosten	
Overhead	102.860
Compensabele BTW	1.596
Totale kosten	**114.263**
Totaal opbrengst heffingen	**54.600**
Dekkingspercentage	**48%**

3. Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Omschrijving	Bedrag begroting 2020
Kosten taakvelden	591.118
Inkomsten taakvelden	253.463
Netto kosten taakvelden	**337.655**
Toe te rekenen kosten	
Overhead	380.184
Compensabele BTW	114.110
Totale kosten	**831.949**
Totaal opbrengst heffingen	**831.949**
Dekkingspercentage	**100%**

4. Rioolheffing

Omschrijving	Bedrag begroting 2020
Kosten taakvelden	72.151
Inkomsten taakvelden	0
Netto kosten taakvelden	**72.151**
Toe te rekenen kosten	
Overhead	333.512
Compensabele BTW	122.631
Totale kosten	**528.294**
Totaal opbrengst heffingen riolering	**528.294**
Dekkingspercentage	**100%**

H Duurzaamheid

Inleiding
In 2019 heeft de gemeenteraad de duurzaamheidsvisie 'Focus, Lef en Draakkracht' en de daarbij behorende thematische verdieping vastgesteld.
We hebben onze duurzaamheidsambities in vijf thema's vastgelegd.

- *Sociale duurzaamheid*

Sociale duurzaamheid is een overkoepelend thema. We benaderen alle andere duurzaamheidsthema's vanuit de beleving van de mens. Uitgangspunt is dat we samen de klus klaren en er ook samen sterker van worden, waarbij we oog hebben voor mensen die niet alles zelf kunnen betalen.

- *Duurzame energie*

We zetten allereerst in op besparing, want wat je niet gebruikt hoef je niet op te wekken! We wekken eigen duurzame energie en warmte op, waarbij we opbrengsten willen laten terugvloeien naar de gemeenschap. We zoeken oplossingen om samen een aardgasloze gemeente te realiseren.

- *Biodiversiteit en klimaatadaptatie*

Klimaatverandering leidt tot meer weerextremen (hitte, droogte, extreme neerslag). We richten onze buitenruimte zodanig in dat we hierop voorbereid zijn. Ook brengen we variëteit aan in het natuurlijk groen en bevorderen hiermee de biodiversiteit. Dit alles leidt tot een gezonde en leefbare woon- en werkomgeving.

- *Schone en slimme mobiliteit*

Ons doel is een aantrekkelijk mobiliteitssysteem, dat voor iedereen toegankelijk en bereikbaar is. Nieuwe duurzame vormen van vervoer en andere manieren van verplaatsen brengen veranderingen met zich mee zowel wat betreft vervoer als in de inrichting van onze leefomgeving.

- *Circulaire economie*

We kennen geen afval meer, alleen nog grondstoffen. Daarom repareren of hergebruiken we spullen. Als dat niet kan, scheiden en recyclen we, zodat er nieuwe producten van gemaakt kunnen worden. Ook delen we onderling spullen (zoals gereedschap of auto's). In plaats van kopen gaan we leasen, om daarmee fabrikanten aan te zetten tot duurzame productie. Zo ontstaat een kringloopeconomie met toekomstbestendige ondernemingen, waarbij grondstoffen behouden blijven voor de toekomst.

Wat gaan we in 2020 doen?

In 2019 hebben wij de visie en de thematische verdieping uitwerkt in een Actieplan Duurzaamheid 2019-2022. In dit actieplan hebben wij de duurzaamheidsthema's in acties en activiteiten per jaar uitgewerkt.

Duurzame energie
Beesel werkt mee aan het opstellen van een Regionale Energiestrategie (RES) Noord- en Midden-Limburg. Hieruit volgt de regionale energieopgave op het gebied van energieopwekking, warmtetransitie en energiebesparing. Deze RES moet medio 2020 gereed zijn en wordt als bod naar het Rijk gestuurd. Beesel moet meewerken aan hetgeen binnen de RES wordt afgesproken.
Daarnaast gaan we zelf aan de slag met diverse punten uit het Actieplan Duurzaamheid.
Onder de post Energiebeleid vallen de projecten op het gebied van energieopwekking, energiebesparing en aardgasloos. In 2020 gaat het om de volgende grootschalige projecten:

- *Proeftuin zonneweide Lichteveld*

In de tweede helft van 2019 onderzoeken we de haalbaarheid van gebiedsontwikkeling locatie Lichteveld, waar we in samenspraak met omwonenden en grondeigenaren een zonneweide zouden kunnen realiseren. In december 2019 wordt duidelijk of er een go of een no-go is. Als de uitslag positief is gaan we aan de slag met de uitvoering (kosten planontwikkeling € 15.000 in 2020).

- *Nadere gebiedsuitwerking energielandschap Meerlebroek.*

Uit het Kader Opwekking Duurzame Energie volgt dat we ten oosten van de A73 inzetten op een energielandschap. Dit willen we aanpakken door middel van gebiedsontwikkeling van het gehele gebied.
Gekoppeld aan de gebiedsuitwerking Meerlebroek staat een scenariostudie naar de opslag. Deze

studie staat, afhankelijk van de uitkomsten van de gebiedsuitwerking Meerlebroek, gepland in 2021 (kosten ondersteuning proces en expertise € 25.000 in 2020).

- *Verkenning Warmte*

We kunnen alleen een warmtevisie en een wijkaanpak opstellen als we kennis hebben van de bronnen, de warmtevraag, de diverse warmteopties en de financiële gevolgen daarvan. Hiertoe willen we een warmteverkenning uitvoeren. De vraagspecificatie vindt plaats in 2019. De uitvoering van de warmteverkenning is in 2020 (€ 25.000). De warmtevisie en plan wijkaanpak pakken we in 2021 op (€ 25.000). In 2022 willen we een pilot wijkaanpak uitvoeren (€ 50.000).

- *Zon op groot bedrijfsdak*

Om zoveel mogelijk grote zonnedaken te realiseren zetten we in op stimulering van zonnepanelen op bedrijfspanden. We willen ondernemers een aanpak aanbieden waar ze bij kunnen aansluiten. Deze aanpak smeren we uit over enkele jaren (2020: € 30.000; 2021: € 30.000; 2022: € 15.000) .

- *Verduurzaming particulier woningbezit*

Om uitvoering te geven aan de woonvisie én duurzaamheidsvisie, willen wij ons in de komende jaren specifiek richten op de mogelijkheden om particuliere eigenaren mee te nemen in de verduurzaming van hun woning. Daarnaast willen gebruik maken van de mogelijkheid om mee te lliften bij de verduurzamingsaanpak van het woningbestand van WoonGoed 2-Duizend, wellicht in samenwerking met Stichting de Groene Vogel. Het betreft met name communicatie en het opzetten van financiële arrangementen (2020, 2021, 2022 jaarlijks € 25.000).

Biodiversiteit en klimaatadaptatie

- *Gemeentehuis als voorbeeldproject*

Het gemeentehuis willen wij als voorbeeld voor klimaatadaptieve maatregelen stellen. Dit pakken we op in samenhang van de ontwikkeling van het centrum van Reuver, gezien hierdoor ook de uitstraling van het gemeentehuis wijzigt. De kosten hiervan zijn op dit moment nog niet bekend.

- *Bewustwordingscampagne natuurinclusieve en klimaatadaptieve maatregelen particulieren*

Wij willen in 2020 mensen op een laagdrempelige manier betrekken bij de klimaatadaptatie en de biodiversiteit. Wij willen daarbij focussen op de maatregelen die zij zelf kunnen nemen. Wij willen aanhaken bij natuurlijke gebeurtenissen, zoals de oplevering van een woonwijk na renovatie en in overleg met betrokken partijen (5.000 structureel).

- *Onderzoek stimuleringsmaatregelen groener maken bedrijventerreinen*

Uit de hittestresstest blijkt dat de bedrijventerreinen niet klimaatadaptief zijn. Wij willen in 2022 laten onderzoeken hoe de bedrijventerreinen klimaatbestendiger kunnen worden (kosten € 10.000 in 2022).

- *Versterken groenstructuur binnen de bebouwde kom*

Wij willen binnen de bebouwde kom de groenvoorziening biodiverser en gevarieerder maken. Dit is niet alleen goed voor de planten en de dieren, maar verhoogt ook de aantrekkelijkheid van de buitenruimte. Dit vergt een omvorming van het bestaande groen. Uit onderzoek blijkt dat er veel plantsoenen zijn die reeds 30 jaar oud zijn en renovatie behoeven. Wij voeren deze renovaties gefaseerd uit. De kosten van het toepassen van gevarieerde beplanting die ook waarde heeft voor mens en dier vallen hoger uit dan de bestaande vakbeplanting (kosten € 10.000 structureel).

- *Onderzoek uitwerken hittestresstest-light*

Het uitwerken van de hittestresstest-light toegespitst op onze gemeente leidt tot een lijst met concrete projecten en een prioritering daarin. Als deze projecten bekend zijn, koppelen we daaraan bedragen, waarna we de projecten vanaf 2021 stap voor stap uitvoeren. Kosten nog niet bekend.

- *Realiseren groene ontmoetingsplekken in woonwijken, vergroenen speeltuinen en schoolpleinen*

Groene, schaduwrijke plekken in onze leefomgeving worden in de toekomst steeds belangrijker. Deze plekken geven koelte op hete dagen en verbeteren het microklimaat. Wij verwachten dat een aantal aan te pakken locaties zullen voortvloeien uit de uitwerking van de hittestresstest. Omdat deze projecten nog niet bekend zijn, zijn de kosten hiervoor ook nog niet bekend. We verwachten hier vanaf 2021 mee te beginnen. Daarnaast willen wij groene ontmoetingsplekken realiseren door aan te haken

bij natuurlijke momenten, zoals renovaties (kosten ondersteuning proces en expertise € 25.000 in 2020).

- *Ecologisch en natuurvriendelijk beheer*

Binnen het beheer en onderhoud van de buitenruimte willen wij natuurvriendelijke beheervormen invoeren. Dit vertaalt zich in bijvoorbeeld biologische bestrijding, het weerbaar maken van sportvelden, stoppen/ verminderen met chemische bestrijding, aandacht voor de kwaliteit van de bodem, natuurvriendelijk beheer van groenvoorzieningen, waterpartijen en bossen, kruidenrijke bermen en dergelijke. Deze aspecten zijn binnen de reguliere begroting op te vangen.
Het bosbeheer van de gemeentelijke bossen wordt uitgevoerd door De Bosgroep. Het huidige beheercontract loopt in 2019 af. Voorheen was dit beheer gericht op minimalisering van de kosten door de verkoop van het hout. We willen nu meer aandacht voor natuurvriendelijk beheer en recreatieaspecten. Daarnaast onderzoeken we ook of een gedeelte van het bosbeheer door onze onderhoudsdienst kan plaatsvinden. Hoe de balans uit gaat vallen met betrekking tot een meer natuurvriendelijk beheer van de gemeentelijke bossen en de inzet van de onderhoudsdienst daarbij, is nog niet helemaal duidelijk. Verwacht wordt dat dit leidt tot een beperkte verhoging van de kosten.

- *Duurzame inrichting buitenruimte*

Veel van de genoemde aspecten uit de duurzaamheidsvisie worden reeds uitgevoerd binnen de beleidsvelden in het fysieke domein. Binnen deze beleidsvelden hebben wij reeds aandacht voor het waterrobuust maken van de buitenruimte, afkoppelen hemelwater, duurzaam gebruik van materialen, natuurvriendelijk beheer, bodemkwaliteit, groenparticipatie etcetera. Wij willen dit structureel verder ontwikkelen. Daarom voegen we alle duurzame aspecten van de inrichting van de buitenruimte samen in een praktische notitie die als een handleiding voor een duurzame inrichting van de buitenruimte geldt. De inhoudelijke kennis voor deze notitie hebben we vanzelfsprekend zelf in huis, maar we willen de rapportage extern laten samenstellen vanwege capaciteitstekort (kosten € 3.000 in 2020).

Schone en slimme mobiliteit

- *Duurzaam deelvervoer Mobie*

Doel van het Mobie-project is te komen tot een structureel aanbod van duurzaam deelvervoer in de Noord-Limburgse gemeenten. De fasen 1 en 2 zijn inmiddels achter de rug. Eind 2020 start fase 3: de inzet van 50 -100 duurzame vervoermiddelen in de acht gemeenten. Het gaat hier om elektrische deelauto's en fietsen. Uiteraard blijft het streven om autokilometers te verschuiven naar fiets- en ov-kilometers voor zover dat in onze gemeente haalbaar is.
Wanneer Mobie volledig is uitgerold beschikt Noord-Limburg over een aantrekkelijk mobiliteitssysteem dat bijdraagt aan een hogere levenskwaliteit door de toegang tot vervoer te vergroten. Door uitsluitend schone mobiliteit aan te bieden ondersteunt Mobie de milieu- en energietransitie en zorgt met het uitbreiden van vervoersopties tegelijkertijd voor een betere ruimtelijke en economische bereikbaarheid.

- Fase 3 is het structureel aanbieden van duurzame deelmobiliteit binnen de gemeentelijke organisatie.
- Fase 4 is het opschalen van Mobie voor gebruik door inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Opschalen betekent het verduurzamen van de vervoerbewegingen van de deelnemende gemeenten en de voertuigen te delen en beschikbaar te stellen voor derden. Om dit verder vorm te geven zal er Europees aanbesteed moeten worden. De planning is dat de aanbesteding start in september 2019 en daadwerkelijk uitvoering van de aanbesteding plaatsvindt vanaf oktober 2020. Gemeenten gaan dit niet zelf doen maar werken samen met een mobiliteitspartner die de mobiliteitsbehoefte van de gemeente invult. Gemeenten kopen geen auto's maar mobiliteit. Om tot een rendabel concept te komen is het de bedoeling om de auto's maximaal te delen en het gebruik te optimaliseren.

De kosten zijn in 2020 € 9.000 en vervolgens jaarlijks € 36.000. Dekking neutraal vanuit huidig budget reiskosten.

- *Deel de zon*

In aansluiting op het project Mobie sluiten wij ook aan bij het project Deel de zon. Door het opwekken van energie via zonnedaken worden elektrische deelauto’s opgeladen en voor de buurt ter beschikking gesteld. In dit project functioneren deelauto’s als wijkaccu’s met duurzame energie. Hiermee kan in de gebouwde omgeving een energieneutraal systeem worden opgezet.

Interreg Vlaanderen-Nederland subsidieert dit project. Binnen onze regio is de gemeente Venlo al aangesloten en een intentieverklaring getekend.
De deelauto's uit dit project kunnen breed ingezet worden, Denk hierbij aan vraagafhankelijk vervoer binnen een buurt, maar ook in aanvulling op het Mobie-project (kosten vanaf 2020 voor 3 jaar jaarlijks € 8.000).

Circulaire economie

- *Nieuw circulair inkoopbeleid*

De werkgroep herziening inkoopbeleid is opgestart. Het proces om te komen tot een nieuw circulair inkoopbeleid is nauw verweven met de trajecten werkprocesanalyse en zaaksysteemwijziging. Naar verwachting wordt het nieuwe inkoopbeleid eind 2020 vastgesteld.
Circulair inkopen is een relatief nieuw onderwerp in het inkoopproces waarvoor op voorhand geen kant-en-klare criteria vast te stellen zijn, het is een leerproces. Om tot een circulaire inkoopstrategie te komen, starten we in de tweede helft van 2019 met pilot-inkooptrajecten waarvan de 'lessen' in 2020 duidelijk zullen zijn. Deze nemen we mee in het nieuwe inkoopbeleid. Het is geen project maar een proces dat ertoe bij moet dragen onze doelstelling om in 2022 20% van ons inkoopvolume circulair in te kopen te kunnen halen. Het is de bedoeling dat circulair inkomen richting 2030 de standaard wordt. Aan de ontwikkeling van dit beleid zijn voor zover we nu kunnen overzien geen kosten verbonden.

- *Opstellen grondstoffenplan*

We leggen in het derde kwartaal van 2020 aan de gemeenteraad een grondstoffenplan voor waarin we ons huishoudelijk afvalbeleid aanscherpen om de doelstelling van 30 kg restafval per huishouden in 2025 te kunnen bereiken en waarin we ook scheiding en hergebruik stimuleren.

- *Bewustwordingscampagne circulaire economie*

We maken in 2020 een plan van aanpak voor een bewustwordingscampagne gericht op gedrag en leefstijl op het gebied van scheiding afval, verspilling voedsel etc., delen en bewust inkopen. (Kosten plan van aanpak € 16.000 in 2020; jaarlijkse uitvoeringskosten € 8.000 in 2020, 2021 en 2022)

- *Onderzoek kringloopwinkel 2.0 (circulair ambachtscentrum)*

In 2019 starten we met een onderzoek naar de haalbaarheid van de exploitatie van een kringloopwinkel in de gemeente Beesel. We pakken dit breed op en onderzoeken de haalbaarheid van een kringloopwinkel in combinatie met de afvalstromen van het milieupark, en in de vorm van een publiek/private samenwerking gericht op circulaire economie, waarbij de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een voorwaarde is.

- *Plan van aanpak duurzame verwijdering asbestdaken*

Het plan om asbestdaken met ingang van 2025 te verbieden is vooralsnog van de baan. We onderzoeken hoe we onze inwoners toch kunnen stimuleren het asbestdak te vervangen. Op dit moment hebben we hiervoor nog niets in de begroting opgenomen.

Financieel

De financiële consequenties van de paragraaf duurzaamheid hebben we verwerkt in Programma 3 (Fijn wonen en bedrijvig). Een gedeelte van de uitgaven die wij doen aan duurzaamheidsmaatregelen en -activiteiten zijn al in reguliere budgetten verwerkt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan maatregelen op gebied van afval, het afkoppelen van hemelwater en het biodivers maaibeheer.
Verder hebben wij een aantal reguliere begrotingsposten aangepast om onze duurzaamheidsambities te kunnen waarmaken. Denk hierbij aan het gebouwenbeheer, kosten voor grotere groeiplaatsen voor bomen en verduurzaming van het wagenpark. Ook hebben we hiervoor projectbudgetten aangepast, zoals het budget voor de aanpak van de buurt Spoorkamp en het budget voor de fysieke aanpak van het centrum van Reuver.

Daarnaast heeft de gemeenteraad bij de vaststelling van de begroting 2019 een budget van € 1.000.000 euro beschikbaar gesteld voor duurzaamheidsmaatregelen. Dit budget zetten we in voor een aantal noodzakelijke onderzoeken die wij moeten uitvoeren zoals het opstellen van een warmteplan en de klimaatstresstest. Maar ook benutten we het budget voor het oplossen van tijdelijke capaciteitstekorten, het inrichten van revolverende fondsen en het participeren in duurzame initiatieven

Verantwoording en evaluatie
De verantwoording over de uitvoering van het beleid doen wij in de reguliere P&C-cyclus (beraps en jaarrekening). Daarnaast evalueren wij de voortgang van het actieplan telkens aan het eind van een kalenderjaar (dashboard) en bieden dit met een raadsinformatiebrief ter kennisgeving aan de gemeenteraad aan.

Bijlagen

Brondocumenten

Programma/ paragraaf	Onderwerp
1	Euregiovisie 2014-2020
1	Communicatiebeleid
1	Evaluatie participatienota
1	Regiovisie
1	Blij in Beesel vandaag, morgen, overmorgen; visie van de gemeenschap
1	Visie op samenwerking 2012
1	Collegeprogramma 2014-2018
1	Kadernota programma 1, strategie
2	Kadernota programma 2, maatschappelijke leefruimte
2.1	Regionaal beleids- en afsprakenkader WMO 2016
2.1	Regeling persoonsgebonden budget (pgb)
2.1	Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Beesel 2014
2.1	Kwaliteitseisen tbv opdrachtgeven in het sociaal domein
2.1	Nadere regels en beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Beesel 2015
2.1	Aanpak maatschappelijke opvang
2.1	Meerjarenplan Veilig Thuis 2017 - 2018 en begroting 2017
2.1	Meldcode huiselijk geweld
2.1	Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling
2.1	Uitvoeringsregeling informele zorg 2014-2015
2.1	Vrijwilligersbeleid
2.1	Verordening Subsidie Deskundigheidsbevordering Vrijwilligers 2009-2011
2.1	Kaderstellende nota decentralisatie extramurale zorg
2.1	Beleidsplan en verordening WMO 2015
2.1	Vaststellen basistarieven hulp bij huishouding
2.1	Verordening WMO 2016
2.1	WMO beleidsplan 2013-2016 "We doen het gewoon samen"
2.1	Beleidsnota informele zorg 2014-2017
2.1 tm 2.3	Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord
2.1 tm 2.3	Kadernota decentralisaties
2.2	Beleidsregels Wet Taaleis
2.2	Actualisatie beleidsregels Participatiewet en loonwaardemethodiek
2.2	Beleidsplan Participatiewet "Iedereen doet mee" en de verordening Participatiewet 2015
2.2	Schuldhulpverlening
2.2	Maatregelenverordening wet werk en bijstand, wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze ondernemers en wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen gemeente Beesel 2012
2.3	Beleidsnota kinderopvang o.g.v. een sociaal medische indicatie
2.3	Integraal jeugdbeleid gemeente Beesel 2017 - 2020
2.3	Subsidieregeling Jong in Beesel
2.3	Samenwerkingsafspraken en privacyreglement lokaal zorgnetwerk / jeugdnetwerk gemeente Beesel
2.3	Afspraken gemeenten regio Noord-Limburg over functies bureau Jeugdzorg 2015
2.3	Samenwerkingsconvenant Verwijsindex Noord- en Midden Limburg

2.3	Nadere regels en beleidsregels jeugdhulp gemeente Beesel 2016
2.3	Convenant samenwerking uitvoering overeenkomsten JeugdzorgPlus Zuid Nederland 2016-2018
2.3	Mandaatverlening invoering Nieuwe Jeugdwet
2.3	Calamiteitenprotocol jeugd Noord-Limburg
2.3	Subsidieregeling cultuur
2.3	Peuterspeelzalenbeleid
2.3	Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen gemeente Beesel.
2.3	Regionaal beleidskader Jeugd Noord-Limburg 2015-2018
2.3	Uitvoeringsplan jeugdhulp gemeente Beesel 2016
2.3	Verordening jeugdhulp gemeente Beesel
2.3	Aanvulling verordening jeugdhulp gemeente Beesel
2.3	Beleid voorschoolse voorzieingen en -educatie gemeene Beesel 2017-2020
2.3	Regiovisie bijzondere doelgroepen 2017-2020
2.4	Regiovisie sport 2016-2020
2.4	Uitvoeringsregel investeringssubsidies
2.4	Uitvoeringsregels overgangsregelingen subsidie
2.4	Subsidiering jeugdverenigingen
2.4	Subsidieregeling sociale verrijking
2.4	Uitvoeringsregel subsidie legeskosten omgevingsvergunning
2.4	Beschermd dorpsgezicht Beesel
2.4	Jeugdcultuurfonds Beesel
2.4	Muziekplan Beesel 2017-2020
2.4	Nota inventarisatie en vervanging speeltoestellen
2.4	Meerjaren onderhoudsprogramma buitensportaccommodaties 2014-2034
2.4	Subsidie nazorg ex-gedetineerden 2016
2.4	Algemene subsidieverordening Welzijn
2.4	Lokaal gezondheidsbeleid
2.4	Sport beleidsnota 2009-2017
2.4	Archeologiebeleid en archeologische verwachtings- en beleidskaart
2.4	Erfgoedverordening
2.4	Monumentencommissie gemeente Beesel 2009
2.4	Subsidieverordening restauratie gemeentelijke monumenten
2.4	Kunst-en cultuurnota
2.4	Meerjarig beleidskader bibliotheek 2017-2020 - kaders en uitgangspunten
2.4	Kaders subsidiering muziekonderwijs
2.4	Regionaal programma volwassenen educatie 2018-2019
3	Bestekhandboek digitale ruimtelijke plannen RO standaarden 2012
3	Beleidsregel gemeentelijk kwaliteitsmenu wonen buitengebied
3	Herziening exploitatieopzetten grondbedrijf 2016
3	Pachtbeleid
3	Beeldkwaliteitsplan Oppe Brik & VO
3	Hinder van houtkachels / open haarden
3	Planschadeverordening 2008 - WIJZIGING
3	Beleidsregel hoogzitten
3	Beleidsregel huisvesting van seizoenarbeiders bij agrarische bedrijven
3	Stedenbouwkundige Visie centrum Beesel

3	Afwegingskader woninglocaties en woningbouwinitiatieven
3	Voorzienbaarheid bestemmingsplanwijziging deprogrammeren woningbouwlocaties
3	Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Beesel
3	Structuurvisie
3	Bestemmingsplan bebouwde gebieden
3	Bestemmingsplan Buitengebied
3	Veegplan buitengebied gemeente Beesel
3	Bestemmingsplan reparatieplan buitengebied Beesel
3	Ontwerp bestemmingsplan Drakenrijk
3	Bestemmingsplan Molenveld-Zuid en naamswijziging naar Oppe Brik
3	Bestemmingsplan Past. Vranckenlaan 28, Reuver
3	Bestemmingsplan Oude Bosweg 1 Beesel
3	Bestemmingsplan Kerstenbergweg
3	Bestemmingsplan Bussereindseweg 81
3	Intergemeentelijke Structuurvisie Maasplassen 2030 & PlanMER
3	Gebiedsvisie Witte Stein
3	Exploitatieverordening gemeente Beesel 2001
3	Regionale structuurvisie wonen Noord-Limburg
3	Kadernota programma 3, ruimtelijke ontwikkeling
4	Evenementenbeleid
4	Beleidsvisie recreatie en toerisme
4	Beleidsregel verblijfsrecreatie
4	Gemeenschappelijke regeling Grenspark Maas-Swalm-Nette
4	Kadernota programma 4, recreatie en toerisme
4	Uitwerking vrijetijdseconomie 'Actieprogramma vrijetijdseconomie N-Limburg" (POL)
4	Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord
5.1	Aanwijzing ex artikel 2.40 APV
5.1	Integraal alcohol- en drugsbeleid voor jongeren in Beesel 2013-2016
5.1	Uitvoeringsplan integraal alcohol en drugsbeleid voor jongeren in Beesel 2015-2016
5.1	Samenwerkingsconvenant en aanwijzingsbesluit BOA Noord- en Midden Limburg
5.1	Beleidsregel paracommerciële horecabedrijven
5.1	Integraal handhavingsbeleid 2012
5.1	Gladheidsbestrijdingsplan 2016/2021
5.1	Modelbeleid Bluswater en bereikbaarheid
5.1	Preventie-activiteitenplan gemeente Beesel 2003
5.1	APV (herziening)
5.1	Coffeeshop- en Damoclesbeleid Beesel
5.1	Drugsbeleid Beesel 2012
5.1	Gewijzigde drank- en horecawet
5.1	Drank- en horeca verordening
5.1	Handhavings- en sanctiekader Drank- en horecawet
5.1	Speelautomaten verordening
5.1	Winkeltijdenverordening
5.1	Beleidsnota Openbare Verlichting 2016-2023
5.1	Externe veiligheid
5.1	Beleidsplan veiligheidsregio

5.1	Integraal veiligheidsplan gemeente Beesel 2015-2018
5.1	Dekkingsplan brandweer
5.1	Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Beesel
5.2	Huisvestingsprogramma scholen 2014
5.2	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Beesel
5.2	Beleidsnota VVE 2010-2014
5.2	Wijziging verordening leerlingenvervoer gemeente Beesel
5.3	Bosbeheerplan gemeente Beesel 2014-2019
5.3	Maaibeheer
5.3	Horecahandhaving
5.3	Trensportal / mobiliteitsplan Noord-Limburg
5.3	Beleidsregel legionellapreventie
5.3	Beleidsregel stookruimten (geheel of gedeeltelijk) onder maaiveld
5.3	Beleidsnota standplaatsenbeleid gemeente Beesel
5.3	Beleidsregel kamerverhuur
5.3	Geluidbeleid 2018
5.3	Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan 2018-2022
5.3	Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening 2011 (actualisatie)
5.3	Beleidsnotitie inzameling huishoudelijke afvalstoffen
5.3	Beleidsregel tijdelijke huisvesting (bij -verbouwing- woning op eigen erf)
5.3	Handhavingsuitvoeringsprogramma Wabo 2016 (HUP)
5.3	Beleidsregel erfafscheidingen
5.3	Reclamebeleid Beesel 2008
5.3	Beleidsregel plaatsing zendmasten
5.3	Bomenbeleidsplan en bomenverordening
5.3	Wegen beheerplan 2017-2021
5.3	GVVP 2012-2015
5.3	Mobiliteitsfonds / parkeerbijdrageregeling
5.3	Verordening parkeerfonds
5.3	Marktverordening
5.3	Regionale detailhandelsvisie Noord-Limburg (POL)
5.3	Werklocaties bedrijventerreinen (visie bedrijfsterreinen Noord-Limburg)
5.3	Werklokaties kantoren (regionale visie kantoren Noord-Limburg)
5.3	Beleidsnota bodembeheer Regio Maas & Roer, gedeelte Beesel
5.3	Verordening geurhinder en veehouderij
5.3	Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI)
5.3	Duurzaamheidsbeleid
5.3	Verordening stimuleringslening duurzaamheidsmaatregelen accommodaties
5.3	Duurzaamheidsagenda 2017-2020
5.3	Energiestrategie
5.3	Aanwijzingsbesluit woonschepenligplaatsen i.h.k.v. de Huisvestingswet
5.3	Woningbouwkader 2012-2020
5.3	Verordening startersleningen
5.3	Landschapsontwikkelingsplan
5.3	Structuurvisie Leewen-de Weerd
5.3	Verordening aansluitvoorwaarden riolering

5.3	Verordening beheer/gebruik algemene begraafplaatsen
5.3	Visie begraafplaatsen
5.3	Afvalstoffenverordening (herziening)
5.3	Aanwijzingsbesluit van categorieën waarin geen vvgb Wabo is vereist
5.3	Bouwverordening Beesel 2012
5.3	Welstandsnota
5.3	Welstandsbeleid
5.3	Wegenlegger
5.3	Woonvisie 2016-2022
5.4	Regeling briefadres Gemeente Beesel
5.4	Reglement Burgerlijke Stand
5.4	Beleid benoeming Babsen
5.4	Reglement van orde voor B&W
5.4	regeling outplacement gewezen wethouders
5.4	Beleid Mobile Device Security
5.4	Privacy reglement
5.4	Beleidsregel gevonden en verloren voorwerpen
5.4	Nota Inkoopbeleid
5.4	Nota reserves en voorzieningen
5.4	Werkkostenregeling
5.4	Nota treasury
5.4	Verordening forensenbelasting Beesel
5.4	Tarief forensenbelasting Beesel
5.4	Tarieven legesverordening Beesel
5.4	Tarieven onroerende zaakbelasting Beesel
5.4	Tarieven reinigingsrechten Beesel
5.4	Verordening Basisregistratie Personen (BRP)
5.4	Functioneringsgesprekken burgemeester en gemeenteraad
5.4	Reglement van Orde Gemeenteraad
5.4	Verordening rekenkamercommissie Beesel 2014
5.4	Gedragscode voor de leden van de raad & fractievertegenwoordigers (inclusief richtlijn handelswijze bij vermoed overtreden gedragscode)
5.4	Inspraakverordening
5.4	Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning
5.4	Verordening op de vertrouwenscommissie
5.4	Verordening op het correctief raadgevend referendum
5.4	Verordening raadscommissies
5.4	Verordening rechtspositie raadsleden & fractievertegenwoordigers
5.4	Verordening fractieondersteuning 2012
5.4	Papierloos vergaderen
5.4	Verordening elektronische bekendmaking
5.4	verordening regeling behandeling bezwaarschriften
5.4	delegatieverordening
5.4	Strategisch reservebeleid
5.4	Kaders investeringsreserve
5.4	Controleprotocol en normenkader 2018

5.4	Controleverordening 2006
5.4	Financiële verordening
5.4	Invorderings- en kwijtscheldingsregelingen gemeentelijke belastingen
5.4	Treasury statuut
5.4	Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2006
5.4	Nota activa en afschrijving
5.4	Wet markt en overheid
5.4	Achtervang herfinanciering leningen Woongoed 2-Duizend
5.4	Verordening hondenbelasting Beesel
5.4	Tarief hondenbelasting Beesel
5.4	Legesverordening Beesel
5.4	Verordening lijkbezorgingsrechten Beesel
5.4	Tarief lijkbezorgingsrechten Beesel
5.4	Verordening marktgelden Beesel
5.4	Tarieven marktgelden Beesel
5.4	Verordening onroerende zaakbelastingen Beesel
5.4	Verordening reinigingsrechten Beesel
5.4	Verordening rioolaansluitrecht Beesel
5.4	Tarieven rioolaansluitrecht Beesel
5.4	Verordening rioolheffing Beesel
5.4	Tarief rioolheffing Beesel
5.4	Verordening toeristenbelasting Beesel
5.4	Tarief toeristenbelasting Beesel
5.4	Verordening dienstverlening aan derden Beesel
5.4	Tarieven dienstverlening aan derden Beesel
5.4	Tarieven afvalstoffenheffing 2018
5.4	Wijzigen tarieven en bepaling gemeentelijke belastingen
5.4	Piketregeling intern Oranjekolom
5.4	Verordening naamgeving en nummering (adressen) van de gemeente Beesel 2010
5.4	Verordening op de baatbelasting
par. A	Kadernota paragraaf A, Weerstandsvermogen en risicobeheersing
par. B	Onderhoudsplannen gemeentelijke gebouwen
par. B	Kadernota paragraaf B, Onderhoud kapitaalgoederen
par. B	Gebouwen beheersplan 2015-2018
par. D	Informatiebeveiligingsplan & privacybeleid
par. D	Aanpassing CAR/UWO, invulling hfdst. 3 CAR/UWO
par. D	Telewerkregeling
par. D	Mandaat- en delegatieregister
par. D	Dereguleringsbesluit mandaten P&O
par. D	Rechtspositieregeling Buitengewoon Ambtenaar Burgerlijke Stand
par. D	Werktijdenregeling
par. D	Regeling generatiepact gemeente Beesel
par. D	Kadernota paragraaf D, Bedrijfsvoering
par. D	Archiefverordening
par. D	Verordening interne klachtbehandeling
par. D	Aggressieprotocol

par. D	Melden vermoeden van misstanden
par. D	Gedragscode ambtenaren
par. D	Regeling lokale regeling studiefaciliteiten
par. D	Piketdienstregeling OHD
par. D	Regeling functiewaardering
par. D	Regeling functioneringsgesprekken
par. D	Regeling werving en selectie
par. E	Kadernota paragraaf E, Verbonden partijen
par. F	Kadernota paragraaf F, Grondbeleid
par. G	Kadernota paragraaf G, Lokale heffingen

Geprognotiseerde balans en EMU-saldo

Geprognotiseerde balans

Bedragen x € 1.000

Activa	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
(im) Materiële vaste activa	20.752	23.513	22.296	21.114	19.983	18.936
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	302	302	302	302	302	302
Financiële vaste activa: Leningen	1.109	1.089	1.069	1.047	1.026	1.003
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	1.790	1.790	1.790	1.790	1.790	1.790
Totaal Vaste Activa	**23.953**	**26.693**	**25.456**	**24.253**	**23.101**	**22.030**
Voorraden: Onderhanden werk & Ov. grond- en hulpstoffen	3.092	1.332	0	0	0	0
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen <1 jaar	8.763	3.487	3.512	3.305	3.747	4.401
Liquide middelen	277	277	277	277	277	277
Overlopende activa	467	467	467	467	467	467
Totaal Vlottende Activa	**12.599**	**5.563**	**4.256**	**4.049**	**4.491**	**5.145**
Totaal Activa	**36.552**	**32.256**	**29.712**	**28.302**	**27.592**	**27.175**

Passiva	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen	23.945	20.070	18.284	17.368	16.809	16.407
Voorzieningen	8.579	8.349	7.780	7.448	7.459	7.466
Vaste schuld	799	610	421	260	97	75
Totaal Vaste Passiva	**33.323**	**29.030**	**26.486**	**25.075**	**24.365**	**23.948**
Vlottende schuld	2.116	2.116	2.116	2.116	2.116	2.116
Overlopende passiva	1.111	1.111	1.111	1.111	1.111	1.111
Totaal Vlottende Passiva	**3.227**	**3.227**	**3.227**	**3.227**	**3.227**	**3.227**
Totaal Passiva	**36.552**	**32.256**	**29.712**	**28.302**	**27.592**	**27.175**

EMU-Saldo

Bedragen x € 1.000

	2019	2020	2021	2022	2023
EMU-SALDO	-5.107	194	-68	584	653
EMU-SALDO referentiewaarde	1.126	1.250	1.250	1.250	1.250
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde	-6.233	-1.056	-1.318	-666	-597

Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-20	-20	-22	-21	-23
			Uitzettingen	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-5.276	25	-207	442	654
			Liquide middelen	0	0	0	0	0
			Overlopende activa	0	0	0	0	0
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-189	-189	-161	-163	-22
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	0	0	0	0	0
			Overlopende passiva	0	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0	0	0	0	0

Staat van Reserves en voorzieningen

BIJLAGE 2C: RESERVES/VOORZIENINGEN 2019-2023 (in euro)

	Naam reserve/voorziening	Saldo op 31-12-2018	Vermeerderingen 2019	Verminderingen 2019	Saldo op 31-12-2019	Saldo op 31-12-2019
	Rubriek A: Reserves Algemene dienst					
10001	Algemene reserve	1.900.000,00	0,00	0,00	1.900.000,00	1.900.000,00
11001	Rekeningsaldo	138.169,40	0,00	138.169,40	0,00	0,00
	SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	2.038.169,40	0,00	138.169,40	1.900.000,00	1.900.000,00
	Rubriek B: Bestemmingsreserves					
30020	Investeringsreserve	8.578.748,19	2.466.908,00	3.490.209,99	7.555.446,20	7.555.446,20
30032	Reserve dekking kapitaallasten grond ABN-AMRO	32.525,00	0,00	0,00	32.525,00	32.525,00
30034	Reserve dekking kapitaallasten overkapping begraafplaats	42.990,88	0,00	2.006,76	40.984,12	40.984,12
30035	Res dekking kap.lasten grond fietspad langs de Maas	197.499,96	0,00	0,00	197.499,96	197.499,96
30037	Res dekking kap.lasten Raadhuisplein econ. Nut	252.219,72	0,00	15.763,76	236.455,96	236.455,96
30041	Reserve dek kaplst verkeersmaatregelen	0,00	93.000,00	0,00	93.000,00	93.000,00
30043	Reserve dekking kapitaallasten huisvesting gemeentehuis	1.252.682,22	0,00	103.087,92	1.149.594,30	1.149.594,30
30048	Reserve dekking kapitaallasten uitbreiding gemeentehuis	28.408,82	0,00	14.204,00	14.204,82	14.204,82
30049	Reserve dekking kapitaallasten aanpassing balie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
30050	Res dekking kapitaallasten meulbilair gemeentehuis 2010	143.977,30	0,00	19.813,20	124.164,10	124.164,10
30051	Res dekking kapitaallasten discussieinstallatie 2010	14.661,92	0,00	2.039,28	12.622,64	12.622,64
30052	Reserve dekking kapitaallasten uitbr/verb BS Offenbeek	158.222,62	0,00	20.641,38	137.581,24	137.581,24
30054	Reserve dekking kapitaallasten noodlok. BS Spick 2008	61.497,42	0,00	10.249,56	51.247,86	51.247,86
30055	Reserve dekking kapitaallasten uitbreiding BS Beesel	14.500,45	0,00	8.700,32	5.800,13	5.800,13
30058	Reserve dekking kap.lasten perceel gronddepot Keulsew eg	68.688,53	0,00	0,00	68.688,53	68.688,53
30059	Reserve dek. kap.lst. Investeringssubsidie Spp Solberg	230.541,87	0,00	6.274,56	224.267,31	224.267,31
30062	Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	454.937,99	364.451,00	331.723,28	487.665,71	487.665,71
30063	Reserve dekking kapitaallasten zonnepanelen 2013	68.392,32	0,00	2.630,52	65.761,80	65.761,80
30064	Reserve Open einde Regelingen Sociaal Domein	1.389.091,53	0,00	35.000,00	1.354.091,53	1.354.091,53
30065	Reserve Belegde gelden (compensatie w egg.dividend)	2.436.908,00	0,00	2.436.908,00	0,00	0,00
30066	Reserve Organisatie	178.556,37	0,00	139.325,00	39.231,37	39.231,37
30068	Reserve dek kaplst verbouw ing 't Spick tbv dagopvang	46.305,66	0,00	1.250,40	45.055,26	45.055,26
30079	Reserve dek kaplst vervanging Openbare Verlichting	254.144,96	119.561,00	12.969,48	360.736,48	360.736,48
30080	Reserve dek kaplst verb onderw ijs Oppe Brik	6.001.327,93	0,00	128.098,16	5.873.229,77	5.873.229,77
	SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	21.906.829,66	3.043.920,00	6.780.895,57	18.169.854,09	18.169.854,09
	SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGSRESERVES	23.944.999,07	3.043.920,00	6.919.064,97	20.069.854,10	20.069.854,10
	Rubriek C: Voorzieningen					
	Voorzieningen voor onderhoud					
40001	Gemeentelijke begraafplaatsen	17.673,47	200,00	1.417,00	16.456,47	16.456,47
40003	Onderhoud gemeentehuis	297.847,04	48.000,00	1.873,00	343.974,04	343.974,04
40004	Onderhoud sporthal De Schans	483.066,23	44.800,00	46.247,00	481.619,23	481.619,23
40009	Onderhoud gymzaal Beesel	101.106,42	2.650,00	330,00	103.426,42	103.426,42
40010	Onderhoud gymzaal Offenbeek	80.195,50	5.000,00	44.080,00	41.115,50	41.115,50
40005	Onderhoud brandw eergarage	63.943,64	6.000,00	16.608,00	53.335,64	53.335,64
40007	Onderhoud gemeenteloods	125.258,74	13.000,00	4.085,00	134.173,74	134.173,74
40008	Onderhoud gebouw tje milieupark	8.675,00	700,00	337,00	9.038,00	9.038,00
40013	Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	178.242,83	37.500,00	62.035,00	153.707,83	153.707,83
40014	Onderhoud buitensportaccommodaties	44.479,11	17.200,00	37.750,00	23.929,11	23.929,11
40015	Onderhoud kunstw erken	10.500,00	2.777,00	0,00	13.277,00	13.277,00
40017	Onderhoud w egen	217.384,37	305.400,00	388.750,00	134.034,37	134.034,37
40019	Onderhoud molen de Grauw e Beer	90.756,91	6.000,00	23.827,00	72.929,91	72.929,91
40020	Onderhoud Vleermuistoren	717,80	75,00	0,00	792,80	792,80
	Egalisatievoorzieningen					
42011	Afvalstoffenheffing	729.517,61	11.049,00	162.555,00	578.011,61	578.011,61
42012	Rioolrecht	4.314.615,91	156.920,00	136.802,00	4.334.733,91	4.334.733,91
	Diversen					
41001	Pensioenen w ethouders	1.710.997,00	40.000,00	0,00	1.750.997,00	1.750.997,00
41003	Voorziening w achtgelden	103.730,00	0,00	0,00	103.730,00	103.730,00
	SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	8.578.707,57	697.271,00	926.696,00	8.349.282,57	8.349.282,57
TOTAAL ALGEMENE DIENST		32.523.706,64	3.741.191,00	7.845.760,97	28.419.136,67	28.419.136,67
	Rubriek D: Grondbedrijf					
51001	Voorziening tekorten grondexploitatie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	SUB-TOTAAL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL-GENERAAL		32.523.706,64	3.741.191,00	7.845.760,97	28.419.136,67	28.419.136,67

BIJLAGE 2C: RESERVES/VOORZIENINGEN 2019-2023 (in euro)

	Naam reserve/voorziening	Saldo op 31-12-2019	Vermeerderingen 2020	Verminderingen 2020	Saldo op 31-12-2020
	Rubriek A: Reserves Algemene dienst				
10001	Algemene reserve	1.900.000,00	0,00	0,00	1.900.000,00
11001	Rekeningsaldo	0,00	0,00	0,00	0,00
	SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	1.900.000,00	0,00	0,00	1.900.000,00
	Rubriek B: Bestemmingsreserves				
30020	Investeringsreserve	7.555.446,20	0,00	1.811.302,00	5.744.144,20
30032	Reserve dekking kapitaallasten grond ABN-AMRO	32.525,00	0,00	0,00	32.525,00
30034	Reserve dekking kapitaallasten overkapping begraafplaats	40.984,12	0,00	2.006,76	38.977,36
30035	Res dekking kap.lasten grond fietspad langs de Maas	197.499,96	0,00	0,00	197.499,96
30037	Res dekking kap.lasten Raadhuisplein econ. Nut	236.455,96	0,00	15.763,76	220.692,20
30041	Reserve dek kaplst verkeersmaatregelen	93.000,00	0,00	3.100,00	89.900,00
30043	Reserve dekking kapitaallasten huisvesting gemeentehuis	1.149.594,30	0,00	103.087,92	1.046.506,38
30048	Reserve dekking kapitaallasten uitbreiding gemeentehuis	14.204,82	0,00	14.204,82	0,00
30049	Reserve dekking kapitaallasten aanpassing balie	0,00	0,00	0,00	0,00
30050	Res dekking kapitaallasten meulbilair gemeentehuis 2010	124.164,10	0,00	19.813,20	104.350,90
30051	Res dekking kapitaallasten discussieinstallatie 2010	12.622,64	0,00	2.039,28	10.583,36
30052	Reserve dekking kapitaallasten uitbr/verb BS Offenbeek	137.581,24	0,00	20.641,38	116.939,86
30054	Reserve dekking kapitaallasten noodlok. BS Spick 2008	51.247,86	0,00	10.249,56	40.998,30
30055	Reserve dekking kapitaallasten uitbreiding BS Beesel	5.800,13	0,00	5.800,13	0,00
30058	Reserve dekking kap.lasten perceel gronddepot Keulsweg	68.688,53	0,00	0,00	68.688,53
30059	Reserve dek. kap.lst. Investeringssubsidie Spp Solberg	224.267,31	0,00	6.274,56	217.992,75
30062	Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	487.665,71	90.000,00	102.485,00	475.180,71
30063	Reserve dekking kapitaallasten zonnepanelen 2013	65.761,80	0,00	2.630,52	63.131,28
30064	Reserve Open einde Regelingen Sociaal Domein	1.354.091,53	0,00	0,00	1.354.091,53
30065	Reserve Belegde gelden (compensatie wegg.dividend)	0,00	0,00	0,00	0,00
30066	Reserve Organisatie	39.231,37	300.000,00	0,00	339.231,37
30068	Reserve dek kaplst verbouwing 't Spick tbv dagopvang	45.055,26	0,00	1.250,40	43.804,86
30079	Reserve dek kaplst vervanging Openbare Verlichting	360.736,48	117.094,00	19.027,44	458.803,04
30080	Reserve dek kaplst verb onderwijs Oppe Brik	5.873.229,77	0,00	153.616,80	5.719.612,97
	SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	18.169.854,09	507.094,00	2.293.293,53	16.383.654,56
	SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGSRESERVES	20.069.854,10	507.094,00	2.293.293,53	18.283.654,57
	Rubriek C: Voorzieningen				
	Voorzieningen voor onderhoud				
40001	Gemeentelijke begraafplaatsen	16.456,47	200,00	0,00	16.656,47
40003	Onderhoud gemeentehuis	343.974,04	48.000,00	0,00	391.974,04
40004	Onderhoud sporthal De Schans	481.619,23	44.800,00	64.159,00	462.260,23
40009	Onderhoud gymzaal Beesel	103.426,42	2.650,00	1.749,00	104.327,42
40010	Onderhoud gymzaal Offenbeek	41.115,50	5.000,00	10.588,00	35.527,50
40005	Onderhoud brandweergarage	53.335,64	6.000,00	2.466,00	56.869,64
40007	Onderhoud gemeenteloods	134.173,74	13.000,00	8.217,00	138.956,74
40008	Onderhoud gebouwtje milieupark	9.038,00	700,00	165,00	9.573,00
40013	Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	153.707,83	37.500,00	37.992,00	153.215,83
40014	Onderhoud buitensportaccommodaties	23.929,11	17.200,00	14.750,00	26.379,11
40015	Onderhoud kunstwerken	13.277,00	2.777,00	0,00	16.054,00
40017	Onderhoud wegen	134.034,37	255.000,00	336.000,00	53.034,37
40019	Onderhoud molen de Grauwe Beer	72.929,91	6.000,00	2.400,00	76.529,91
40020	Onderhoud Vleermuistoren	792,80	75,00	100,00	767,80
	Egalisatievoorzieningen				
42011	Afvalstoffenheffing	578.011,61	53.164,00	54.727,00	576.448,61
42012	Rioolrecht	4.334.733,91	143.082,00	711.137,00	3.766.678,91
	Diversen				
41001	Pensioenen wethouders	1.750.997,00	40.000,00	0,00	1.790.997,00
41003	Voorziening wachtgelden	103.730,00	0,00	0,00	103.730,00
	SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	8.349.282,57	675.148,00	1.244.450,00	7.779.980,57
TOTAAL	**ALGEMENE DIENST**	28.419.136,67	1.182.242,00	3.537.743,53	26.063.635,14
	Rubriek D: Grondbedrijf				
51001	Voorziening tekorten grondexploitatie	0,00	0,00	0,00	0,00
	SUB-TOTAAL	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL-GENERAAL		28.419.136,67	1.182.242,00	3.537.743,53	26.063.635,14

BIJLAGE 2C: RESERVES/VOORZIENINGEN 2019-2023 (in euro)

	Naam reserve/voorziening	Saldo op 31-12-2020	Vermeerderingen 2021	Verminderingen 2021	Saldo op 31-12-2021
	Rubriek A: Reserves Algemene dienst				
10001	Algemene reserve	1.900.000,00	0,00	0,00	1.900.000,00
11001	Rekeningsaldo	0,00	0,00	0,00	0,00
	SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	1.900.000,00	0,00	0,00	1.900.000,00
	Rubriek B: Bestemmingsreserves				
30020	Investeringsreserve	5.744.144,20	0,00	633.900,00	5.110.244,20
30032	Reserve dekking kapitaallasten grond ABN-AMRO	32.525,00	0,00	0,00	32.525,00
30034	Reserve dekking kapitaallasten overkapping begraafplaats	38.977,36	0,00	2.006,76	36.970,60
30035	Res dekking kap.lasten grond fietspad langs de Maas	197.499,96	0,00	0,00	197.499,96
30037	Res dekking kap.lasten Raadhuisplein econ. Nut	220.692,20	0,00	15.763,76	204.928,44
30041	Reserve dek kaplst verkeersmaatregelen	89.900,00	0,00	3.100,00	86.800,00
30043	Reserve dekking kapitaallasten huisvesting gemeentehuis	1.046.506,38	0,00	103.087,92	943.418,46
30048	Reserve dekking kapitaallasten uitbreiding gemeentehuis	0,00	0,00	0,00	0,00
30049	Reserve dekking kapitaallasten aanpassing balie	0,00	0,00	0,00	0,00
30050	Res dekking kapitaallasten meulbilair gemeentehuis 2010	104.350,90	0,00	19.813,20	84.537,70
30051	Res dekking kapitaallasten discussieinstallatie 2010	10.583,36	0,00	2.039,28	8.544,08
30052	Reserve dekking kapitaallasten uitbr/verb BS Offenbeek	116.939,86	0,00	20.641,38	96.298,48
30054	Reserve dekking kapitaallasten noodlok. BS Spick 2008	40.998,30	0,00	10.249,56	30.748,74
30055	Reserve dekking kapitaallasten uitbreiding BS Beesel	0,00	0,00	0,00	0,00
30058	Reserve dekking kap.lasten perceel gronddepot Keulseweg	68.688,53	0,00	0,00	68.688,53
30059	Reserve dek. kap.lst. Investeringssubsidie Spp Solberg	217.992,75	0,00	6.274,56	211.718,19
30062	Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	475.180,71	0,00	31.000,00	444.180,71
30063	Reserve dekking kapitaallasten zonnepanelen 2013	63.131,28	0,00	2.630,52	60.500,76
30064	Reserve Open einde Regelingen Sociaal Domein	1.354.091,53	0,00	0,00	1.354.091,53
30065	Reserve Belegde gelden (compensatie weggdividend)	0,00	0,00	0,00	0,00
30066	Reserve Organisatie	339.231,37	0,00	0,00	339.231,37
30068	Reserve dek kaplst verbouwing 't Spick tbv dagopvang	43.804,86	0,00	1.250,40	42.554,46
30079	Reserve dek kaplst vervanging Openbare Verlichting	458.803,04	114.282,00	24.882,44	548.202,60
30080	Reserve dek kaplst verb onderwijs Oppe Brik	5.719.612,97	0,00	153.616,80	5.565.996,17
	SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	16.383.654,56	114.282,00	1.030.256,58	15.467.679,98
	SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGSRESERVES	18.283.654,57	114.282,00	1.030.256,58	17.367.679,99
	Rubriek C: Voorzieningen				
	Voorzieningen voor onderhoud				
40001	Gemeentelijke begraafplaatsen	16.656,47	200,00	0,00	16.856,47
40003	Onderhoud gemeentehuis	391.974,04	48.000,00	0,00	439.974,04
40004	Onderhoud sporthal De Schans	462.260,23	44.800,00	16.229,00	490.831,23
40009	Onderhoud gymzaal Beesel	104.327,42	2.650,00	908,00	106.069,42
40010	Onderhoud gymzaal Offenbeek	35.527,50	5.000,00	6.909,00	33.618,50
40005	Onderhoud brandweergarage	56.869,64	6.000,00	2.536,00	60.333,64
40007	Onderhoud gemeenteloods	138.956,74	13.000,00	2.878,00	149.078,74
40008	Onderhoud gebouwtje milieupark	9.573,00	700,00	165,00	10.108,00
40013	Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	153.215,83	37.500,00	71.736,00	118.979,83
40014	Onderhoud buitensportaccommodaties	26.379,11	17.200,00	17.000,00	26.579,11
40015	Onderhoud kunstwerken	16.054,00	2.777,00	0,00	18.831,00
40017	Onderhoud wegen	53.034,37	255.000,00	270.000,00	38.034,37
40019	Onderhoud molen de Grauwe Beer	76.529,91	6.000,00	12.613,00	69.916,91
40020	Onderhoud Vleermuistoren	767,80	75,00	0,00	842,80
	Egalisatievoorzieningen				
42011	Afvalstoffenheffing	576.448,61	51.186,00	18.500,00	609.134,61
42012	Rioolrecht	3.766.678,91	167.907,00	610.978,00	3.323.607,91
	Diversen				
41001	Pensioenen wethouders	1.790.997,00	40.000,00	0,00	1.830.997,00
41003	Voorziening wachtgelden	103.730,00	0,00	0,00	103.730,00
	SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	7.779.980,57	697.995,00	1.030.452,00	7.447.523,57
TOTAAL	**ALGEMENE DIENST**	26.063.635,14	812.277,00	2.060.708,58	24.815.203,56
	Rubriek D: Grondbedrijf				
51001	Voorziening tekorten grondexploitatie	0,00	0,00	0,00	0,00
	SUB-TOTAAL	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL-GENERAAL		26.063.635,14	812.277,00	2.060.708,58	24.815.203,56

BIJLAGE 2C: RESERVES/VOORZIENINGEN 2019-2023 (in euro)

	Naam reserve/voorziening	Saldo op 31-12-2021	Vermeerderingen 2022	Verminderingen 2022	Saldo op 31-12-2022
	Rubriek A: Reserves Algemene dienst				
10001	Algemene reserve	1.900.000,00	0,00	0,00	1.900.000,00
11001	Rekeningsaldo	0,00	0,00	0,00	0,00
	SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	1.900.000,00	0,00	0,00	1.900.000,00
	Rubriek B: Bestemmingsreserves				
30020	Investeringsreserve	5.110.244,20	0,00	358.279,00	4.751.965,20
30032	Reserve dekking kapitaallasten grond ABN-AMRO	32.525,00	0,00	0,00	32.525,00
30034	Reserve dekking kapitaallasten overkapping begraafplaats	36.970,60	0,00	2.006,76	34.963,84
30035	Res dekking kap.lasten grond fietspad langs de Maas	197.499,96	0,00	0,00	197.499,96
30037	Res dekking kap.lasten Raadhuisplein econ. Nut	204.928,44	0,00	15.763,76	189.164,68
30041	Reserve dek kaplst verkeersmaatregelen	86.800,00	0,00	3.100,00	83.700,00
30043	Reserve dekking kapitaallasten huisvesting gemeentehuis	943.418,46	0,00	103.087,92	840.330,54
30048	Reserve dekking kapitaallasten uitbreiding gemeentehuis	0,00	0,00	0,00	0,00
30049	Reserve dekking kapitaallasten aanpassing balie	0,00	0,00	0,00	0,00
30050	Res dekking kapitaallasten meulbilair gemeentehuis 2010	84.537,70	0,00	19.813,20	64.724,50
30051	Res dekking kapitaallasten discussieinstallatie 2010	8.544,08	0,00	2.039,28	6.504,80
30052	Reserve dekking kapitaallasten uitbr/verb BS Offenbeek	96.298,48	0,00	20.641,38	75.657,10
30054	Reserve dekking kapitaallasten noodlok. BS Spick 2008	30.748,74	0,00	10.249,56	20.499,18
30055	Reserve dekking kapitaallasten uitbreiding BS Beesel	0,00	0,00	0,00	0,00
30058	Reserve dekking kap.lasten perceel gronddepot Keulseweg	68.688,53	0,00	0,00	68.688,53
30059	Reserve dek. kap.lst. Investeringssubsidie Spp Solberg	211.718,19	0,00	6.274,56	205.443,63
30062	Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	444.180,71	90.000,00	31.000,00	503.180,71
30063	Reserve dekking kapitaallasten zonnepanelen 2013	60.500,76	0,00	2.630,52	57.870,24
30064	Reserve Open einde Regelingen Sociaal Domein	1.354.091,53	0,00	0,00	1.354.091,53
30065	Reserve Belegde gelden (compensatie wegg.dividend)	0,00	0,00	0,00	0,00
30066	Reserve Organisatie	339.231,37	0,00	0,00	339.231,37
30068	Reserve dek kaplst verbouwing 't Spick tbv dagopvang	42.554,46	0,00	1.250,40	41.304,06
30079	Reserve dek kaplst vervanging Openbare Verlichting	548.202,60	111.672,00	30.596,44	629.278,16
30080	Reserve dek kaplst verb onderwijs Oppe Brik	5.565.996,17	0,00	153.616,80	5.412.379,37
	SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	15.467.679,98	201.672,00	760.349,58	14.909.002,40
	SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGSRESERVES	17.367.679,99	201.672,00	760.349,58	16.809.002,41
	Rubriek C: Voorzieningen				
	Voorzieningen voor onderhoud				
40001	Gemeentelijke begraafplaatsen	16.856,47	200,00	2.334,00	14.722,47
40003	Onderhoud gemeentehuis	439.974,04	48.000,00	20.213,00	467.761,04
40004	Onderhoud sporthal De Schans	490.831,23	44.800,00	119.764,00	415.867,23
40009	Onderhoud gymzaal Beesel	106.069,42	2.650,00	27.240,00	81.479,42
40010	Onderhoud gymzaal Offenbeek	33.618,50	5.000,00	1.494,00	37.124,50
40005	Onderhoud brandweergarage	60.333,64	6.000,00	4.281,00	62.052,64
40007	Onderhoud gemeenteloods	149.078,74	13.000,00	60.182,00	101.896,74
40008	Onderhoud gebouwtje milieupark	10.108,00	700,00	165,00	10.643,00
40013	Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	118.979,83	37.500,00	32.152,00	124.327,83
40014	Onderhoud buitensportaccommodaties	26.579,11	17.200,00	10.000,00	33.779,11
40015	Onderhoud kunstwerken	18.831,00	2.777,00	0,00	21.608,00
40017	Onderhoud wegen	38.034,37	255.000,00	0,00	293.034,37
40019	Onderhoud molen de Grauwe Beer	69.916,91	6.000,00	1.554,00	74.362,91
40020	Onderhoud Vleermuistoren	842,80	75,00	100,00	817,80
	Egalisatievoorzieningen				
42011	Afvalstoffenheffing	609.134,61	45.720,00	21.653,00	633.201,61
42012	Rioolrecht	3.323.607,91	110.022,00	321.702,00	3.111.927,91
	Diversen				
41001	Pensioenen wethouders	1.830.997,00	40.000,00	0,00	1.870.997,00
41003	Voorziening wachtgelden	103.730,00	0,00	0,00	103.730,00
	SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	7.447.523,57	634.644,00	622.834,00	7.459.333,57
TOTAAL	**ALGEMENE DIENST**	24.815.203,56	836.316,00	1.383.183,58	24.268.335,98
	Rubriek D: Grondbedrijf				
51001	Voorziening tekorten grondexploitatie	0,00	0,00	0,00	0,00
	SUB-TOTAAL	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL-GENERAAL		24.815.203,56	836.316,00	1.383.183,58	24.268.335,98

BIJLAGE 2C: RESERVES/VOORZIENINGEN 2019-2023 (in euro)

	Naam reserve/voorziening	Saldo op 31-12-2022	Vermeerderingen 2023	Verminderingen 2023	Saldo op 31-12-2023
	Rubriek A: Reserves Algemene dienst				
10001	Algemene reserve	1.900.000,00	0,00	0,00	1.900.000,00
11001	Rekeningsaldo	0,00	0,00	0,00	0,00
	SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	1.900.000,00	0,00	0,00	1.900.000,00
	Rubriek B: Bestemmingsreserves				
30020	Investeringsreserve	4.751.965,20	0,00	134.525,00	4.617.440,20
30032	Reserve dekking kapitaallasten grond ABN-AMRO	32.525,00	0,00	0,00	32.525,00
30034	Reserve dekking kapitaallasten overkapping begraafplaats	34.963,84	0,00	2.006,76	32.957,08
30035	Res dekking kap.lasten grond fietspad langs de Maas	197.499,96	0,00	0,00	197.499,96
30037	Res dekking kap.lasten Raadhuisplein econ. Nut	189.164,68	0,00	15.763,76	173.400,92
30041	Reserve dek kaplst verkeersmaatregelen	83.700,00	0,00	3.100,00	80.600,00
30043	Reserve dekking kapitaallasten huisvesting gemeentehuis	840.330,54	0,00	103.087,92	737.242,62
30048	Reserve dekking kapitaallasten uitbreiding gemeentehuis	0,00	0,00	0,00	0,00
30049	Reserve dekking kapitaallasten aanpassing balie	0,00	0,00	0,00	0,00
30050	Res dekking kapitaallasten meulbilair gemeentehuis 2010	64.724,50	0,00	19.813,20	44.911,30
30051	Res dekking kapitaallasten discussieinstallatie 2010	6.504,80	0,00	2.039,28	4.465,52
30052	Reserve dekking kapitaallasten uitbr/verb BS Offenbeek	75.657,10	0,00	20.641,38	55.015,72
30054	Reserve dekking kapitaallasten noodlok. BS Spick 2008	20.499,18	0,00	10.249,56	10.249,62
30055	Reserve dekking kapitaallasten uitbreiding BS Beesel	0,00	0,00	0,00	0,00
30058	Reserve dekking kap.lasten perceel gronddepot Keulseweg	68.688,53	0,00	0,00	68.688,53
30059	Reserve dek. kap.lst. Investeringssubsidie Spp Solberg	205.443,63	0,00	6.274,56	199.169,07
30062	Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie	503.180,71	0,00	0,00	503.180,71
30063	Reserve dekking kapitaallasten zonnepanelen 2013	57.870,24	0,00	2.630,52	55.239,72
30064	Reserve Open einde Regelingen Sociaal Domein	1.354.091,53	0,00	0,00	1.354.091,53
30065	Reserve Belegde gelden (compensatie weg.dividend)	0,00	0,00	0,00	0,00
30066	Reserve Organisatie	339.231,37	0,00	0,00	339.231,37
30068	Reserve dek kaplst verbouwing 't Spick tbv dagopvang	41.304,06	0,00	1.250,40	40.053,66
30079	Reserve dek kaplst vervanging Openbare Verlichting	629.278,16	109.525,00	36.180,44	702.622,72
30080	Reserve dek kaplst verb onderwijs Oppe Brik	5.412.379,37	0,00	153.616,80	5.258.762,57
	SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	14.909.002,40	109.525,00	511.179,58	14.507.347,82
	SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGSRESERVES	16.809.002,41	109.525,00	511.179,58	16.407.347,83
	Rubriek C: Voorzieningen				
	Voorzieningen voor onderhoud				
40001	Gemeentelijke begraafplaatsen	14.722,47	200,00	0,00	14.922,47
40003	Onderhoud gemeentehuis	467.761,04	48.000,00	20.517,00	495.244,04
40004	Onderhoud sporthal De Schans	415.867,23	44.800,00	100.815,00	359.852,23
40009	Onderhoud gymzaal Beesel	81.479,42	2.650,00	1.474,00	82.655,42
40010	Onderhoud gymzaal Offenbeek	37.124,50	5.000,00	561,00	41.563,50
40005	Onderhoud brandweergarage	62.052,64	6.000,00	2.050,00	66.002,64
40007	Onderhoud gemeenteloods	101.896,74	13.000,00	1.207,00	113.689,74
40008	Onderhoud gebouwtje milieupark	10.643,00	700,00	165,00	11.178,00
40013	Onderhoud gemeenschapshuis De schakel	124.327,83	37.500,00	49.845,00	111.982,83
40014	Onderhoud buitensportaccommodaties	33.779,11	17.200,00	7.625,00	43.354,11
40015	Onderhoud kunstwerken	21.608,00	2.777,00	0,00	24.385,00
40017	Onderhoud wegen	293.034,37	255.000,00	318.200,00	229.834,37
40019	Onderhoud molen de Grauwe Beer	74.362,91	6.000,00	2.452,00	77.910,91
40020	Onderhoud Vleermuistoren	817,80	75,00	0,00	892,80
	Egalisatievoorzieningen				
42011	Afvalstoffenheffing	633.201,61	88.711,00	17.362,00	704.550,61
42012	Rioolrecht	3.111.927,91	110.022,00	148.757,00	3.073.192,91
	Diversen				
41001	Pensioenen wethouders	1.870.997,00	40.000,00	0,00	1.910.997,00
41003	Voorziening wachtgelden	103.730,00	0,00	0,00	103.730,00
	SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	7.459.333,57	677.635,00	671.030,00	7.465.938,57
TOTAAL	**ALGEMENE DIENST**	24.268.335,98	787.160,00	1.182.209,58	23.873.286,40
	Rubriek D: Grondbedrijf				
51001	Voorziening tekorten grondexploitatie	0,00	0,00	0,00	0,00
	SUB-TOTAAL	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL-GENERAAL		24.268.335,98	787.160,00	1.182.209,58	23.873.286,40

Beleidsindicatoren

NR	Indicator	eenheid	periode	regio / dimensie	waarde	bron	omschrijving
1	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	2018	Beesel	8,8	Eigen gegevens	Aantal toegestaande formatie gemiddeld over hele jaar
2	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	2018	Beesel	8	Eigen gegevens	Aantal daadwerkelijke werkzame formatie gemiddeld over hele jaar (formatie excl vacatures)
3	Apparaatskosten	euro	2018	Beesel	957	Eigen gegevens	Kosten per inwoner
4	Externe inhuur	%	2018	Beesel	6%	Eigen gegevens	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen
5	Overhead	%	2018	Beesel	18,6%	Eigen gegevens	% van de totale lasten
6	Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	aantal per 10.000 inw 12-17jr	2018 2018	Beesel Nederland	206 100	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
7	Vervallen						
8	Winkeldiefstal	aantal per 1.000 inwoners	2018 2018	Beesel Nederland	0 0,6	Politie	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
9	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2018 2018	Beesel Nederland	3,3 2,9	Politie	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
10	Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2018 2018	Beesel Nederland	2,2 2,1	Politie	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
11	Vernieling	aantal per 1.000 inwoners	2018 2018	Beesel Nederland	3 3,6	Politie	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
12	Vervallen						
13	Vervallen						
14	Functiemenging	%	2018 2018	Beesel Nederland	36,5 48,3	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
15	Vervallen						
16	Vestigingen	per 1.000 inw 15-65jr	2018 2018	Beesel Nederland	110,8 154	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
17	Absoluut verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2018 2018	Beesel Nederland	0 1,19	DUO/Ingrado	Van absoluut verzuim is sprake als een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht niet is ingeschreven op een school en ook niet vrijgesteld is van de inschrijvingsplicht. De cijfers van Ingrado hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018".
18	Relatief verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2018 2018	Beesel Nederland	18,41 17,09	DUO/Ingrado	Van relatief verzuim is sprake als een op een school ingeschreven leer- of kwalificatieplichtige jongere ongeoorloofd afwezig is. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018".
19	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	2018 2018	Beesel Nederland	1,4 1,4	DUO/Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De cijfers van DUO hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018"
20	% Niet-sporters	%	2016 2016	Beesel Nederland	52,7 48,9	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

NR	Indicator	eenheid	periode	regio / dimensie	waarde	bron	omschrijving
21	Banen	per 1.000 inw 15-65jr	2018	Beesel	403	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar.
			2018	Nederland	648		
22	Jongeren met delict voor rechter	%	2015	Beesel	0,24	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
			2015	Nederland	0,82		
23	% Kinderen in uitkeringsgezin	%	2015	Beesel	5,75	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
			2015	Nederland	3,39		
24	Netto arbeidsparticipatie	%	2018	Beesel	67,6	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
			2018	Nederland	68,7		
25	Vervallen						
26	% Jeugdwerkloosheid	%	2015	Beesel	0,89	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Vervalt
			2015	Nederland	0,92		
27	Personen met een Bijstandsuitkering	per 1.000 inw 18jr eo	tweede halfjaar 2018	Beesel	22,7	CBS - Participatiewet	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
			tweede halfjaar 2018	Nederland	19,9		
28	Aantal re-integratie-voorzieningen	aantal per 1.000 inw. 15-65jr	eerste halfjaar 2018	Beesel	16,5	CBS - Participatiewet	Het aantal reintegratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar
			eerste	Nederland	19		
29	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	tweede halfjaar 2018	Beesel	10,8	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
			tweede halfjaar 2018	Nederland	9,2		
30	Jongeren met jeugdbescherming	%	tweede halfjaar 2018	Beesel	1,4	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.
			tweede halfjaar 2018	Nederland	0,9		
31	Jongeren met jeugdreclassering	%	tweede halfjaar 2018	Beesel	geen data	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
			tweede halfjaar 2018	Nederland	0,5		
32	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 1.000 inw	tweede halfjaar 2018	Beesel	45	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.
			tweede halfjaar 2018	Nederland	50		

NR	Indicator	eenheid	periode	regio / dimensie	waarde	bron	omschrijving
33	omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2017 2017	Beesel Nederland	104 137	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld restafval dat te groot of te zwaar is om op dezelfde wijze als het huishoudelijk restafval te worden aangeboden.
34	Hernieuwbare elektriciteit	%	2014 2014	Beesel Nederland	1,4 geen data	Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor	
35	WOZ-waarde woningen	dzd euro	2018 2018	Beesel Nederland	194 268	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
36	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2016 2016	Beesel Nederland	1,2 7,8	ABF - Systeem Woningvoorraad	Het aantal nieuwbouwwoningen.
37	Demografische druk	%	2019 2019	Beesel Nederland	76,4 79	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
38	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2019 2019	Beesel Nederland	555 708	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.
39	Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2019 2019	Beesel Nederland	596 784	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.

Baten en lasten per taakveld

Bedragen x €1.000

Taakveld	Omschrijving	Bedrag baten	Bedrag lasten
0.1	Bestuur	0	1.337
0.10	Mutaties reserves	2.279	507
0.2	Burgerzaken	155	196
0.4	Overhead	67	6.154
0.5	Treasury	379	26
0.61	OZB woningen	2.660	131
0.62	OZB niet-woningen	648	25
0.64	Belastingen overig	72	0
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	20.572	0
0.8	Overige baten en lasten	0	100
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	38	863
1.2	Openbare orde en veiligheid	2	440
2.1	Verkeer en vervoer	15	1.231
3.1	Economische ontwikkeling	0	71
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	93	193
3.4	Economische promotie	714	359
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	55
4.2	Onderwijshuisvesting	0	400
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	332	830
5.1	Sportbeleid en activering	0	425
5.2	Sportaccommodaties	160	503
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	55	407
5.4	Musea	0	53
5.6	Media	0	227
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	97	929
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	13	1.030
6.2	Wijkteams	0	1.601
6.3	Inkomensregelingen	2.695	3.595
6.4	Begeleide participatie	0	2.247
6.5	Arbeidsparticipatie	0	10
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	158	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	2.764
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	2.507

6.81	GeÃ«scaleerde zorg 18+	0	23
6.82	GeÃ«scaleerde zorg 18-	0	448
7.1	Volksgezondheid	0	628
7.2	Riolering	530	270
7.3	Afval	1.085	908
7.4	Milieubeheer	33	1.268
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	55	113
8.1	Ruimtelijke ordening	155	233
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	0	0
8.3	Wonen en bouwen	327	284
	Totaal:	**33.390**	**33.390**